

**OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W MUSZYNIE**

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Uzdrowskiej Muszyna na lata 2021-2026

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	2
I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII	3
1. ASPEKTY FORMALNO - PRAWNE	3
2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE	4
II. DIAGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE I GMINIE UZDROWISKOWEJ MUSZYNA	11
1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE	11
2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA	13
3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE	14
4. EDUKACJA	18
5. KULTURA	24
6. ZDROWIE	27
7. POMOC SPOŁECZNA	30
8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	79
9. INSTYTUCJE WSPARCIA W GMINIE I POZA GMINĄ	86
10. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	89
11. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”	93
12. ANALIZA SZANS, ZAGROŻEŃ, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON MIASTA I GMINY UZDROWISKOWEJ MUSZYNA	116
12. WNIOSKI Z DIAGNOZY	118
III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	120
IV. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII	128
WYKAZ RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	133

WPROWADZENIE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest długofalowym planem działania który zawiera główne cele i kierunki rozwoju, służące zaspakajaniu potrzeb mieszkańców. Dokument ma charakter kompleksowy, stanowi projekt przyszłego funkcjonowania obszaru polityki społecznej w gminie. Strategia ma również charakter otwarty, może być ciągle aktualizowana, udoskonalana i mogą być modyfikowane kierunki i sposoby realizacji założonych celów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Uzdrawiskowej Muszyna ukazuje problemy z jakimi borykają się mieszkańcy naszej Gminy czy też niezaspokojone potrzeby. Określa kierunki działań na rzecz niwelowania zjawisk społecznie negatywnych oraz zajmuje się tworzeniem mechanizmów wzmacniających pozytywne zmiany.

Niniejsza strategia została przygotowana na lata 2021-2026. Ma umocowanie w dokumentach strategicznych z zakresu polityki społecznej przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym skąd, stosownie do potrzeb mieszkańców, przenosi priorytetowe cele i kierunki działań na poziom lokalny.

Zaznaczyć należy, że sam fakt przygotowania strategii to dopiero część teoretyczna procesu, którą należy uzupełnić praktyką i działaniem, czyli wdrożeniem dokumentu.

Tutaj, odpowiedzialność spada na lokalne władze, przedstawicieli różnych instytucji, zarówno administracji samorządowej, jak i organizacji pozarządowych. Skoordynowana współpraca, wola i determinacja w przeznaczaniu i pozyskiwaniu środków finansowych przełoży się na skuteczność realizacji strategii.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w dłuższej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi dokument, który umożliwia spełnienie powyższych warunków.

I. PROCEDURA TWORZENIA STRATEGII

1. ASPEKTY FORMALNO - PRAWNE

Opracowywanie przez Gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych, jest obowiązkiem i wynika wprost z przepisów ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. art. 16b ust. 1 „Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej”. Artykuł 16 b ust.2 tej samej ustawy wskazuje, które elementy w szczególności powinna zawierać strategia tj.

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,
 - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - d) wskaźników realizacji działań.”

Ponadto w art. 110 ust.4 wskazany został koordynator realizacji strategii, którym jest ośrodek pomocy społecznej „Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, koordynuje realizację strategii”.

Opracowując aktualną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z obowiązującymi przepisami oraz wymogami prawnymi.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ niżej wymienione, akty prawne m.in.:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 poz. 446)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. roku o samorządzie powiatowym.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020r. poz. 426 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 poz. 645)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2020 poz . 821)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 poz.2277)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 poz. 2050)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2020 poz. 111)
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 poz. 611)
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 poz. 1359)
- Ustawa z dnia 04 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2014 poz. 567)
- Ustawa o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 poz.1327).
- Ustawa z dnia 07 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808),

2. UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE I PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna na lata 2021 – 2026 jest zgodna z założeniami polityki odnoszącymi się do polityki społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych i programach, które funkcjonują na szczeblu europejskim, krajowym i samorządowym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Należą do nich:

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju. Strategia, której założeniem jest

stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do co najmniej 75%,
- osiągnięcie poziomu inwestycji w działalności badawczo-rozwojowej równego 3% PKB,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r.,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób. W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich:
 1. „Unia innowacji”.
 2. „Młodzież w drodze”.
 3. „Europejska agenda cyfrowa”.
 4. „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”.
 5. „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”.
 6. „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”.
 7. „Europejski program walki z ubóstwem”.

STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020 Głównym celem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia. Poza celem głównym w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości, funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;

- podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Realizacja celów SRKL powinna w perspektywie roku 2020, pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej jakości systemem kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia. Przedmiotowa strategia odzwierciedla cele programu Europa 2020, wpisuje się w nie poprzez wskazanie na potrzebę kształtowania warunków dla rozwoju konkurencyjnej gospodarki rynkowej, ukierunkowanej na zwiększanie spójności społecznej oraz przewyższanie społecznych barier rozwoju. Zapisy SRKL bezpośrednio wpisują się w cele Strategii Rozwoju Kraju 2020.

W szczególności odnoszą się one do priorytetów opisanych w dwóch następujących obszarach strategicznych: Konkurencyjna gospodarka (cele: zwiększenie innowacyjności gospodarki oraz rozwój kapitału ludzkiego), a także Spójność społeczna i terytorialna (cele: integracja społeczna oraz zapewnienie dostępu i określonych standardów usług społecznych).

KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU 2020 Nowy wymiar aktywnej integracji Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu jest bezpośrednim odniesieniem do 9 priorytetu Wspólnych Ram Strategicznych, określa założenia polityki państwa w w/w zakresie.

Przedmiotowy program stanowi dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, ustanowiony w celu realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju – Strategii Rozwoju Kraju 2020 oraz Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Podstawowym problemem dla krajowego programu jest niezdolność gospodarstw domowych do pokrywania wydatków koniecznych, związanych z podstawowymi potrzebami ich członków w wymiarach biologicznym i społecznym, zobowiązaniami z przeszłości (spłacanie zaległości i długów) i przynajmniej minimalnymi oszczędnościami (zabezpieczenie w razie nagłych i nieprzewidzianych wydatków). Aby ten problem zminimalizować należy oddziaływać na warunki, w jakich funkcjonują gospodarstwa domowe, aby mogły one podejmować dobre dla siebie i społeczeństwa decyzje o inwestowaniu w swój potencjał zatrudnieniowy i zarobkowy oraz decyzje dotyczące poziomu jego realizacji przez ich dorosłych członków. Celem całej Unii Europejskiej jest zmniejszenie skali ubóstwa lub wykluczenia społecznego o 20 mln osób. Odpowiedni cel krajowy przyjęty przez Polskę brzmi: obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprawacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego.

Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in.

w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,

- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy. W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej
- – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,

- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja Strategii przez samorzady terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Najważniejszym instrumentem finansowym polityki społecznej Unii Europejskiej jest Europejski Fundusz Społeczny. Finansuje on działania państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania bezrobociu i rozwoju zasobów ludzkich w celu osiągnięcia spójności gospodarczej i społecznej oraz wysokiego poziomu zatrudnienia. W ramach środków EFS w latach 2007-2013 funkcjonował Program Operacyjny Kapitał Ludzki, zaś od 2014 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój. PO WER powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Program wspiera również innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową w wymienionych obszarach. W programie, oprócz środków EFS dostępne są także fundusze „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”. Wsparcie programu jest komplementarne do działań realizowanych na poziomie regionalnym. Priorytetami programu są:

1. Osoby młode na rynku pracy.
2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji.
3. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.
4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa.
5. Wsparcie dla obszaru zdrowia.
6. Pomoc techniczna.

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 Strategia rozwoju województwa jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni regionalnej. Mając na uwadze zobowiązania wynikające z ustawy o samorządzie województwa, podstawowa odpowiedzialność samorządu województwa, w tworzeniu i realizacji strategii rozwoju województwa, koncentruje się na kształtowaniu szeroko rozumianej świadomości obywatelskiej i kulturowej, nowoczesnym rozwoju gospodarczym, a także zrównoważonym gospodarowaniu środowiskiem i przestrzenią. W systemie zarządzania polityką rozwoju, strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządu regionalnego w procesie zarządzania województwem, ale również jako narzędzie komunikowania się i partnerskiej współpracy ze społecznością regionalną. Wizją władz regionu, zapisaną w Strategii Rozwoju Województwa, jest, aby: „Małopolska była atrakcyjnym miejscem życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnym wartościami

uniwersalnymi, tożsamością i aspiracjami swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącym szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”.

Program Strategiczny „Włączenie Społeczne” wchodzi w skład pakietu 9 programów strategicznych mających pełnić funkcję operacyjną względem Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020. Program Strategiczny „Włączenie Społeczne” realizuje Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020 w zakresie:

- 1.5.3 Wsparcie działań wzmacniających rozwój przedsiębiorczości społecznej.
- 6.3.1 Wdrożenie systemowych form wsparcia na rzecz dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przeciwdziałania i zwalczania dysfunkcji w rodzinie.
- 6.3.3 Wdrożenie regionalnej strategii działań w kontekście starzenia się społeczeństwa.
- 6.3.4 Rozwój systemu kształcenia kadr działających w obszarze integrującej polityki społecznej.
- 6.3.5 Rozwój prorodzinnych form opieki zastępczej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020 jest podstawowym dokumentem operacyjnym służącym realizacji polityki rozwoju regionu. Łączy on w sobie założenia Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia oraz potrzeby i aspiracje mieszkańców wynikające ze specyfiki i wewnętrznego potencjału województwa małopolskiego. Na realizację Programu zostanie przeznaczona 2,87 mld euro z funduszy europejskich. Jest to kwota niemal o 1 mld euro większa niż ta, którą Małopolska dysponowała w latach 2007-2013 łącznie na Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego oraz komponent regionalny Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Program składa się z 13 jednofunduszowych osi priorytetowych – spośród których największe środki zaplanowano na politykę energetyczną i infrastrukturę transportową. W ramach RPO WM przewiduje się zastosowanie trzech typów instrumentów rozwoju terytorialnego: zintegrowanej inwestycji terytorialnej, subregionalnego programu rozwoju, programów rewitalizacji miast i obszarów wiejskich.

W kontekście wewnętrznego rozwoju, zaktualizowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, wpisuje się w wizję miasta nakreśloną przez: **Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna na lata 2013-2020.**

Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno -gospodarczego Muszyny. Wizją w/w Strategii to budowanie przyszłości Muszyny na fundamencie rozwoju funkcji turystycznej oraz uzdrawiskowej. Budowanie przyszłości Gminy w oparciu o rozwój wskazanych powyżej, funkcji wymusza na lokalnym samorządzie podejmowanie takich działań, które zapewnią zrównoważony

rozwój całego obszaru z poszanowaniem i wykorzystaniem naturalnych warunków środowiska oraz dziedzictwa kulturowego regionu. Tak sformułowana wizja posiada kilka wyróżników wynikających z analiz statystycznych i strategicznych Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna i jej otoczenia:

- Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna pełni rolę ważnego ośrodka wypoczynkowego w Małopolsce, z szeroko rozwiniętymi usługami uzdrawiskowymi, zdrowotnymi oraz wellness and spa.
- Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna skutecznie wykorzystuje własne zasoby oraz bogate tradycje pogranicza kultur do organizowania i promowania oryginalnej oferty kulturalno-turystyczno-rekreacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa kulturowego.
- Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna jest ważnym ośrodkiem usługowym, oferując dobrze skomunikowane i przygotowane tereny pod przyszłe inwestycje turystyczno-uzdrawiskowe, dzięki czemu przyciąga innowacyjne technologie, nieingerujące w środowisko naturalne.
- Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna jest istotnym węzłem komunikacyjno-logistycznym, obsługującym region Beskidu Sądeckiego oraz związany z nimi ruch turystyczny, oferując dogodną dostępność komunikacyjną i usługi wysokiej jakości.

Działania ujęte w ramach aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna wpisują się w niżej wymienione Programy m.in. w problemy, potrzeby i oczekiwania mieszkańców Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna oraz wyznaczone do realizacji obszary problemowe:

- GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
- PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
- GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, uchwalany co roku
- PROGRAM POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU NA LATA 2019-2023

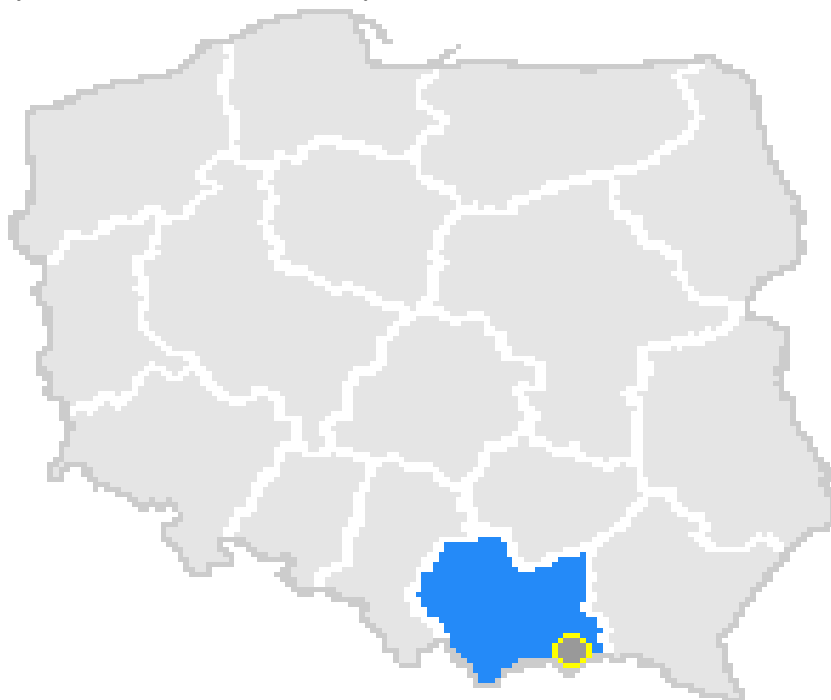

II. DIAGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE I GMINIE UZDROWISKOWEJ MUSZYNA

1. DANE PODSTAWOWE O GMINIE

Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna to gmina wiejsko- miejska, leżąca w powiecie nowosądeckim. Graniczy z gminami: Piwniczna Zdrój, Krynica Zdrój, natomiast z południowej strony ze Słowacją. Siedzibą gminy jest miasto Muszyna. Powierzchnia gminy Muszyna wynosi 141,99 km², co stanowi 9,16% powierzchni powiatu, 0,9% powierzchni województwa. Muszyna jest gminą miejsko-wiejska o powierzchni 141,4 km². Należy do województwa małopolskiego, powiatu nowosądeckiego.

Rysunek 1. Położenie MiGUM na mapie Polski.

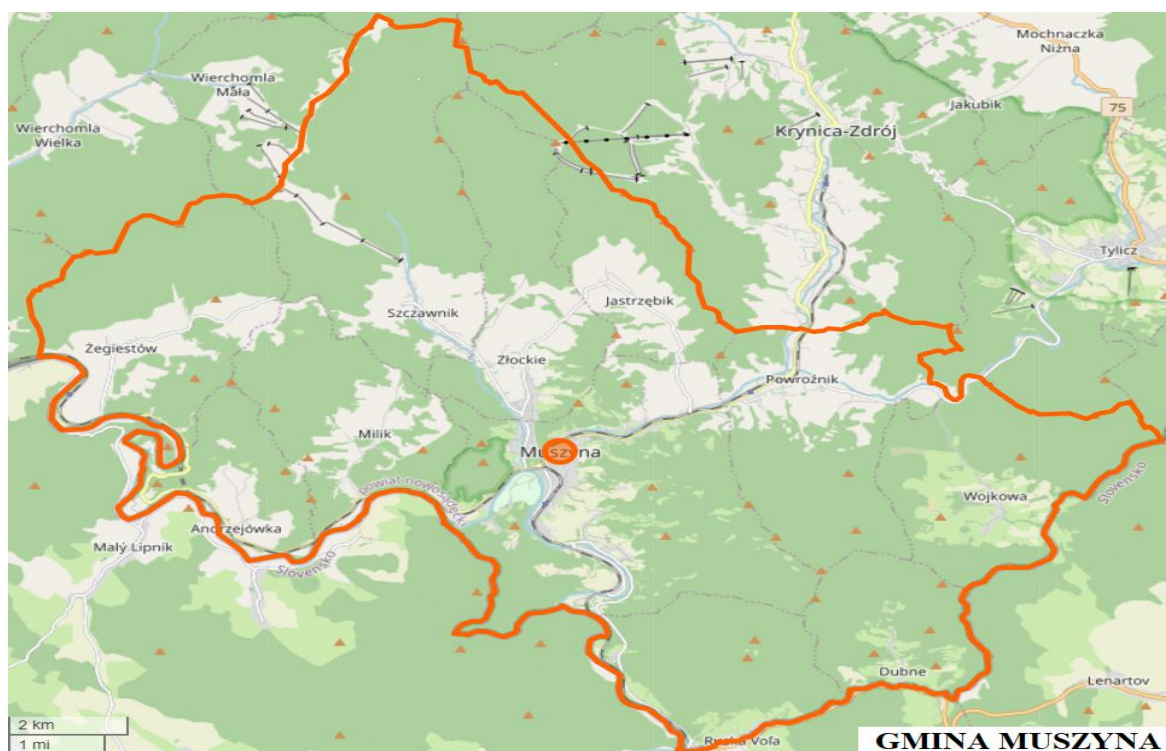

Źródło: <http://mapa.livecity.pl/miasto/Muszyna,0961283>

W skład gminy wchodzi miasto Muszyna oraz 10 sołectw: Andrzejówka, Dubne, Jastrzębik, Leluchów, Milik, Powroźnik, Szczawnik, Wojkowa, Złockie, Żegiestów, których lokalizacje przedstawia poniższa mapa.

Rysunek 2. Podział terytorialny MiGUM

Źródło: <https://www.openstreetmap.org/relation/2892460#map=11/49.3609/20.9296>

Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna charakteryzuje się atrakcyjnym górskim ukształtowaniem terenu oraz łagodnym, górskim klimatem którego działanie korzystnie wpływa na schorzenia układu oddechowego i odpornościowego.

Położenie gminy w Popradzkim Parku Krajobrazowym wpływa na malowniczość terenu, bogate zasoby przyrodnicze i kulturowe pozwalające zaś na rozwój na jej terenie różnych form wypoczynku i rekreacji. Gmina Muszyna posiada bardzo atrakcyjną sieć infrastruktury turystycznej, liczne szlaki górskie oraz nadpopradzkie, jak również rezerваты przyrody przyciągające ludzi, którzy szukają bliskiego kontaktu z naturą. Atrakcyjność regionu podnoszą liczne ścieżki rowerowe i piesze jak również spora ilość obiektów zabytkowych m.in.: barokowy kościół parafialny, dawny dworek starostów muszyńskich, ruiny zamku na Górze Zamkowej oraz XIX-wieczną zabudowę ulicy Kościelnej.

W okolicznych wsiach znajdują się także drewniane cerkwie. Dodatkową atrakcją dla turystów jest z pewnością możliwość wycieczki na Słowację.

Najnowszymi atrakcjami turystycznymi są Ogrody Sensoryczne i Ogrody Biblijne.

Ogrody Sensoryczne, stanowią połączenie wypoczynku z celami terapeutycznymi i edukacyjnymi, z którego może skorzystać każdy, niezależnie od stanu zdrowia i wieku. Zaprojektowane są tak, by w zintensyfikowany sposób oddziaływać na wszystkie pięć zmysłów: węch, wzrok, dotyk, słuch i smak. Ogrody są w pełni dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (wiadomości w alfabecie Braille'a) oraz wózków dziecięcych: wygodne parkowe ścieżki ułatwią spacer.

Ogrody Biblijne w Muszynie zajmują powierzchnię 1,3 ha stanowią atrakcję okolicy ważną zwłaszcza pod względem ekumenicznym. Miejsce to ma służyć do medytacji i modlitwy poprzez ukazanie treści biblijnych w plenerze. Są to czwarte i zarazem największe tego typu ogrody w Polsce.

W Gminie status uzdrowiska posiadają trzy miejscowości: Muszyna, Złockie oraz Żegiestów. Niewątpliwym walorem są źródła wód mineralnych które wykorzystywane są do kuracji pitnej, kąpeli i aeroterapii w licznych na terenie gminy ośrodkach sanatoryjnych.

2. TRANSPORT I KOMUNIKACJA

Gmina Muszyna położona jest na szlaku drogowym łączącym południowo - wschodniej część Polski ze Słowacją . Przez jej obszar przebiegają dwie drogi krajowe: nr 75 z Krakowa – do granicy ze Słowacją oraz nr 85 z Nowego Sącza przez Stary Sącz i Piwniczną do granicy ze Słowacją. Na terenie Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna znajduje droga wojewódzka nr 971: Piwniczna– Krynica Zdrój. Znajdują się również cztery drogi powiatowe nr 25331: Powroźnik – Tylicz, nr 25332: Muszyna granica państwa, nr 25333: Muszyna – Jastrzębik – Złockie, nr 25334: Złockie – Szczawnik.

Przez Muszynę prowadzą także dwie linie kolejowe: Tarnów – Nowy Sącz – Muszyna – granica państwa oraz linia kolejowa: Muszyna – Krynica. Na terenie miasta i gminy znajdują się dziewięć stacji kolejowych: Muszyna, Muszyna Zdrój i Muszyna Poprad, a także w Żegiestowie dwie stacje kolejowe, Andrzejówka, Milik, Powroźnik i Leluchów.

Muszyna posiada liczne połączenia międzymiastowe. Usługi komunikacyjne na terenie gminy świadczą firmy prywatne. W Mieście i Gminie Uzdrawiskowej Muszyna funkcjonuje również postój taksówek.

3. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I ZASOBY MIESZKANIOWE

Struktura ludności w podziale na wiek i płeć stanowi podstawę większości analiz demograficznych, gdyż determinuje skalę i rodzaj potrzeb społecznych.

Według danych GUS Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna na dzień 31.12.2019 r. liczyła 11 566 mieszkańców. Na przestrzeni pięciu lat tj. od 2015 r. do 2019 r. dostrzega się niewielki spadek liczby ludności. W 2015 roku zamieszkiwało 11 676 osób, natomiast w 2019 roku już o 110 osób mniej.

W analizowanym okresie zarówno w powiecie nowosądeckim jak i w województwie małopolskim, w przeciwieństwie do Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, liczba mieszkańców wzrastała. Obszar miejski gminy stanowi mniejszy odsetek mieszkańców niż zamieszkujących w części wiejskiej. W 2015 roku miasto Muszyna zamieszkiwało 5020 osoby, natomiast obszar wiejski 6656 osób natomiast w roku 2019 część miejska to 4760, a wiejska 6806.

Poniższa tabela przedstawia liczbę ludności faktycznie zamieszkałą w Mieście i Gminie Uzdrawiskowej Muszyna w latach 2015-2019.

Tabela 1 Liczba ludności 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem (dane dotyczą stanu na dzień 31 grudnia każdego roku)	11676	11592	11599	11574	11566
w tym: miasto	5020	4924	4909	4831	4760
Gmina	6656	6668	6690	6743	6806

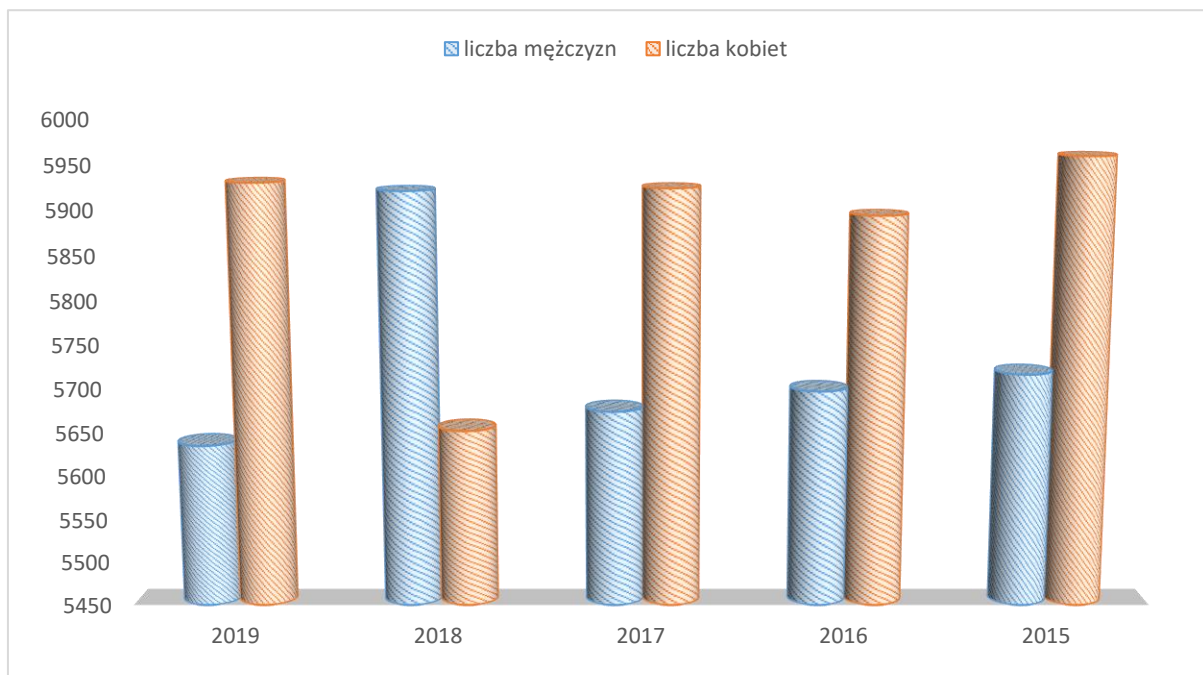
Źródło: Opracowanie własne na podst. Danych GUS Bank Danych Lokalnych

Na koniec kolejnych lat większość wśród mieszkańców stanowiły kobiety. Miasto i Gminę Muszyna w 2019 roku zamieszkiwało 5930 kobiet, co stanowi 51% ogółu mieszkańców. Kobiet jest więcej o 294 więcej od liczby mężczyzn.

Dane szczegółowe w tym zakresie dotyczące analizowanego okresu pięcioletniego przedstawiają poniższy wykres.

Wykres 1 Mieszkańcy MiGU M-na z podziałem na płeć w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów lata 2016-2020

W Mieście i Gminie Muszyna w 2019 roku największy udział procentowy stanowiły osoby produkcyjnym tj. kobiety w wieku 18-59 lat oraz mężczyźni w wieku 18-64 lata. Stanowili oni 61,40% ogólnej liczby mieszkańców. Drugą pod względem wielkości grupą wiekową stanowiły osoby młode w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat).

Natomiast pozostałą część mieszkańców stanowiły osoby znajdujące się w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyźni w wieku 65 lat i więcej), którzy stanowili 19,1% ogółu mieszkańców.

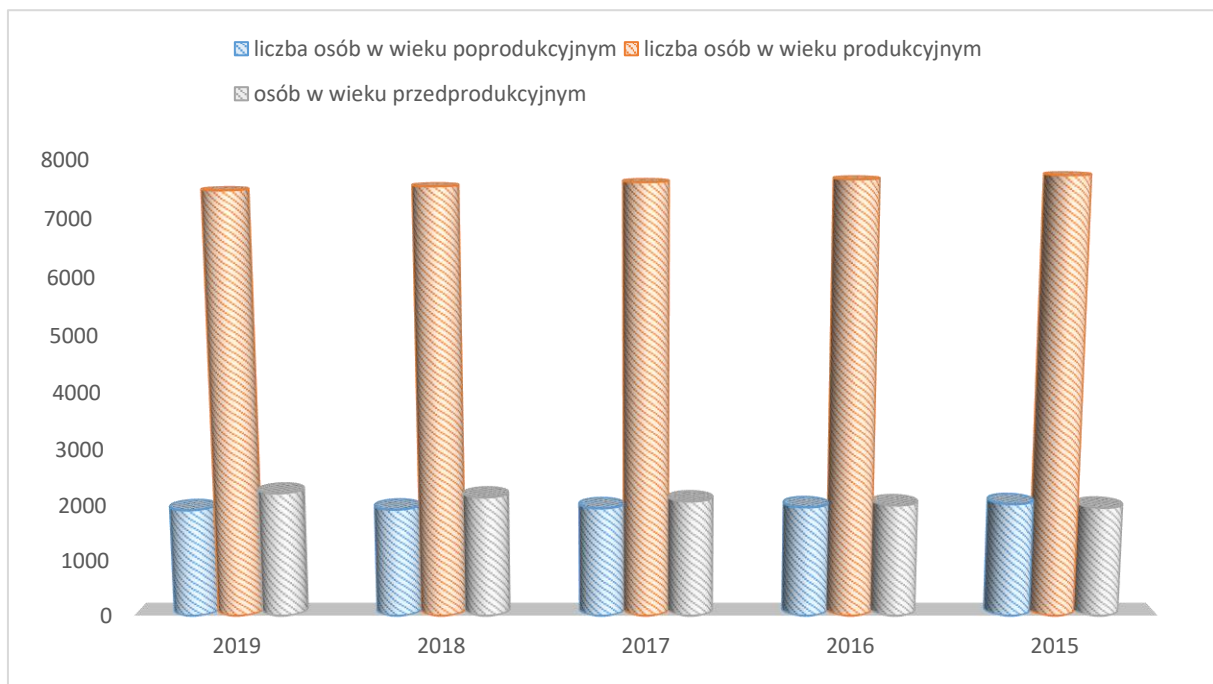
Analizując strukturę grup wiekowych mieszkańców Miasta i Gminy Muszyna na przestrzeni lat 2015–2019 warto zwrócić uwagę na fakt, iż w przeciągu pięciu lat zawsze grupą najliczniejszą były osoby w wieku aktywności zawodowej chociaż jej wielkość nieznacznie spada - na przestrzeni pięciu lat spadła o 1,1%.

W analizowanym okresie liczba dzieci i młodzieży ulegała nieznacznym spadkom (zmniejszyła się o 1,3%), natomiast liczba osób starszych nieznacznie rośnie (na przestrzeni 5 lat wzrosła o 2,4%)

Dane szczegółowe przedstawiamy poniżej.

Wykres 2 Mieszkańcy MiGU M-na z podziałem na grupy wiekowe w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów lata 2016-2020

Analizując sytuację demograficzną w Gminie, uwagę zwraca malejący udział dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym w populacji mieszkańców Gminy przy systematycznie rosnącym udziale osób starszych. Na tej podstawie przypuszczać należy, że w niedługim czasie Gmina zmagać się będzie z postępującym procesem starzenia się społeczności lokalnej, co w perspektywie będzie m.in. wymagało dostosowania w szerszym zakresie niż dotychczas wachlarza usług społecznych do potrzeb seniorów.

Sytuacja demograficzna w Gminie jest jednym z uwarunkowań lokalnej polityki mieszkaniowej. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w latach 2015-2020 liczba mieszkań w Gminie zmniejsza się z roku na rok (z 3 274 w 2015 r. do 3 302 w 2019 r.).

Z posiadanych danych wynika, że w latach 2015-2019 liczba mieszkań komunalnych pozostających w zasobach Gminy pozostaje bez zmian (22). W przeciągu 5 lat wzrosła liczba mieszkań socjalnych (z 2 na 3).

W latach 2015-2019 w Gminie wzrosła liczba oczekujących na mieszkanie socjalne z zasobów gminy odpowiednio: w 2015 r - 6, w 2016 - 9, w 2017 -10, w 2018 - 13, oraz w 2019 - 14 wniosków o przydział mieszkania socjalnego.

W analizowanym okresie czasu wydano tylko 1 wyrok eksmisyjny bez wskazania lokalu socjalnego.

Dane szczegółowe na temat zasobów mieszkaniowych w Gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Zasoby mieszkaniowe 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	22	22	22	22	22
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	8	6	4	4	4
w tym : Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	2	3	3	3	3
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	6	9	10	13	14
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	0	0	0	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny zasobów lata 2016-2020

Mieszkańcy Gminy, którzy z uwagi na trudną sytuację materialną nie byli w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, otrzymywali, po spełnieniu określonych warunków, dodatki mieszkaniowe. Jest to świadczenie pieniężne udzielane w ramach zadań własnych gminy.

W analizowanym okresie w gminie wypłacano również dodatki energetyczne. Ta forma pomocy udzielana jest osobom, którym przyznano dodatek mieszkaniowy oraz które są stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkują w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dane szczegółowe na temat dodatków mieszkaniowych i energetycznych przyznanych w Gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Dodatki mieszkaniowe i energetyczne 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki mieszkaniowe	70	71	66	64	60
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	240 429	195 968	213 334	197 397	215 016
liczba gospodarstw, którym przyznano dodatki energetyczne	15	15	10	8	6
wartość przyznanych dodatków energetycznych (w zł)	2368	1518	1049	895	776

Źródło danych: Dane własne OPS

4. EDUKACJA

Na terenie Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna funkcjonuje łącznie 8 szkół podstawowych. W mieście Muszyna – 2 szkoły podstawowe oraz w następujących sołectwach - Złockiem, Powroźniku, Żegiestowie, Andrzejówce, Miliku i Jastrzębiku.

Funkcjonują trzy szkoły ponadpodstawowe: Liceum Ogólnokształcące i Technikum Żywności i Usług Gastronomicznych w Muszynie, oraz Rzemieślnicza Branżowa Szkoła Zawodowa I Stopnia w Złockiem.

Funkcjonuje łącznie 7 przedszkoli, z tego 3 przedszkola to niepubliczne („Pszczółka Maja” w Muszynie, Przedszkole Językowo – Artystyczne „Bajka” i Przedszkole w Miliku).

Dane szczegółowe na temat placówek oświatowych działających w Gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Liczba placówek oświatowych na terenie MiGUM.

L.p	Nazwa placówki	Adres placówki
1.	Zespół Szkolno - Przedszkolny w Muszynie: - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kurierów Sądeckich - Przedszkole w Muszynie	ul. Rynek 13 33-370 Muszyna

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

2.	Powiatowy Zespół Szkół w Muszynie: - Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego - Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych w Muszynie	ul. Rynek 13 33-370 Muszyna
3.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Złockiem: - Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Szczawniku	Złockie 69 Szczawnik 18
4.	Zespół Szkolno – Przedszkolny w Powroźniku: - Przedszkole w Powroźniku	Powroźnik 38 Powroźnik 42
5.	Szkoła Podstawowa nr 2 w Muszynie przy Stowarzyszeniu na Rzecz Edukacji i Rozwoju Doliny Popradu	ul. Kościuszki 54 33 – 370 Muszyna
6.	Szkoła Podstawowa w Andrzejówce	Andrzejówka 13
7.	Szkoła Podstawowa w Jastrzębiku	Jastrzębik 25
8.	Szkoła Podstawowa w Miliku	Milik 25
9.	Szkoła Podstawowa w Żegiestowie: -Przedszkole w Żegiestowie	Żegiestów 77 a Żegiestów 77 a
10.	Niepubliczne Przedszkole „Pszczółka Maja”	ul. Piłsudskiego 119 33 – 370 Muszyna
11.	Niepubliczne Przedszkole Językowo – Artystyczne „ Bajka”	ul. Piłsudskiego 75 33 – 370 Muszyna
12.	Niepubliczne Odkrywco - Twórcze Przedszkole w Miliku	Milik 28
13.	Rzemieślnicza Branżowa Szkoła I Stopnia w Złockiem	Złockie 69 33-370 Muszyna

Źródło: dane Centrum Usług Wspólnych w Muszynie.

Z przedstawionych danych wynika, iż brak jest szkoły podstawowej w miejscowości Wojkowa, Leluchów i Dubne.

Dzieci i młodzież zamieszkała miejscowości Leluchów i Dubne uczą się w Szkole Podstawowej w Muszynie, natomiast dzieci mieszkające w miejscowości Wojkowa w Szkole Podstawowej w Powroźniku.

Liczbę dzieci uczęszczających do poszczególnych placówek szkolnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5 Liczba uczniów w szkołach i przedszkolach 2017-2019.

Placówka	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Zespół Szkolno - Przedszkolny w Muszynie: - Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Kurierów Sądeckich - Przedszkole w Muszynie	309 159	356 135	346 135	352 125
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Złockiem: - Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Szczawniku	234 63	276 60	275 60	300 35
Zespół Szkolno – Przedszkolny w Powroźniku: - Szkoła Podstawowa - Przedszkole w Powroźniku	158 67	180 57	186 55	165 57
Szkoła Podstawowa nr 2 w Muszynie przy Stowarzyszeniu na Rzecz Edukacji i Rozwoju Doliny Popradu	51	53	58	57
Szkoła Podstawowa w Andrzejówce	16	16	29	28
Szkoła Podstawowa w Jastrzębiku	15	22	33	34
Szkoła Podstawowa w Miliku	23	20	52	48
Szkoła Podstawowa w Żegiestowie: - Przedszkole w Żegiestowie	80 38	90 38	88 38	81 39
Niepubliczne Przedszkole „Pszczółka Maja”	23	23	24	27

Niepubliczne Przedszkole Językowo – Artystyczne „ Bajka”	46	47	47	49
Niepubliczne Odkrywczo - Twórcze Przedszkole w Miliku	26	17	18	22
Powiatowy Zespół Szkół w Muszynie:				
- Liceum Ogólnokształcące im. Jana Kochanowskiego	96	73	108	79
- Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych w Muszynie	75	51	31	16
Rzemieślnicza Branżowa Szkoła I Stopnia w Złockiem	34	26	42	42

Źródło: dane Centrum Usług Wspólnych w Muszynie

W placówkach oświatowych zatrudnionych jest łącznie – stan na grudzień 2020 r. 196 nauczycieli, z czego 31 nauczycieli w przedszkolach, 136 nauczycieli w szkołach podstawowych, a 29 nauczycieli w szkołach ponadpodstawowych.

Placówki oświatowe w Gminie są wyposażone w sprzęt audiowizualny, większe placówki zapewniają dostęp do sali gimnastycznej, boiska szkolnego, świetlicy, biblioteki i sprzętu komputerowego.

Szkoła Podstawowa w Muszynie, Powroźniku i Złockiem posiada stołówkę szkolną. W szkołach prowadzone jest dożywianie uczniów.

Uczniowie w zależności od potrzeb objęci są opieką pedagoga, psychologa, pielęgniarki szkolnej.

Placówki oświatowe w Gminie organizują zajęcia pozalekcyjne, w tym koła zainteresowań, uczestniczą w projektach i programach służących rozwijaniu umiejętności uczniów i wyrównywaniu ich szans edukacyjnych oraz doskonaleniu nauczycieli, a także realizują programy profilaktyczne i wychowawcze. Szkoły wykonują zadania profilaktyczne zawarte w programach wychowawczych i profilaktycznych. Zapewniają uczniom możliwość udziału w konkursach przedmiotowych, projektach, akcjach, organizują ogólnodostępne zajęcia sportowe, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia z uwzględnieniem sugestii rodziców i uczniów.

Nauczyciele podejmują adekwatne działania do rozpoznanych potrzeb – profilaktyka uzależnień, agresji, przemocy, cyberprzemocy.

W ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej szkoły umożliwiają dostęp do zajęć logopedycznych, dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjno-kompensacyjnych i rewalidacyjnych, kierują do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej znajdującej się w Krynicy – Zdroju.

Miasto i Gmina Uzdrawiskowa Muszyna wspiera finansowo realizację zadań wykonywanych przez organizacje pozarządowe w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej oraz rozwoju nauki i wychowania.

Na terenie MiGU Muszyna brak jest żłobka.

Dla uczących się dzieci i młodzieży formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej stanowią stypendia szkolne i zasiłki szkolne.

Pomoc materialna dla uczniów jest uregulowana w ustawie o systemie oświaty /Dz.U.2020.1327/.

Udzielanie tych świadczeń ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, słuchaczy i wychowanków, poprawę dostępności kształcenia na wyższych poziomach edukacji dla dzieci i młodzieży z uboższych środowisk.

Prawo do pomocy materialnej przysługuje zamieszkałym na terenie MiGU Muszyna (bez względu na miejsce pobierania nauki).

W 2018 roku Gmina wypłaciła stypendia o łącznej wartości: 30 616,74 zł

- za okres I-VI.2018 r. stypendia otrzymało: 125 uczniów, na kwotę 18 750,00 zł

- za okres IX-XII.2018 r. stypendia otrzymało: 127 uczniów, na kwotę 11 866,74 zł.

W 2019 roku Gmina wypłaciła stypendia o łącznej wartości:

- za okres I-VI.2019 r. stypendia otrzymało 83 uczniów, na kwotę: 17 720,65 zł

- za okres IX-XII.2019 r. stypendia otrzymało 74 uczniów, na kwotę: 48 899,40 zł.

W 2018 i 2019 roku nie udzielono zasiłków szkolnych.

Ponadto - wzorem lat ubiegłych, w roku 2018 i 2019 uzdolnieni uczniowie szkół z terenu MiGU Muszyna otrzymali stypendia przyznawane przez Komitet Stypendialny Stowarzyszenia Przyjaciół Almanachu Muszyny.

Przyznawane są stypendia w następujących kategoriach:

- stypendia naukowe za najlepiej zdaną maturę (największa ilość zdobytych punktów),

- stypendia socjalno-naukowe dla wyróżniającej się w nauce i aktywności społecznej stypendia młodzieży wymagającej wsparcia z racji sytuacji materialnej

- artystyczne dla uzdolnionej młodzieży wymagającej wsparcia z racji sytuacji materialnej,
- stypendia socjalno-naukowe dla uzdolnionej młodzieży ze Starej Lubovni przyznawane we współpracy ze Stowarzyszeniem AMOS
- stypendia naukowo-socjalne tak zwane stypendia pomostowe dla absolwentów Liceum w Muszynie, którzy dostali się na studia
- stypendia specjalne za szczególne osiągnięcia w nauce, kulturze i sporcie.

Stowarzyszenie Przyjaciół Almanachu Muszyny (SPAM) po zapoznaniu się z opinią komisji stypendialnej, że na rok szkolny/akademicki 2017/2018 i 2018/2019 przyznane zostały podane niżej stypendia, ufundowane przez Przyjaciół Almanachu Muszyny.

- stypendium dla uczniów/uczennic Liceum Ogólnokształcącego – 6 uczennice
- stypendium pomostowe dla 2 absolwentek Liceum Ogólnokształcącego, która podjęła studia wyższe
- stypendium jednorazowe w wysokości za najlepiej zdaną maturę dla 2 uczniów
- stypendium na dofinansowanie wyjazdu edukacyjnego do Warszawy otrzymały dwie klasy licealna, która wygrała konkurs "Klasa z klasą".

Na terenie Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna działają następujące świetlice środowiskowe: przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Muszynie, przy Szkole Podstawowej Nr 2, w Miliku, w Andrzejówce, w Powroźniku, w Jastrzębiku, w Żegiestowie, w Wojkowej, Szczawniku oraz Złockiem.

Świetlice te są prowadzone przez dwa organy: Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach profilaktyki Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przez Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury.

W miejscowościach takich jak: Jastrzębik czy Szczawnik świetlice są prowadzone zarówno przez GKRPA jak i MGOK.

Opieką wszystkich świetlic w 2019 r. było objętych: 223 dzieci i młodzieży.

W ramach zajęć w tych świetlicach prowadzone były zajęcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych o charakterze opiekuńczo - wychowawczym, jak również zajęcia w celu zagospodarowania wolnego czasu poprzez wyjścia do kina, na basen, lodowisko, wycieczki.

Zajęcia w świetlicach prowadzone były również w okresie wakacji, gdzie dzieci miały możliwość rozwijania aktywności fizycznej, plastycznej i kulturalnej.

W ramach letniego wypoczynku dla dzieci biorących udział w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo - wychowawczych przeprowadzono animacje, występy artystyczne, gry i zabawy. Możliwością rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży z terenu Muszyny jest uczestnictwo

w zajęciach Ogniska Pracy Pozaszkolnej (działającego w ramach Powiatowego Zespołu Szkół w Muszynie).

Ognisko prowadzi działalność w okresie całego roku szkolnego.

Głównymi formami zajęć są:

- zajęcia modelarskie w pracowniach specjalistycznych w formie warsztatów (modelarstwo lotnicze, modelarstwo strategiczne, modelarstwo, lotniczo-kosmiczne, modelarstwo raketowe) i treningi modelarskie w plenerze
- zajęcia plastyczne – malarstwo i techniki różne
- zespół wokalny – artystyczny
- imprezy masowe o zasięgu miejsko-gminnym, wojewódzkim i ogólnopolskim (zawody modelarskie w różnych konkurencjach modeli, konkursy plastyczne, fotograficzne, komputerowe) - udział w licznych konkursach, zawodach modelarskich i innych imprezach szczebla powiatowego, wojewódzkiego, ogólnopolskiego i międzynarodowego.

Oprócz tego każda ze szkół funkcjonująca na terenie MiGU Muszyna oferowała swoim uczniom bogaty wachlarz zajęć pozalekcyjnych i aktywnych form pracy służących organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie kół przedmiotowych, kół zainteresowań, klubów, sekcji, akcji i projektów.

5. KULTURA

Główną instytucją prowadzącą działalność kulturalną na terenie Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna odgrywa Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie, którego misją jest pozyskiwanie i przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz tworzenie warunków dla rozwoju jego aktywności kulturalnej.

Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie jest organizatorem imprez artystycznych, oraz popularno-naukowych w całym roku kalendarzowym na terenie Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna.

W 2019 r. MGOK w miesiącu wrześniu i październiku zorganizował dwa nabory na wszystkie zajęcia /23 propozycji /odbywające się w Ośrodku.

Z otrzymanych danych wynika, iż zainteresowanych uczestnictwem w zajęciach było 275 osób.

W sezonie letnim oferuje wiele imprez plenerowych, odbywających się w amfiteatrze „Zapoprządzie”, natomiast w sezonie jesienno-zimowym działania kulturalne przenoszą się do sali Ośrodka Kultury – Dworu Starostów.

Są to min. koncerty tematyczne, warsztaty tematyczne, wieczory poezji. W ciągu całego roku oferowane są także zajęcia edukacyjne dla uzdolnionych dzieci i młodzieży.

Oferowane zajęcia przyczyniają się do rozwoju zainteresowań, uzdolnień, zdobywania nowych umiejętności dzieci i młodzieży.

W 2019 r. przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury działały następujące sekcje artystyczne dzieci i młodzieży:

- taniec nowoczesny – 69 osób
- balet – 27 osób
- zajęcia wokalne – 42 osoby
- śpiew w poszczególnych grupach wiekowych – 19 osób
- zespół wokalny z elementami ruchu scenicznego – 10 osób
- zajęcia plastyczne i ceramiczne – 49 osób
- zajęcia nauki gry na instrumentach smyczkowych, dętych i klawiszowych oraz nauki gry na gitarze – 60 osób
- dodatkowe zajęcia artystyczne prowadzone w świetlicach wiejskich – 32 osoby.

Inne aktywne formy pracy z dziećmi i młodzieżą, które zorganizował Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury to: szeroka oferta programowa FERIE, warsztaty tematyczne, cykliczne spotkania z grami planszowymi, zajęcia edukacyjne, języków obcych, konkursy tematyczne, wokalne, taneczne, lekcje muzealne oraz warsztaty archeologiczne, występy i prezentacja dorobku artystycznego dzieci i młodzieży.

Propagowaniem kultury na terenie Muszyny zajmuje się również Muzeum Regionalne „Państwa Muszyńskiego” i Centrum Informacji Turystycznej działające przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury. Działalność wyrażana jest przez działalność wystawienniczą, kulturalną, oświatową, artystyczną i edukacyjną.

Przez cały 2019 rok Muzeum zorganizowało:

- 10 wystaw czasowych, w których prace prezentowała młodzież jak i osoby starsze /m.in.: „A to Polska właśnie”, „Wspomnienia 1918”, „Wśród ptaków i chmur”, „Pejzaż niecodzienny”, „Księga światem”/
- 25 prelekcji tematycznych: historycznych, geograficznych, artystycznych oraz 1 konferencję naukową – uczestniczyło 815 osób /np. Zwyczaje mieszczan muszyńskich, Polskie zwyczaje i tradycje, Gwałtowne oblicza natury: wichury, powódzie, pożary”, prelekcje w ramach Akademii Seniora: Suplementy diety, SOS dla stóp, Leki, Dieta dla osób 60+/.

- 12 imprez artystycznych – koncerty, spotkania autorskie, kiermasze i warsztaty artystyczne – łącznie 497 osób.

Przykładem imprez artystycznych, które miały miejsce w 2019 r. to: Muszyńskie Podzamkowe Śpiewanie, koncert zespołu wokalnego „Jubilat” pt. Nie bój się żyć, spotkanie z cyklu „Z poezją pięknie” pt. „Wiersze o naszej Beskidzkiej Krainie”, warsztaty wykonywania laurek, ozdób świątecznych, pisanek wielkanocnych.

- warsztaty edukacyjne – warsztaty archeologiczne i zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży, odbyło się 14 spotkań, w których wzięło udział 175 dzieci.

Wszelkie podejmowane działania kulturalne dają możliwość zarówno dzieciom i młodzieży jak i osobom starszym aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie, którego misją jest pozyskiwanie i przygotowanie społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz tworzenia warunków dla rozwoju warunków dla rozwoju jego aktywności kulturalnej.

MGOK w Muszynie jest organizatorem imprez artystycznych, które odbywającą się w sezonie letnim się w amfiteatrze „Zapopradzie” i przy Dworze Starostów, natomiast jesienią i zimą odbywają się w sali widowiskowej w dworze, muzeum oraz hali widowisko-sportowej. Są to koncerty tematyczne, wieczory poezji oraz wieczornice a także akademie z okazji świąt państwowych. W ciągu całego roku oferowane są także zajęcia edukacyjne dla uzdolnionych dzieci i młodzieży. Młodzi ludzie uczestniczący w zajęciach rozwijają swoje pasje i zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności a przez to uczą się percepcji wszelakich działań artystycznych i kulturalnych.

Od 2018 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury poszerzył działalność o warsztaty garncarskie, ceramiczne i plastyczne, w związku z przejęciem opieki nad nowym obiektem nazwanym „Domem Dawnego Rzemiosła”.

W 2019 r. pojawiły się nowe propozycje edukacyjne związane z Parkiem Kultury i Dawnego Rzemiosła, między innymi warsztaty archeologiczne oraz lekcje muzealne na temat danego rzemiosła w Muszynie.

Działalność kulturalną na terenie Gminy prowadzi również Biblioteka, która służy rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych, informacyjnych i czytelniczych mieszkańców Gminy oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

Do zadań placówki należy w szczególności gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, udostępnianie zbiorów na miejscu i wypożyczanie na

zewnątrz, prowadzenie wypożyczeń między bibliotecznymi, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2019 roku księgozbiór biblioteczny liczył 85 714 woluminów, liczba czytelników wyniosła 4 207, a liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz 52 455 woluminów. Placówka umożliwia czytelnikom korzystanie z komputerów z dostępem do sieci Internet. Obok podstawowej działalności Biblioteka aktywnie włącza się w organizację imprez okolicznościowych, wystaw i konkursów, prowadzi warsztaty i lekcje biblioteczne oraz spotkania dyskusyjne Klubu Książki, organizuje spotkania autorskie i z ciekawymi ludźmi, także okolicznościowe z poezją i przy muzyce, promuje czytelnictwo poprzez m.in. udział w akcjach „Narodowe czytanie”.

Placówka zatrudnia 7 pracowników, którzy są zatrudnieni również w dwóch filiach w Żegiestowie i Powroźniku.

6. ZDROWIE

W Muszynie dostęp do podstawowych świadczeń zdrowotnych w ramach podpisanej umowy z Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Esculap”.

Bezpłatne świadczenia zdrowotne udzielane są dla pacjentów ubezpieczonych, którzy dokonali wyboru lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położnej poprzez złożenie odpowiedniej deklaracji wyboru.

W miejscowości Żegiestów prowadzony jest Wiejski Ośrodek Zdrowia.

SPZPOZ w Muszynie świadczy usługi w zakresie: podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej, rehabilitacji.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej zatrudnieni są następujący specjaliści: 3 lekarzy pediatrów, 3 lekarzy specjalistów chorób wewnętrznych, 1 lekarz medycyny ogólnej, specjalista ginekolog- położnik oraz 1 specjalista w dziedzinie rehabilitacji medycznej.

Pielęgniarska opieka długoterminowa jest to opieka nad przewlekle chorymi przebywającymi w domu, którzy nie wymagają hospitalizacji w oddziałach leczenia stacjonarnego, wymagający systematycznej opieki pielęgnacyjnej udzielanej w warunkach domowych.

Świadczenia pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej realizowane są we współpracy z lekarzem rodzinnym i pielęgniarką środowiskową. Obejmują one przede wszystkim pomoc

w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych związanych z samodzielnym funkcjonowaniem w środowisku domowym.

Opieką domową mogą być objęci pacjenci przewlekle chorzy, unieruchomieni z powodu urazu lub przewlekłej choroby.

Czas opieki bezpośredniej nad jednym pacjentem wynosi od 1,5 godziny dziennie, nie mniej niż 4 dni w tygodniu. Opieka pielęgniarska obejmuje dni od poniedziałku do piątku, w godz. 8.00 do 20.00, niejednokrotnie w przypadkach szczególnych również weekendy.

Czas objęcia chorego tą formą opieki jest uzależniony od stanu zdrowia pacjenta.

Pielęgniarską opiekę długoterminową świadczą trzy pielęgniarki.

SPZPOZ w Muszynie umożliwia skorzystanie z dwóch poradni specjalistycznych – ginekologiczno – położniczej i rehabilitacyjnej.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Esculap” oprócz podstawowej opieki zdrowotnej lekarza rodzinnego, pielęgniarskiej, położnej zapewnia dostęp do badań laboratoryjnych i obrazowych. Świadczy usługi w zakresie specjalistycznej opieki kardiologicznej oraz diabetologicznej.

Liczbę świadczeń zrealizowanych w ramach opieki zdrowotnej umieszczono w poniższych tabelach.

Tabela 6 Liczba świadczeń SPZPOZ w Muszynie lata 2017-2019

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
porady w gabinetach lekarskich	27 314	27 624	25 988
lekarskie wizyty domowe	333	300	283
pielęgniarskie wizyty domowe	3 029	2 740	3 596

Źródło: dane SPZPOZ w Muszynie

Tabela 7 Liczba świadczeń NZOZ "Esculap" w Muszynie lata 2017-2019

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		
	2017 r.	2018 r.	2019 r.
porady w gabinetach lekarskich	24 381	29 172	25 418
lekarskie wizyty domowe	221	228	164
pielęgniarskie wizyty domowe	1 147	1 158	1 193

Źródło: dane SPZPOZ w Muszynie

W Gminie brakuje lekarzy specjalistów, w szczególności psychiatry, neurologa, urologa. Specjalistyczne świadczenia zdrowotne, świadczenia zdrowotne w warunkach zamkniętych oraz nocną i świąteczną opiekę lekarską i pielęgniarską dla mieszkańców Gminy realizują placówki znajdujące się poza Gminą. Są to: SPZPOZ Szpital im. dr. J. Dietla w Krynicy-Zdroju i specjalistyczne poradnie – chirurgii, endokrynologii, gastroenterologicznej.

Dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy jest wystarczający, natomiast mieszkańcy obszarów wiejskich Gminy mogą mieć utrudniony dostęp do usług medycznych z powodu trudności komunikacyjnych, w szczególności w okresie zimowym.

W Mieście funkcjonują dwie apteki, brak jest aptek w sołectwach.

W budynku SPZPOZ w Muszynie usytuowana jest pracownia fizjoterapeutyczna, dostępna dla mieszkańców całej Gminy. Jest ona czynna pięć dni w tygodniu, świadczenia wykonywane są przez doświadczonych i wykształconych fizjoterapeutów.

Pracownia fizjoterapeutyczna oferuje szereg zabiegów fizjoterapeutycznych – masaż leczniczy, gimnastyka lecznicza, zabiegi laserem, lampą, prądem czy ultradźwiękiem.

7. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna stanowi ważny obszar polityki społecznej państwa. Jest nieodłącznym elementem życia społecznego, a jednocześnie jedną ze społecznie akceptowanych funkcji państwa.

Możliwość korzystania z jej zasobów ma każdy obywatel definiujący swoją sytuację życiową jako trudną, przy jednoczesnym braku możliwości jej pokonania, przy wykorzystaniu własnych możliwości, zasobów i uprawnień.

Celem pomocy społecznej jest zatem zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego jednostek, rodzin i grup społecznych, poprawa ich funkcjonowania oraz doprowadzenie w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia.

Pomoc społeczna wkracza więc w sytuacje osób i rodzin wówczas, gdy nie są one w stanie same pokonać trudności życiowych własnym działaniem. Pomoc społeczna świadczy usługi bezpośrednio przeznaczone dla konkretnych osób czy rodzin. Poprzedzone jest to identyfikacją potrzeb, diagnozą sytuacji i opracowaniem adekwatnego i optymalnego planu pomocy.

Ustawa dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/ określa:

- 1) zadania w zakresie pomocy społecznej
- 2) rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania
- 3) organizację pomocy społecznej
- 4) zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.¹

Szczegółowe zadania pomocy społecznej określa art. 15 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z tym artykułem pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń
- 2) pracy socjalnej
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.²

¹ Art. 1 ustawy o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

² Art. 15 ustawy o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

Głównymi kierunkami działania w zakresie pomocy społecznej są następujące cele:

- wspieranie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, uzależnieniem, bezrobociem oraz patologią
- pomoc dzieciom i młodzieży poprzez kształtowanie ogólnych warunków ich życia i rozwoju
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- ograniczenie negatywnych skutków starości, niepełnosprawności i długotrwałej choroby poprzez pracę socjalną polegającą głównie na wspieraniu osób i rodzin w podejmowaniu samodzielnych inicjatyw i prób wyjścia z trudnej sytuacji.

Do realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Muszynie zatrudnionych jest 18 - tu pracowników – stan na II półrocze 2020r. na następujących stanowiskach:

- Dyrektor Ośrodka
- Główny Księgowy
- Starszy Księgowy
- Pracownik administracyjny
- 3 opiekunki domowe
- 6 pracowników socjalnych
- 4 pracowników do obsługi świadczeń rodzinnych
- 1 asystent rodziny.

Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, oraz na organach administracji rządowej w zakresie ustalonym ustawą.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

- 2) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi: matką, ojcem lub rodzeństwem
- 10) praca socjalna
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych
- 13) uchyłony
- 14) dożywianie dzieci
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu
- 17) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- 18) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego
- 19) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników

- 20) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- 21) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Prawo do świadczeń pieniężnych przyznawane jest po spełnieniu łącznie dwóch przesłanek. Pierwszą z nich jest kryterium sytuacyjne tj. wystąpienie jednego problemu, który podaje art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej.

Art.7 ustawy o pomocy społecznej stanowi, iż pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. Ubóstwa
2. Sieroctwa
3. Bezdomności
4. Bezrobocia
5. Niepełnosprawności
6. Długotrwałej lub ciężkiej choroby
7. Przemocy w rodzinie
- 7a. Potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
8. Potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
9. Bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
10. Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
11. Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
12. Alkoholizmu lub narkomanii
13. Zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
14. Klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Drugą przesłanką, od której zależy prawo do świadczeń finansowych jest kryterium dochodowe.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty: 701,00 zł , zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”.
2. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty: 528,00 zł zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”.
3. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę

4. w rodzinie zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny” - przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art.7 pkt.2-15 lub innych okolicznościach uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Przyznanie świadczeń pomocy społecznej musi być każdorazowo poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania, celem którego jest ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej, zdrowotnej oraz występujących problemów i zakresu potrzeb danej osoby czy rodziny.

W świetle ustawodawstwa dotyczącego pomocy społecznej - rodzina to osoby spokrewnione lub niespokrewnione, a pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące lub gospodarujące. Pracownik socjalny gromadzi informacje dotyczące wszystkich tych osób, które warunkują możliwość przyznania pomocy.

Dane dotyczące liczby rodzin, które skorzystały z pomocy finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8 Łączna liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka od 2017 do II półrocza 2020r.

LATA	LICZBA OSB KTÓRYM PRZYNANO ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	306	197	100	517
2018	320	211	110	533
2019	290	179	91	452
I półrocze 2020 r.	222	128	x	343

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

NAJWAŻNIEJSZE POWODY PRYZNANIA POMOCY FINANSOWEJ I WYMIAR UDZIELANEJ POMOCY PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

UBÓSTWO

Ubóstwo stanowi jeden z elementów katalogu przyczyn uprawniających do otrzymania pomocy społecznej (art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). Łagodzenie skutków ubóstwa stanowi główne zadanie pracownika socjalnego (art. 119 ust. 1 pkt 7).

Ubóstwo to stan, w którym jednostce lub grupie społecznej brakuje dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb w zakresie jedzenia, schronienia, ubrania, transportu oraz podstawowych potrzeb kulturalnych i społecznych.

Zjawisko to ma wiele przyczyn takie jak: miejsce zamieszkania, pochodzenie, bezrobocie, uzależnienia, choroby, niepełnosprawność. Przyczyn ubóstwa można też upatrywać w postawie życiowej jednostki, zdolnościach czy jej możliwościach i szansach.

Ustawa o pomocy społecznej nie zawiera w swojej treści wyjaśnienia pojęcia ubóstwa. Wywnioskować można z niej, że ubóstwem jest posiadanie dochodu uprawniającego do otrzymania pomocy społecznej, a zatem każda rodzina, w której dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego 528 zł, oraz każda osoba samotnie gospodarująca, której dochód nie przekracza kryterium dochodowego 701 zł - żyją w ubóstwie.

Liczbę rodzin objętych pomocą finansową z Ośrodka Pomocy Społecznej ukazuje tabela poniżej.

Tabela 9 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu ubóstwa

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	103	47	263
2018	113	56	283
2019	108	52	273
2020 /I półrocze/	78	x	194

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

SIEROCTWO

Pojęcie sieroctwa może mieć szeroki zakres znaczeniowy. Dla jego określenia używa się przymiotników: naturalne (biologiczne) lub społeczne.

Sieroctwo naturalne to nieposiadanie rodziców lub jednego z nich (półsieroctwo), nieposiadanie żadnych opiekunów lub posiadanie rodziców biologicznych, którym odebrano władzę rodzicielską.

Sierotą społeczną może być dziecko, które jest wychowywane przez rodziców biologicznych, lecz rodzice nie wykonują prawidłowo władzy rodzicielskiej. To także dziecko porzucone przez rodziców, wychowywane faktycznie przez inne osoby niż rodzice.

Rodzice biologiczni pozbawieni władzy rodzicielskiej lub zaniedbujący swoje dziecko mogą otrzymać pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny, którego praca będzie polegała na stworzeniu w rodzinie warunków umożliwiających odzyskanie praw rodzicielskich, nauczaniu rodziców sprawowania należytej opieki i wychowywania oraz na wyposażeniu ich w umiejętność podtrzymywania wyuczonych pozytywnej sytuacji w rodzinie.

Pomocą społeczną udzielaną z powodu sieroctwa jest umieszczenie w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej.

W latach 2017 do I półrocza 2020 r. pomocą finansową z tego tytułu nie objęto żadnej rodziny.

BEZDOMNOŚĆ

Osoba bezdomna to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.³

Najczęstszymi powodami bezdomności są: rozpad rodziny, przemoc w rodzinie, eksmisja lokatora bez przyznania prawa do lokalu socjalnego, uzależnienia, brak źródła stałych dochodów. Wśród powodów wymienia się również powrót z zakładu karnego czy odrzucenie wartości, którymi kieruje się społeczeństwo - świadomy wybór.

Często wymienione przyczyny nakładają się na siebie. Alkoholizm jednej strony prowadzi do przemocy w rodzinie, przez którą następuje rozpad rodziny skutkujący rozwodem.

³ Art. 6 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej / Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

Zła sytuacja finansowa, bezrobocie i całkowity brak środków do życia powodują eksmisję, która może być już tylko krokiem do bezdomności.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

Udzielenie schronienia to przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, lub w ogrzewalni.

Na terenie MiGU Muszyna nie funkcjonuje żadna placówka, w której mogłyby zamieszkać osoby bezdomne. W sytuacji udzielenia pomocy osobie bezdomnej Gmina zawarła Umowę ze Schroniskiem św. Brata Alberta w Nowym Sączu.

Liczbę osób, które otrzymały pomoc finansową ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 10 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu bezdomności.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	1	0	1
2018	3	0	3
2019	4	1	4
2020/I półrocze/	3	1	3

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

BEZROBOCIE

W ustawie o pomocy społecznej zawarto wyjaśnienie pojęcia osoby zatrudnionej, natomiast nie zapisano pojęcia osoby bezrobotnej.

Osoba zatrudniona – to osoba pozostająca w zatrudnieniu w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy lub prowadząca działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów dotyczących działalności gospodarczej.⁴

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, które przejawia się tym, iż grupa ludzi zdolnych i chętnych do pracy, nie jest w stanie podjąć zatrudnienia. Bezrobotny nie jest nigdzie zatrudniony, nie prowadzi działalności gospodarczej.

Szczególne zagrożenie dla osoby lub rodziny niesie ze sobą długotrwały brak pracy. Bezrobocie niekorzystnie wpływa na sytuację materialną rodzin, a to sprawia, iż osoby pozbawione zatrudnienia coraz częściej są świadczeniobiorcami pomocy społecznej.

Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Nowy Sącz z terenu MiGU M-na w latach 2017 do I półrocza 2020 r.

LATA	OGÓLEM	Z PRAWEM DO ZASILKU	LICZBA KOBIET	LICZBA MEŻCZYŹN	DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI	DO 30 R. ŻYCIA	POWYŻEJ 30 R. ŻYCIA	POSIADAJĄCY CO NAJMNIEJ 1 DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA	NIEPELNOŚPRAWNI
2017	356	61	186	170	175	99	78	100	14
2018	326	58	181	145	152	98	66	98	14
2019	308	67	191	117	135	89	61	105	15
I półr.2020r.	312	60	200	112	138	100	73	103	7

Źródło: dane PUP w Nowym Sączu

⁴ Art. 6 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej / Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

Liczbę rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 do I półrocza 2020 r. oddaje tabela poniżej.

Tabela 12 Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	50	11	172
2018	48	24	148
2019	38	20	131
2020/I półrocze/	23	x	76

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, która została przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 2006 r. /Polska ratyfikowała konwencję w 2012 r./ - do osób niepełnosprawnych zaliczają się osoby, z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, psychiczną, umysłową (intelektualną) lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczać ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.⁵

Definicja wynikająca z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - niepełnosprawność – oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.⁶

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej /Dz.U z 2020 r. poz. 1876/ całkowita niezdolność do pracy to również zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

⁵ Dz.U. 2012 poz. 1169 Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm./

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Natomiast do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.⁷

Liczba osób niepełnosprawnych w Polsce jest podawana według różnych źródeł.

Z danych GUS liczba osób niepełnosprawnych w Polsce według wyników ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku to: 4,697 mln (12,2% ludności), w tym niepełnosprawnych prawnie: 3,132 mln.

Dane średnioroczne Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności BAEL podają, iż w 2018 roku liczba osób niepełnosprawnych kształtowała się na poziomie: 3 mln osób (dokładnie 3 040 tys.). Oznacza to, że 10,0% ludności w wieku 15 lat i więcej posiadało prawne orzeczenie niepełnosprawności. Liczba osób niepełnosprawnych prawnie w tzw. ekonomicznym wieku produkcyjnym (18-59 dla kobiet i 18-64 dla mężczyzn) wynosiła średniorocznie 1 625 tys., co stanowiło 7,6 % ludności w tym wieku.

Również według BAEL udział osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w 2019 roku wynosił: 27,4% , z umiarkowanym – 47,3%, a lekkim– 25,3%.

Z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Polsce w 2018 r. 2,5 mln osób pobierało świadczenia emerytalno-rentowe i/lub ubezpieczonych przez płatników składek, które posiadały orzeczenie o niepełnosprawności (wydane przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności) lub orzeczenie o niezdolności do pracy (wydane przez ZUS).

Na terenie powiatu nowosądeckiego według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. mieszkało 38,217 osób niepełnosprawnych, co stanowi 18,2% ludności powiatu.

⁷ Art. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych /Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm./

Osoby niepełnosprawne są najczęściej narażone na problemy związane z codziennym funkcjonowaniem. Niejednokrotnie są to bariery architektoniczne, bariery edukacyjne, związane z dostępem do rehabilitacji czy problemami finansowymi.

Orzecznictwem o niepełnosprawności w odniesieniu do mieszkańców Miasta i Gminy Muszyna zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nowym Sączu. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku stałego z powodu orzeczenia stopnia niepełnosprawności.

Tabela 13 Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały z tyt. niepełnosprawności.

SOŁECTWO	2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020r.
Muszyna	25	20	21	19
Andrzejówka	-	-	-	-
Dubne	-	-	-	-
Jastrzębik	1	1	-	-
Leluchów	-	-	-	-
Milik	4	6	4	4
Powroźnik	2	2	2	1
Szczawnik	3	4	2	2
Wojkowa	1	1	1	-
Złockie	3	3	2	1
Żegiestów	8	8	8	9
Razem:	47	45	40	36

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób, którym przyznana została pomoc finansowa z uwagi na problem niepełnosprawności.

Tabela 14 Liczba osób, którym udzielono pomocy z powodu bezrobocia.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	95	52	151
2018	95	58	159
2019	78	41	120
2020 /I półrocze/	60	x	93

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA

Długotrwała choroba dotyczy osób, które z powodu posiadanego schorzenia wymagają przez dłuższy czas specjalistycznej opieki lekarskiej, a choroba, na którą cierpią, nie zawsze jest możliwa do całkowitego wyleczenia, a jedynie do zminimalizowania jej objawów.

Długotrwała i ciężka choroba może doprowadzić do niepełnosprawności, oraz zagrozić życiu człowieka.

Zarówno w przypadku ciężkiej i długotrwałej choroby jej występowanie u osoby przekłada się na życie rodzinne, życie zawodowe, ponieważ utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie pracy, a w związku z ponoszonymi wydatkami na zakup leków, dojazdami do specjalistów skutkuje obciążeniem finansowym.

W obu powyższych przypadkach ustawodawca zapewnił możliwość udzielenia pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Długotrwała lub ciężka choroba jest przesłanką do objęcia osobę lub rodzinę pomocą finansową.

Dane ilościowe w tym zakresie oddaje poniższa tabela.

Tabela 15 Liczba osób objętych pomocą z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	19	9	44
2018	23	10	46
2019	40	19	85
2020/I półrocze/	16	x	39

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

PRZEMOC W RODZINIE

Przesłanką umożliwiającą przyznanie świadczeń z pomocy społecznej jest wystąpienie przemocy domowej.

Przemoc w rodzinie może pojawić się w życiu każdej osoby, bez względu na jej wiek, płeć, poziom wykształcenia, pochodzenie czy status materialny.

Każda osoba borykająca się z tak trudnym i ciężkim zjawiskiem przemocy może otrzymać wsparcie finansowe w formie pomocy pieniężnej. W zależności od sytuacji przyznana pomoc może posłużyć na zakup żywności, odzieży, bielizny, leków, środków czystości czy opału.

Dane dotyczące liczbę rodzin objętych pomocą z powodu przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu przemocy w rodzinie.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	4	1	16
2018	4	2	21
2019	4	1	20
2020 /I półrocze/	3	x	13

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH

Rolą rodziny jest zapewnienie dziecku właściwej opieki oraz jego wychowanie i przygotowanie do życia w społeczeństwie.

Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo pełni rolę rodzicielską i wykonuje powyższe zadania, stąd powstaje bezradność w opiece i wychowaniu dziecka.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że bezradność może wystąpić w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

Bezradność może dotyczyć kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego – problem z zapewnieniem żywności, odzieży, mieszkania. Nie zawsze bezradności w rodzinie będzie towarzyszyć problemem niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie podstawowych potrzeb. Rodziny takie posiadają odpowiednie środki pieniężne, jednak nie potrafią tymi środkami dysponować w odpowiedni sposób.

Występującą bezradność może stwierdzić sam pracownik socjalny, również taką informację można uzyskać ze środowiska.

Jedną z form pomocy rodzinie jest oczywiście pomoc finansowa, którą prezentuje poniższa tabela.

Tabela 17 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu bezradności.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	4	1	19
2018	5	0	25
2019	4	1	18
2020 /I półrocze/	3	0	13

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W przypadku informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej albo centrum usług społecznych przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy.

Po wnikliwym rozpoznaniu sytuacji w rodzinie i stwierdzeniu bezradności pomocą, jaką może zaproponować pracownik socjalny takiej rodzinie, jest wsparcie asystenta rodziny.

Wniosek o przydzielenie asystenta rodziny składa pracownik socjalny do kierownika ośrodka pomocy społecznej.⁸

Rodzina może wyrazić zgodę na wsparcie jej przez asystenta, może także tego wsparcia odmówić.

Do zadań asystenta rodziny należy min. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, udzielanie pomocy w poprawie sytuacji życiowej, rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych, wspieranie i motywowanie rodziny do zmian.⁹

Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych.

⁸ Art. 11 ust 3. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U z 2020 r. poz. 821/.

⁹ Art. 15 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U z 2020 r. poz. 821/.

Głównym jej celem jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci.

Efektom powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Jest to możliwe do osiągnięcia, przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania: od oceny wstępnej, przez układanie planu pracy i jego realizację końcową. Niemniej jednak asystentura winna być rozumiana jako forma wsparcia, a nie przymusu. Do warunków koniecznych asystentury należy nawiązanie relacji z rodziną, długofalowość pracy, dostosowanie stylu komunikacji i metod działania do faz procesu zmiany.

W początkowej fazie pracy z rodziną należy skupić się na najpilniejszych zdaniem rodziny sprawach, przywracających jej socjalne bezpieczeństwo (dostęp do świadczeń lub uzyskanie zatrudnienia, leczenie dzieci, uregulowanie zaległych spraw urzędowych, związanych z sytuacją mieszkaniową i rodzinną itd.).

Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny zostały zgłoszone przez pracowników socjalnych, którzy po dokonaniu analizy sytuacji wnioskowali w wywiadzie środowiskowym do dyrektora OPS o przydzielenie tej formy pomocy.

Były to w większości rodziny wielodzietne, nie posiadające właściwego wsparcia w swoim środowisku rodzinnym. Najdotkliwszym problemem tych rodzin jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, która w połączeniu z innymi dysfunkcjami: uzależnieniem, przemocą domową, bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwałą chorobą, czy też niskimi umiejętnościami w prowadzeniu gospodarstwa domowego dezintegruje rodzinę, zaburza jej funkcjonowanie, a tym samym uniemożliwia wychowywanie dzieci w warunkach sprzyjających ich prawidłowemu rozwojowi.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Muszynie zatrudniony jest jeden asystent rodziny, który realizuje ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zgodnie z zakresem jego obowiązków. Liczbę rodzin, z którą współpracował asystent rodziny oddaje poniższa tabela.

Tabela 18 liczba rodzin z którymi współpracował asystent rodziny w latach 2017 do I półrocza 2020r.

2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
10	11	6	6

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA LUB WIELODZIETNOŚCI

Zapewnienie o opiece i ochronie małżeństwa, rodziny i macierzyństwa odnaleźć można w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Macierzyństwo i rodzicielstwo znajduje się pod ochroną i opieką, a matka przed i po urodzeniu dziecka ma prawo do szczególnej pomocy władz publicznych, której zakres określa ustawa.¹⁰

Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności to również możliwość przyznania wsparcia z pomocy społecznej. Dane w tym zakresie podano w poniższej tabeli.

Tabela 19 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności od 2017 r. do I półrocza 2020 r.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	20	14	118
2018	20	11	102
2019	25	16	124
2020 /I półrocze/	15	x	80

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

¹⁰ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. /Dz. U z 1997, poz. 946/

ALKOHOLIZM LUB NARKOMANIA

Alkoholizm to pojęcie znane, ale często niedokładnie rozumiane.

Alkoholizm, uzależnienie alkoholowe, choroba alkoholowa to określenia, z którymi najczęściej się spotykamy. Wszystkie one dotyczą tego samego - utraty kontroli nad ilością spożywanego alkoholu i konsekwencjami tego faktu, które dotyczą zarówno chorego, jak i jego otoczenia.

Alkoholizm może dotknąć każdego człowieka, bez względu na pochodzenie, status społeczny, wiek czy płeć.

To bardzo poważna choroba cywilizacyjna o światowym zasięgu.

Według definicji encyklopedycznej alkoholizm to nałogowe używanie alkoholu, ograniczające sprawność fizyczną i umysłową i staje się przyczyną większości nieszczęśliwych wypadków.

Wg Światowej Organizacji Zdrowia WHO uzależnienie od alkoholu to: zespół objawów somatycznych, behawioralnych i poznawczych, w których picie alkoholu staje się priorytetowe nad innymi poprzednio ważniejszymi zachowaniami.

Alkoholizm to uzależnienie, które wywołuje najwięcej strat społecznych i pociąga za sobą ogromne straty finansowe.

Jak podaje Światowa Organizacja Zdrowia WHO - picie alkoholu jest jednym z największych niebezpieczeństw dla zdrowia ludzi.

Alkohol jest przyczyną wielu chorób i urazów, po wysokim ciśnieniu krwi i paleniu tytoniu.

Uzależnienie dotyka nie tylko dorosłych, ale również nieletnich.

Rodziny, w których występuje alkoholizm mogą otrzymać pomoc finansową. Liczbę rodzin objętą pomocą finansową z powodu problemu jakim jest alkoholizm przedstawiono niżej.

Tabela 20 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu alkoholizmu od 2017 r. do I półrocza 2020 .

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	4	3	13
2018	3	2	15
2019	4	2	15
2020 /I półrocze/	2	1	6

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO WYJŚCIU Z ZAKŁADU KARNEGO

Osoby opuszczające zakłady karne mogą ubiegać się o pomoc ze strony ośrodków pomocy społecznej.

Pomoc osobom po zwolnieniu z zakładu karnego to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Byli więźniowie stanowią grupę specyficzną poprzez swoje trudności w readaptacji społecznej, przede wszystkim z racji obciążenia przeszłością i często dłuższą izolacją. Problemem może być brak środków finansowych, odzieży, obuwia, miejsca zamieszkania.

Osoby mogą otrzymać pomoc finansową na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, a przede wszystkim w formie pracy socjalnej, której wymiar może być bardzo różny, w zależności od potrzeb i możliwości Ośrodka.

Dane w tym zakresie przedstawia tabela poniżej.

Tabela 21 Liczba rodzina objęta pomocą z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK w latach 2017 do I półrocza 2020 r

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	2	2	2
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020 /I półrocze/	3	1	3

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

ZDARZENIE LOSOWE

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy z o pomocy społecznej zasiłek celowy dla osoby lub rodziny, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, może być przyznany przez Ośrodek Pomocy Społecznej niezależnie od dochodu osoby czy też rodziny, która się o nie stara. Ośrodek musi jednak sprawdzić sytuację strony, czy jest ona w stanie samodzielnie zaspokoić potrzebę, którą zgłasza. Zasiłek ten może nie podlegać zwrotowi, czyli za zasadę przyjmuje się konieczność zwrotu tego świadczenia. Świadczenie to jest przyznawane w ramach uznania administracyjnego, czyli to Ośrodek Pomocy Społecznej będzie oceniał, czy w danym przypadku miało miejsce zdarzenie losowe i czy należy przyznać pomoc.

Przyznane świadczenie nie ma na celu wyrównania strat poniesionych przez osobę, ale zminimalizowanie ich.

Pomoc ta ma na celu umożliwić przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej, która spotkała rodzinę lub osobę. Może być przyznany, jeżeli w wyniku strat poniesionych w związku ze zdarzeniem losowym, pomimo wykorzystania własnych zasobów i możliwości, dana osoba lub rodzina nie jest w stanie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych.

W tabeli poniżej umieszczono dane liczbowe dotyczące rodzin objętych tą pomocą.

Tabela 22 Liczba rodzin objęta pomocą z powodu zdarzenia losowego.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	2	2	8
2018	1	1	1
2019	6	3	16
2020 /I półrocze/	0	0	0

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Z danych Ośrodka wynika, iż najczęstszym uzasadnieniem przyznania pomocy finansowej w związku ze zdarzeniem losowym jest wystąpienie pożaru budynku mieszkalnego.

RODZAJE ŚWIADCZEŃ Z POMOCY SPOŁECZNEJ.

Świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne i niepieniężne.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE:

- a) zasiłek stały
- b) zasiłek okresowy
- c) zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy
- d) zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- e) (uchylona)
- f) pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki
- g) świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku

z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

h) wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu.¹¹

Udzielanie świadczeń następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Wydania decyzji nie wymagają świadczenia w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, klubu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, schronienia w formie ogrzewalni i noclegowni, sprawienia pogrzebu, a także przyznanie biletu kredytowanego.

Po złożeniu wniosku wraz z konieczną dokumentacją dotyczącą udzielenia pomocy finansowej przeprowadzany jest rodzinny wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby, który ma na celu ustalenie jej sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej, majątkowej i zdrowotnej u osób wspólnie z nią zamieszkujących.

ZASIŁEK STAŁY

Zasiłek stały jest formą pieniężnego świadczenia z pomocy społecznej. Jest to świadczenie obowiązkowe, które przysługuje na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłek stały przysługuje:

- osobie samotnie gospodarującej, która jest całkowicie niezdolna do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (701 zł)
- pełnoletniej osobie, która pozostaje w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego (528 zł na osobę) w rodzinie.

Kwota zasiłku nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie i nie wyższa niż 645 zł.

Wydanie decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (rodzinnego) przez pracownika socjalnego. Świadczenie to jest

¹¹ Art.102 ustawy o pomocy społecznej / Dz. U z2020 r. poz. 1876/

zadaniem zleconym gminie, finansowanym z budżetu państwa. Poniżej przedstawiono liczbę osób, którym przyznano zasiłek stały, z podziałem na miejscowości.

Tabela 23 Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały z tytułu niepełnosprawności.

SOLECTWO	2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020r.
Muszyna	25	20	21	19
Andrzejówka	-	-	-	-
Dubne	-	-	-	-
Jastrzębik	1	1	-	-
Leluchów	-	-	-	-
Milik	4	6	4	4
Powroźnik	2	2	2	1
Szczawnik	3	4	2	2
Wojkowa	1	1	1	-
Złockie	3	3	2	1
Żegiestów	8	8	8	9
Razem:	47	45	40	36

Źródło: na podstawie danych własnych OPS Muszyna

ZASIŁEK OKRESOWY

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego /art. 38 ustawy o pomocy społecznej/ .

Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418,00 zł miesięcznie.

W przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy ustala Ośrodek, na podstawie okoliczności sprawy.

Tabela 24 Liczba osób, którym przyznano zasiłek okresowy.

SOŁECTWO	2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020r.
Muszyna	12	17	19	12
Andrzejówka	-	-	-	-
Dubne	-	-	-	-
Jastrzębik	1	-	1	-
Leluchów	-	-	-	-
Milik	1	5	4	-
Powroźnik	1	2	4	6
Szczawnik	-	6	2	1
Wojkowa	2	1	2	-
Złockie	4	6	6	2
Żegiastów	4	6	5	2
Razem:	25	43	41	23

Źródło: na podstawie danych własnych OPS Muszyna

ZASIŁEK CELOWY I CELOWY SPECJALNY

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy.

Zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Ustawa o pomocy społecznej umożliwia również przyznanie specjalnego zasiłku celowego.

Może on być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe. Szczególna sytuacja to sytuacja nadzwyczajna, niecodzienna i dotkliwa w skutkach dla osoby, a osoba ta nie jest w stanie sama sobie poradzić w jej rozwiązaniu.

Poniżej zaprezentowano liczbę osób, którym przyznano zasiłek celowy i specjalny celowy, z podziałem na sołectwa.

Tabela 25 Liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy i celowy specjalny.

SOŁECTWO	2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020 r.
Muszyna	40	60	42	19
Andrzejówka	3	4	4	-
Dubne	1	1	2	-
Jastrzębik	5	5	5	1
Leluchów	1	1	1	-
Milik	6	10	1	1
Powroźnik	6	9	7	-
Szczawnik	5	6	5	1
Wojkowa	1	3	2	-
Złockie	6	8	9	2
Żegiestów	11	9	12	6
Razem:	85	116	90	30

Źródło: na podstawie danych własnych OPS Muszyna

WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI

To forma wsparcia, która nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, oraz wydania decyzji administracyjnej.

Przyznawane jest ono opiekunowi prawnemu osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, po wcześniejszym postanowieniu sądu o przyznaniu wynagrodzenie.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Ilość osób, którym przyznano to świadczenie z podaniem miejscowości obrazuje poniższa tabela.

Tabela 26 Liczba osób, którym przyznano wynagrodzenie za sprawowanie opieki od 2017 do 2020 r.

SOŁECTWO	2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020r.
Muszyna	2	5	4	4
Andrzejówka	-	1	1	1
Dubne	-	-	-	-
Jastrzębik	1	1	2	2
Leluchów	-	-	-	-
Milik	-	-	-	-
Powroźnik	3	2	2	2
Szczawnik	2	3	3	3
Wojkowa	-	-	-	-
Złockie	-	-	1	1
Żegiestów	2	1	2	2
Razem:	10	14	15	15
Liczba świadczeń:	148	174	201	105

Źródło: na podstawie danych własnych OPS Muszyna

Kolejne świadczenia to świadczenia niepieniężne.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE:

- a) praca socjalna
- b) bilet kredytowany
- c) składki na ubezpieczenie zdrowotne
- d) składki na ubezpieczenia społeczne
- e) pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie
- f) sprawienie pogrzebu
- g) poradnictwo specjalistyczne
- h) interwencja kryzysowa
- i) schronienie
- j) posiłek

- k) niezbędne ubranie
- l) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy
- m) specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- n) mieszkanie chronione
- o) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej
- p) (uchylony)¹²
- q) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie – w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych
- r) (uchylony)

WYBRANE ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

PRACA SOCJALNA

Zgodnie z art. 119 ustawy o pomocy społecznej praca socjalna to podstawowe zadanie pracownika socjalnego.

Pojęcie pracy socjalnej określa art. 6 pkt 12 ustawy. Jest to działalność mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin, w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej. Jest świadczona bez względu na posiadany dochód.

Podstawowym narzędziem pracy socjalnej jest wywiad środowiskowy lub kontrakt socjalny. Wykorzystywane są różne metody i techniki poprzez poradnictwo, mediacja, doradztwo, planowanie, organizacja wspólnie z rodziną.

Najczęściej realizowane obszary problemowe, w których realizowana jest praca socjalna to:

- praca socjalna na rzecz uzyskania środków materialnych, pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych,

¹² Art. 36 ustawy o pomocy społecznej /Dz.U z 2020 r. poz. 1876/

- świadczeń alimentacyjnych, pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego lub ulgi czynszowej, a także informowanie osób i rodzin o możliwościach skorzystania z ulg i uprawnień. Również pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem – wspólne planowanie wydatków z pracownikiem socjalnym poprzez ustalanie hierarchii potrzeb
- praca socjalna na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych, regulowanie sytuacji mieszkaniowej klientów/złożenie wniosku o przydział mieszkania, udzielanie porad prawnych w zakresie praw do mieszkania, pomoc w przypadku ubiegania się o dodatek mieszkaniowy. To także pomoc w dostosowaniu mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, pomoc w uzyskaniu usług w zakresie wymiany bądź napraw w mieszkaniu oraz sprzętów gospodarstwa domowego. W przypadku osób bezdomnych pomoc w uzyskaniu schronienia w placówce stacjonarnej lub pomoc w powrocie do poprzedniego miejsca zamieszkania.
- praca socjalna na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny. Praca socjalna prowadzona poprzez wsparcie, edukację, poradnictwo w obszarze opieki i wychowania dzieci, w tym pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi.

To także pomoc w rozwiązywaniu i łagodzeniu konfliktów rodzinnych, wsparcie dla osób doświadczających przemocy udzielanie informacji o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z grup pomocowych. W przypadku sytuacji kryzysowej w rodzinie pomoc w zakresie uzyskania miejsca w placówce interwencji kryzysowej.

Informowanie o dostępnych formach pomocy finansowej, skorzystania z pomocy niepieniężnej – dożywianie, pomoc żywnościowa.

Dane dotyczące liczbę rodzin objętych pracą socjalną oddaje tabela poniżej.

Tabela 27 Liczba rodzin objęta pracą socjalną od 2017 do 2020 r.

LATA	LICZBA RODZIN	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2017	237	118	603
2018	256	131	653
2019	243	120	618
2020 /I półrocze/	151	x	384

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

SPRAWIENIE POGRZEBU

Sprawienie pogrzebu jest świadczeniem niepieniężnym, określonym w art. 36 pkt 2 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Ustawa o cmentarzach mówi, iż zwłoki niepochowane przez rodzinę osoby zmarłej lub nieprzekazane publicznej uczelni medycznej są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie w latach 2017 do 2020 r. pokrył 3 koszty pogrzebów.

SCHRONIENIE

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.¹³

Otrzymać prawo do schronienia może osoba bez względu na dochód, jeżeli nie ma miejsca zamieszkania.

¹³ Art. 48 ustawy o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie w latach 2017 do 2020 roku pokrył koszty schronienia dla 3 osób.

POSILEK

Pomoc w formie jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić, oraz dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole.

Warunkiem otrzymania tej formy pomocy jest spełnianie kryterium dochodowego.

Dożywianie uczniów jest zadaniem własnym, obowiązkowym Gminy. Budżet państwa przyznał dotację celową na realizację tego zadania. Zgodnie z Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023 (M.P. 2018 r. poz. 1007) oraz Uchwały Nr III.45.2018 Rady Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023” - pomoc w formie dożywiania można przyznać nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego ustawy o pomocy społecznej.

W ramach realizowanego rządowego programu zapewniana jest pomoc w formie bezpłatnego dożywiania dzieciom w wieku szkolnym, przedszkolnym, oraz osobom dorosłym.

Punkty wydawania posiłków zorganizowane są w placówkach oświatowych na terenie MIGU Muszyna.

Dane w zakresie liczby dożywianych osób zarówno dzieci jak i osób dorosłych pokazuje poniższa tabela.

Tabela 28 Liczba osób, objęta dożywianiem

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba dzieci przedszkolnych	130	23	29	21
Liczba dzieci w szkołach	30	133	123	96
Liczba osób dorosłych	30	26	21	18
Łącznie:	190	182	173	135

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi określone zostały w art. 50 ustawy o pomocy społecznej.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być świadczone w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia.

Do podstawowych czynności usług opiekuńczych z zakresu usług opiekuńczych zaliczyć można: opiekę higieniczną, opiekę pielęgnacyjną i ułatwianie kontaktu z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują m.in.: rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, ułatwianie dostępu do edukacji i kultury, współpraca z rodziną w celu kształtowania odpowiednich postaw, pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych, świadczeń zdrowotnych, planowanie budżetem domowym, wspólne organizowanie i spędzanie wolnego czasu.

Zarówno w jednych i drugich usługach realizacja zadań zależna jest od potrzeb osoby, które wynikają z jej możliwości, rodzaju schorzenia czy stopnia niepełnosprawności.

Zakres usług opiekuńczych ustala pracownik socjalny w toku postępowania administracyjnego. Ocenia sytuację życiową osoby ubiegającej się, jej stan zdrowia, potrzeby i na tej podstawie ustala zakres niezbędnych czynności opiekuńczych. W przypadku specjalistycznych usług wymagane jest zaświadczenie lekarskie, w którym określony jest rozmiar i zakres wymaganej pomocy.

Rada Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna określa corocznie, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Odpłatność ta jest zależna od dochodu osoby, lub osoby w rodzinie i wyraża się we wskaźnikach wyrażonych w procentach.

W kolejnych latach odpłatność za 1 h usługi opiekuńczej wynosiła: w 2017 r. – 16,64 zł, w 2018 r. – 17,48 zł, w 2019 r. - 17,92 zł, a w 2020 r. - 20,51 zł.

Do realizacji zadań z zakresu usług opiekuńczych w tut. Ośrodku zatrudnione są trzy opiekunki domowe.

Usługi opiekuńcze nie są realizowane w każdej miejscowości Gminy Muszyna.

Poniższa tabela zawiera liczbę osób, które objęto usługami opiekuńczymi.

Tabela 29 Liczba osób, objęta usługami opiekuńczymi 2017-2020

Liczba osób, które zostały objęte usługami opiekuńczymi z podziałem na miejscowości			
2017 r.	2018 r.	2019 r.	I półrocze 2020 r.
15 osób	17 osób	19 osób	13 osób
11 osób – Muszyna 2 – Złockie 1—Jastrzębik 1- Powroźnik	11 osób – Muszyna 2— Złockie 1—Jastrzębik 2 - Powroźnik 1 - Szczawnik	13 osób – Muszyna 3 - Złockie 1—Jastrzębik 2 - Powroźnik	10 osób – Muszyna 1— Złockie 1—Jastrzębik 1 - Powroźnik

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

POBYT I USŁUGI W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Na podstawie art. 54 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.¹⁴

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób.

Domy pomocy społecznej dzielą się na domy w zależności dla kogo są przeznaczone. Wymieniamy domy pomocy dla: osób w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorych, psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, osób niepełnosprawnych fizycznie i osób uzależnionych od alkoholu.

W domu pomocy społecznej może zamieszkać osoba, która jest świadoma swojej decyzji i wyraża zgodę na pobyt w domu pomocy. Osoba ubiegająca się o umieszczenie w domu pomocy społecznej do pisemnego wniosku dołącza stosowne dokumenty potwierdzające swoją sytuację materialną tj. decyzję rentową lub emerytalną, orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie lekarskie potwierdzające umieszczenia oraz wyniki koniecznych badań.

Na podstawie złożonego wniosku w miejscu zamieszkania osoby przeprowadzany jest wywiad środowiskowy, który ma na celu ustalić czy występują przesłanki o skierowaniu do domu pomocy społecznej. Weryfikacji podlega sytuacja rodzinna, dochodowa, funkcjonowanie osoby w środowisku, zaspokajanie jej podstawowych potrzeb życiowych – prowadzenie gospodarstwa domowego, pielęgnacja, higiena, możliwość wsparcia przez rodzinę.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny. Średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym ustala starosta.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi

¹⁴ Art. 54 ustawy o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;

2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust.

2 a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.¹⁵

Ustawa daje możliwość wnoszenia opłaty za pobyt w dps przez osoby wyżej niewymienione, na zasadzie dobrowolności np. kuzynostwo.

Na terenie MiGU Muszyna funkcjonuje jeden Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych, który jest prowadzony przez starostwo powiatowe.

W Gminie obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają.

Z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych z roku na rok wzrasta zapotrzebowanie na tego typu świadczenia, z roku na rok rośnie także koszt utrzymania mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej.

Dane szacunkowe w zakresie realizacji świadczeń pieniężnych i niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie przedstawiono w poniższych tabelach.

¹⁵ Art. 61 ustawy o pomocy społecznej /Dz. U z 2020 r. poz. 1876/

Tabela 30 Wybrane świadczenia niepieniężne 2017-2020.

Rok	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
2017	praca socjalna	x	x	237	118	603
	pogrzeb	1	1	1	0	1
	schronienie	0	0	0	0	0
	posiłek	190	23 216	101	x	390
	usługi opiekuńcze	15	1 547	15	4	16
	dom pomocy społecznej	29	291	29	x	29
2018	praca socjalna	x	x	256	131	653
	pogrzeb	1	1	1	x	1
	schronienie	0	0	0	0	0
	posiłek	182	25 108	96	x	337
	usługi opiekuńcze	17	1 519	17	6	20
	dom pomocy społecznej	34	329	34	x	34
2019	praca socjalna	x	x	243	120	618
	pogrzeb	1	1	1	0	1
	schronienie	2	159	2	0	2
	posiłek	172	20 326	87	x	314

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIĘ

	usługi opiekuńcze	19	1 951	19	6	19
	dom pomocy społecznej	35	336	35	x	35
2020 I półrocze	praca socjalna	x	x	151	x	384
	pogrzeb	x	x	x	x	x
	schronienie	1	x	1	x	1
	posiłek	135	8954		67	271
	usługi opiekuńcze	13	840	13	3	13
	dom pomocy społecznej	33	190	33	x	33

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

Porównanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2017 do I połowy 2020 r. zawarto w tabeli umieszczonej poniżej.

Tabela 31 Świadczenia pieniężne 2017- 2020.

rok	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
2017	pieniężne	132	122	64	269
2018		144	140	71	309
2019		121	117	64	263
2020		173	103	x	286

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

Tabela 32 Świadczenia niepieniężne 2017-2020.

rok	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	w tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
2017	niepieniężne	201	112	53	401
2018		194	117	56	372
2019		189	104	43	341
2020		148	77	x	273

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

Na podstawie zebranych danych z lat 2017 do 2019 r. możemy wymienić następujące typy rodzin objętych pomocą społeczną.

Tabela 33 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2017r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINACH
2017 r	RODZINY OGÓŁEM:	237	118	603
	o liczbie osób 1	112	51	112
	2	29	15	58
	3	22	10	66
	4	27	14	108
	5	28	18	140
	6 i więcej	19	10	119
	w tym rodziny z dziećmi ogółem:	86	44	391
	o liczbie dzieci 1	11	6	33
	2	29	10	107
	3	26	16	131
	4	16	10	92
	5	3	2	20
	6	1	0	8
7 i więcej	0	0	0	

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

	RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	21	10	69
	o liczbie dzieci 1	7	4	17
	2	9	3	27
	3	1	1	4
	4 i więcej	4	2	21
	RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM:	104	57	149
	o liczbie osób: 1	80	43	80
	2	14	9	28
	3	5	2	15
	4 i więcej	5	3	26

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

Tabela 34 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINACH
2018 r.	RODZINY OGÓŁEM:	256	131	653
	o liczbie osób 1	115	56	115
	2	33	19	66
	3	31	17	93
	4	29	11	116
	5	33	19	165
	6 i więcej	15	9	98
	w tym rodziny z dziećmi ogółem:	93	46	386
	o liczbie dzieci 1	20	9	54
	2	33	13	121
	3	25	14	116
	4	9	6	53
	5	4	3	26
	6	2	1	16
	7 i więcej	0	0	0
	RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	31	16	97
	o liczbie dzieci 1	13	6	30

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

	2	12	6	36
	3	2	2	8
	4 i więcej	4	2	23
	RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM:	105	56	158
	o liczbie osób: 1	80	41	80
	2	13	8	26
	3	4	3	12
	4 i więcej	8	4	40

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

Tabela 35 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN OGÓŁEM	W TYM NA WSI	LICZBA OSÓB W RODZINACH
2019 r.	RODZINY OGÓŁEM:	243	120	618
	o liczbie osób 1	107	53	107
	2	36	15	72
	3	32	11	96
	4	22	12	88
	5	32	22	160
	6 i więcej	14	7	95
	w tym rodziny z dziećmi ogółem:	77	38	337
	o liczbie dzieci 1	12	7	36
	2	24	6	83
	3	26	16	127
	4	10	6	57
	5	3	2	20
	6	2	1	14
	7 i więcej	0	0	0
	RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	27	10	84
	o liczbie dzieci 1	7	4	12
	2	13	3	39
	3	3	2	12
	4 i więcej	4	1	21

RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM:	81	41	112
o liczbie osób: 1	66	31	66
2	7	5	14
3	3	2	9
4 i więcej	5	3	23

Źródło: na podstawie sprawozdań MPiPS

PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOSCIOWA 2014-2020

W 2017 r. Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W tym celu zawarto współpracę z Caritasem Archidiecezji Krakowskiej, który dostarcza artykuły spożywcze.

W omawiany okresie od 2017 r. do I półrocza 2020 r. przeprowadzano akcję polegającą na rozdzielaniu i wydawania żywności. Osoby uczestniczące otrzymały podstawowe artykuły spożywcze.

Liczbę osób objętych pomocą żywnościową obrazuje poniższa tabela.

Tabela 36 Liczba osób, objęta programem POPŻ

Liczba osób, które skorzystały z programu POPŻ			
2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
kwiecień 2017 r. – 671 osób listopad – 720 osób	marzec 2018 r. – 960 osób listopad – 1 130 osób	maj – 1 350 osób	kwiecień – 1 300 osób

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

RODZINA ZASTĘPCZA

Na podstawie art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / Dz. U z 2020 r. poz. 821/ obowiązkiem Gminy jest ponoszenie odpłatności za umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z tym zadaniem Gmina jest zobowiązana do ponoszenia wydatków za pobyt dziecka w pieczy zastępczej tj. w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, a w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej to 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka.

Tabela 37 Liczba dzieci w pieczy zastępczej 2017-2020

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r. I półrocze
Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	9	9	8	6
Liczba dzieci w placówkach	0	1	1	1

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W ramach realizowanych zadań Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał również świadczenia rodzinne.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2020 r. poz. 111) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Zgodnie z art. 2 cyt. ustawy świadczeniami rodzinnymi są :

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki
2. Świadczenia opiekuńcze:
 - zasiłek pielęgnacyjny

- świadczenia pielęgnacyjne
- specjalny zasiłek opiekuńczy
- 3. Zasiłek dla opiekuna
- 4. Świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego
- 5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka
- 6. Świadczenie rodzicielskie
- 7. Świadczenie „Za życiem”

ZASIŁEK RODZINNY

Przysługuje rodzicom, jednemu z rodziców lub opiekunowi prawnemu dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie uczącej się. Jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty - 674,00 zł.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium to wynosi: 764,00 zł.

Osoba mająca prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Aktualna wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- zasiłek rodzinny na dziecko do ukończenia 5. roku życia – 95 zł
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia – 124 zł
- zasiłek rodzinny na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia – 135 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka – 1 000 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400 zł

- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: do 5. roku życia – 90 zł, powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia – 110 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100 zł
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – 113 zł
- dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – 69 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, do ukończenia przez dziecko:

1. 18 roku życia lub
2. nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
3. 24 roku życia , jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności
4. osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA

To świadczenie, które przysługuje matce, ojcu, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu dziecka. Dochód rodziny w przeliczeniu na jedną osobę nie może przekraczać kwoty: 1 922,00 zł. Warunkiem jest również potwierdzenie pozostawania przez matkę dziecka pod opieką medyczną, od 10 tygodnia ciąży.

Wniosek o przyznanie jednorazowej zapomogi należy złożyć w terminie do 12 m-cy, od urodzenia się dziecka.

Kwota jednorazowej zapomogi to jeden tysiąc złotych.

ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia .

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości: 215,84 zł.

ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE

Świadczenie pielęgnacyjne jest świadczeniem z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Świadczenie to przysługuje:

- jednej z osób, na których ciąży obowiązek alimentacyjny - krewnym w linii prostej oraz rodzeństwu, a także - opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

Osoba ubiegająca się o to świadczenie nie podejmuje lub rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym.

Świadczenie to wynika z konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie to jest przyznawane jest bez względu na posiadany dochód, wypłacane jest w wysokości: 1 583,00 zł miesięcznie.

SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r- Kodeks rodzinny i opiekuńczy /Dz. U. z 2012 r. poz.788/ ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami.

Zasiłek przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: 764,00 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacany jest w kwocie: 620,00 zł miesięcznie.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Program Rodzina 500+ realizowany jest zgodnie z przepisami ustawy z dn. 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci /Dz.U. z 2018 poz. 2134 ze zm./.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka.

Wynosi ono 500 zł i przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 r. życia niezależnie od dochodu.

Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń m.in. z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów /Dz.U z 2020 poz. 1517/.

Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia, albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty: 800,00 zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł.

ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie wypłacane jest od 2016 r. również w ramach przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

Uprawnieni do pobierania tego świadczenia będą więc między osoby bezrobotne, niezależnie od zarejestrowania w Urzędzie Pracy, studenci, rolnicy, a także wykonujący pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

W/w świadczenie przysługuje przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka w wysokości : 1000 zł miesięcznie.

ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

Zgodnie z zapisami art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” /Dz. U. z 2016 r poz.1860/ wypłacane jest jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie oraz nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

PROGRAM „DOBRY START”

Świadczenie „Dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24. roku życia.

Świadczenie dobry start nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. Zerówce w przedszkolu lub szkole.

Program Dobry Start nie obejmuje również studentów.

To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymują to świadczenie bez względu na posiadany dochód.

KARTA DUŻEJ RODZINY

W latach 2017 do 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował rządowy program pomocy dla rodzin wielodzietnych.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej.

KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

Od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę świadczeń wypłaconych przez tut. Ośrodek.

Tabela 38 Rodzaj i liczba świadczeń w latach 2017- 2020.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń			
	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r. I półrocze
zasilek rodzinny	13 794	13 255	11 601	5 232
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	101	109	90	48
zasilek pielęgnacyjny	2 548	2487	2 476	1 216
świadczenie pielęgnacyjne	437	422	389	208

specjalny zasilek opiekuńczy	362	289	301	146
Fundusz alimentacyjny	690	568	493	228
świadczenie rodzicielskie	239	367	367	180
świadczenie wychowawcze	18 907	17 911	21 822	13 153
świadczenie „Za życiem”	2	0	1	0
Program „Dobry Start”	x	1 588	1 573	x
Karta Dużej Rodziny	21	34	119	35

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

8. UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy.

Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Do zadań własnych Gminy należy powołanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminna Komisja realizuje szereg zadań, wśród których można wymienić m.in.: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu, udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej, prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania alkoholizmowi, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Wśród zadań Komisji należy również wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Na Gminnej Komisji spoczywa również obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2017 r. 30 osób z terenu Miasta i Gminy Muszyna skorzystało z pomocy w postaci rozmowy interwencyjno – motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, w 2018 r. były to 23 osoby, a w 2019 r. 29 osób.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje w placówkach szkolnych programy profilaktyczno – edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a których celem jest dostarczenie wiedzy o zdrowym życiu bez substancji psychoaktywnych. Dwa podstawowe programy, które są realizowane to program „Sobą być, dobrze żyć” i program „Spójrz inaczej”.

Gminna Komisja mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna. Komisja ta spotyka się we wtorki, w godzinach od 16.00-18.00. W skład Komisji wchodzi 4 osoby.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy odgrywa Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Członków Ich Rodzin oraz dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Podstawowym zadaniem Punktu jest motywowanie zarówno osób uzależnionych jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień.

Punkt również mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna, przyjmuje dwa razy w tygodniu, w wyznaczonych godzinach.

W 2019 r. w Punkcie Konsultacyjnym przyjęto ogólnie 29 osób, w tym członkowie zarówno osób uzależnionych jak i współuzależnionych, w 2018 r. - 35 osób, a w 2017 r. było to 30 osób.

Przemoc w rodzinie na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia

i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” za przemoc w rodzinie określa zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Do przemocy może dochodzić w każdej rodzinie bez względu na jej sytuację materialną czy status społeczny.

Przemoc może dotknąć każdego, a w szczególności dzieci, osoby starsze czy osoby niepełnosprawne. Może przyjąć różne formy – fizycznej, psychicznej, ekonomicznej.

Za przemoc domową jest odpowiedzialna wyłącznie osoba, która tę przemoc stosuje.

Źródłem występowania przemocy w rodzinie to min. trudne sytuacje życiowe takie jak bezrobocie, problemy mieszkaniowe, problemy materialne, używanie substancji psychoaktywnych – alkohol, narkotyki.

Osoby stosujące przemoc najczęściej powielają wzorce ze swojego dzieciństwa, mają problemy z empatią, odczuwaniem stanów emocjonalnych innych osób, nie potrafią wczuć się w sytuację osoby, którą krzywdzą.

Przemoc w rodzinie jest bardzo niebezpiecznym zjawiskiem, powoduje cierpienia i szkody u osoby doznającej przemocy, ale również u innych członków rodziny, często dzieci.

Sytuację ofiar przemocy w rodzinie może poprawić zmieniająca się świadomość społeczna, która nie daje przyzwolenia na tego typu zachowania i nie usprawiedliwia przemocy oraz kompetentna i wykwalifikowana kadra specjalistów.

Należy pamiętać, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Uchwałą Nr VI.57.2019 Rady Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna został ustanowiony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna na lata 2019 – 2023.

Jego koordynowanie i monitorowanie powierzone jest Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Program ten tworzy strategię w zakresie rozmiaru przemocy w rodzinie, oraz poprawy bezpieczeństwa rodzin i minimalizację szkód spowodowanych przemocą.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Muszynie od kwietnia 2011 r. działa Zespół Interdyscyplinarny, który ma na celu pomoc ofiarom przemocy, jak również przeciwdziałanie przemocy. W skład Zespołu wchodzi: pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej,

dzielnicy Komisarzatu Policji w Muszynie, pedagog, przewodnicząca GKRPA w Muszynie, kurator zawodowy, lekarz rodzinny, pielęgniarka, przedstawiciel oddziału „Caritas”.

Zadaniem ZI zespołu jest podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą, rozpowszechnianie w środowisku lokalnym informacji o instytucjach, osobach i możliwościach uzyskania pomocy oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Żadna osoba, która jej doświadcza nie jest skazana na jej doznawanie. Przed doznawaniem przemocy ze strony bliskich osób można się bronić - trzeba jednak przerwać milczenie i zwrócić się po pomoc do specjalistów.

W przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie uruchomiona zostaje procedura "Niebieskie Karty". Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez służby w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Dokumentem wszczynającym procedurę „Niebieskie Karty” jest formularz "Niebieska Karta - A", wypełniany przez przedstawiciela jednego z podmiotów: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia.

Wszczęcie procedury może odbyć się w różnych okolicznościach np. podczas interwencji patrolu policyjnego w domu, w Ośrodku Pomocy Społecznej, podczas wizyty pracownika socjalnego w środowisku, czy w szkole, do której uczęszcza dziecko.

Z procedurą "Niebieskie Karty" związana jest działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w konkretnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny powołuje tzw. grupę roboczą. Członkowie powołanej grupy w ramach swoich kompetencji opracowują i realizują indywidualny plan pomocy na rzecz danej rodziny. Sytuacja rodziny jest na bieżąco monitorowana, a prowadzone działania mają na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej oraz poprawę sytuacji ofiar przemocy.

Pracownik socjalny w procedurze "Niebieskiej Karty" udziela osobie doświadczającej przemocy w rodzinie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, wsparcia instytucji i podmiotach świadczących pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

Informuje o możliwościach podjęcia dalszych działań, mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

W sytuacji koniecznej organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej lub schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

W stosunku do osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie przekazuje informacje o karnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie, motywuje osoby nadużywające alkoholu, uzależnione od alkoholu, do podjęcia leczenia odwykowego i terapii oraz do udziału w programie zajęć korekcyjno-edukacyjnych.

Pracownik socjalny w procedurze NK udziela informacji o zasadach przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, poradnictwa w zakresie możliwości rozwiązania zgłaszanych problemów jak i współpracuje z innymi instytucjami – Sądem czy Policją.

Pracownik socjalny monitoruje sytuację rodziny, w której występuje przemoc, utrzymuje regularny kontakt z osobą pokrzywdzoną, odwiedza w miejscu zamieszkania.

Dane w zakresie założonych NK przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39 Liczba złożonych i prowadzonych procedur "Niebieskiej Karty" 2017- 2020.

Rok	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r. I półrocze
Niebieska Karta	28	26	30	10

Źródło: dane ZI działającego przy OPS w Muszynie

W poniższej tabeli ujęto liczbę założonych NK w poszczególnych sołectwach.

Tabela 40 Liczba założonych procedur "Niebieskiej Karty" w rozbiu na poszczególne sołectwa oraz miasto Muszyna w poszczególnych latach.

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Muszyna	15	11	15	6
Żegiestów	2	4	3	0
Andrzejówka	0	1	2	0
Milik	1	2	1	0
Dubne	0	1	4	1
Leluchów	0	0	0	0
Złockie	3	2	4	1
Szczawnik	0	0	0	1
Powroźnik	6	4	1	1
Wojkowa	1	1	0	0
Łącznie:	28	26	30	10

Źródło: dane ZI działającego przy OPS w Muszynie

Dane szczegółowe na temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców Gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocą w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41 Podmioty mogące wspierać mieszkańców Gminy dotkniętych problemami uzależnień i przemocą w rodzinie.

nazwa jednostki	adres jednostki
Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie Zespół Interdyscyplinarny	ul. Piłsudskiego 119 Muszyna
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Rynek 31 Muszyna
Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Członków Ich Rodzin oraz dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Rynek 31 Muszyna
Poradnia Terapii Uzależnień	ul. Kraszewskiego 142 33 – 380 Krynica - Zdrój
Małopolski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	ul. L. Waryńskiego 1 33 – 300 Nowy Sącz
Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	ul. Lwowska 178 A 33 – 100 Tarnów
Oddział Leczenia Uzależnień	ul. Szpitalna 14 34 – 400 Nowy Targ
Wspólnoty AA	ul. Kościelna 62 Muszyna ul. Kościelna 2 a 33 – 380 Krynica – Zdrój
Komisariat Policji	ul. Zielona 1 33 – 370 Muszyna

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

9. INSTYTUCJE WSPARCIA W GMINIE I POZA GMINĄ

Pomoc społeczna polega również na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obejmuje ona zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne.

Mieszkańcy Gminy mają również możliwość korzystania z oferty instytucji udzielających wsparcia poza Gminą. Są to placówki udzielające pomocy zarówno osobom lub rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, osobom starszym, niepełnosprawnym, dzieciom i młodzieży.

Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42 Instytucje udzielające wsparcia w Gminie i poza Gminą.

Nazwa i adres instytucji	Zakres oferowanych usług
Dom Pomocy Społecznej ul. Zielona 26 33 – 370 Muszyna	<ul style="list-style-type: none">- placówka przeznaczona dla osób przewlekle, somatycznie chorych, zarówno kobiet jak i mężczyzn- świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności
Powiatowy Ośrodek Wsparcia ul. Piłsudskiego 119 33 – 370 Muszyna	<ul style="list-style-type: none">- placówka pobytu dziennego przeznaczona dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz ruchowo- pomoc i wsparcie dla osób niepełnosprawnych poprzez rozwijanie zainteresowań, poszerzanie ich możliwości oraz kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie- organizowanie szeregu zajęć dostosowanych do potrzeb i możliwości osoby
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Kilińskiego 72 a 33 – 300 Nowy Sącz oraz Punkt Konsultacyjny Poradnictwa Specjalistycznego dla Rodzin i Dzieci	<ul style="list-style-type: none">- jednostka organizacyjna powiatowa-realizuje zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia-przyjmowanie wniosków i wydawanie stosownego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności - poradnictwo oraz współdziałanie z rodzinami w celu przezwyciężenia problemów i sytuacji kryzysowych- wczesna pomoc o charakterze socjalnym i psychologicznym- terapia rodzin i dzieci
Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej ul. Śniadeckich 10 a 33 – 300 Nowy Sącz	<ul style="list-style-type: none">- instytucja, której głównym zadaniem jest pomoc osobom, którzy znaleźli w trudnej sytuacji życiowej, zdarzeniu losowym, bezdomnym, z uzależnieniami, mającymi problem z agresją, readaptacją społeczną

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

	<ul style="list-style-type: none">- prowadzi Hostel dla ofiar przemocy i sprawców przemocy domowej
Prokuratura Rejonowa ul. Piłsudskiego 25 33 -370 Muszyna	<ul style="list-style-type: none">- realizuje zadania w postępowaniu: karnym, cywilnym, administracyjnym oraz sądowo – administracyjnym- prowadzi i nadzoruje postępowania przygotowawcze, w zakresie ścigania przestępstw, nadzoru nad prawidłowością wykonania postanowień np. o tymczasowym aresztowaniu
Sąd Rejonowy w Nowym Sączu VII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w Muszynie VIII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Muszynie IX Zamiejskowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Muszynie III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu z siedzibą w Muszynie ul. Kity 18 I Opiniodawczy Zespół Sądowych Specjalistów w Sądzie Okręgowym w Nowym Sączu	<ul style="list-style-type: none">- sprawy z zakresu prawa cywilnego, karnego, skarbowego, sprawy wykroczeniowe i prawa rodzinnego- realizacja zadań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym, które są związane z wykonywaniem orzeczeń Sądu- sporządzanie opinii na zlecenie sądu lub prokuratora, w sprawach rodzinnych i opiekuńczych oraz w sprawach nieletnich, na podstawie przeprowadzonych badań psychologicznych, pedagogicznych lub lekarskich
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna ul. Nadbrzeżna 3 33 – 380 Krynica - Zdrój	<ul style="list-style-type: none">- prowadzenie diagnozy psychologiczno- pedagogicznej oraz logopedycznej dla dzieci i młodzieży- prowadzenie specjalistycznych zajęć indywidualnych lub grupowych- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów koleżeńskich/ uczniowskich- porady i konsultacje dla nauczycieli rodziców i uczniów
Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży ul. Reymonta 21 33-380 Krynica - Zdrój	<ul style="list-style-type: none">-pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży
Nowosądeckie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn ul. Szwedzka 18 33-300 Nowy Sącz	<ul style="list-style-type: none">- udziela schronienia osobom bezdomnym z gmin województwa małopolskiego- praca socjalna w zakresie pomocy w uzyskiwaniu należnych świadczeń, w wyrabianiu utraconych dokumentów, kontakcie z placówkami służby zdrowia, współpracy z macierzystymi ośrodkami pomocy społecznej, z rodzinami, pomoc w uzyskaniu decyzji kierującej do domu pomocy społecznej, pomoc

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

	znalezieniu zatrudnienia oraz samodzielnego lokalu mieszkalnego - organizacja zajęć indywidualnych oraz grupowych w zakresie treningów umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, umiejętności rozwiązywania problemów gospodarowania własnym budżetem, czy treningów prowadzenia gospodarstwa domowego.
Dom Pomocy Społecznej w Zbyszycach Zbyszyce 12 33 -318 Zbyszyce	- placówka świadcząca całodobowe usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne dla osób z zaburzeniami psychicznymi
Caritas - Parafialny Oddział Caritas przy Parafii pw. bł. Marii Teresy Ledóchowskiej ul. Kościuszki 14, Muszyna - Parafialny Oddział Caritas przy Parafii pw. Św. Józefa Oblubieńca ul. Kościelna 62, Muszyna - Parafialny Oddział Caritas przy Parafii św. Jakuba Młodszego Apostoła w Powroźniku, Powroźnik 50	- organizacja charytatywna udziela pomocy doraźnej, długofalowej, rzeczowej i finansowej osobom bezrobotnym, bezdomnym, chorym, starszym, dzieciom z rodzin ubogich, niepełnosprawnym - pomoc w formie dożywiania, przygotowania paczek świątecznych, mikołajkowych, wieczerzy wigilijnej, pomoc w sytuacjach losowych
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	telefon dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie
„ARKA”- Poradnia Specjalistyczna i Telefon Zaufania ul. Plac Kolegiacki 1 33 – 300 Nowy Sącz	- wsparcie, poradnictwo, konsultacje specjalistów takich jak: psycholog, prawnik, pedagog, mediator, doradca rodzinny, lekarz psychiatra, ginekolog, pediatra, ksiądz oraz specjalista ds. sekt

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

10. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form jego aktywności. Pełnią istotną rolę w rozwoju społeczności lokalnej, zwiększają szanse rozwoju, przyczyniają się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców i aktywizują grupy społeczne.

Samorząd Gminy Muszyna posiada uchwalany corocznie Program współpracy Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2020.

Istotą Programu jest rozwijanie partnerskiej współpracy pomiędzy Gminą, a organizacjami i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Poza tym ma stwarzać mieszkańcom szansę poszerzenia aktywności społecznej, oraz umożliwić zlecenie realizacji zadań Gminy na rzecz organizacji pozarządowych.

Gmina Muszyna co roku na podstawie otwartych konkursów składa ofertę na realizację zadań dotyczących wspierania i upowszechnianie kultury fizycznej oraz nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.

Zadania dotyczące wspierania i upowszechnianie kultury fizycznej to prowadzenie zajęć treningowych, organizacja zajęć sportowych, imprez sportowych, zawodów sportowych dla dzieci i młodzieży.

Natomiast w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania to wspieranie inicjatyw na rzecz edukacji, organizacja konkursów z różnych dziedzin wiedzy, organizowanie dla dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych obozów i wycieczek turystyczno-krajoznawczych, zajęć muzycznych, plastycznych, fotograficznych i filmowych, i inne rozwijające zainteresowań dzieci, młodzieży, osób starszych oraz niepełnosprawnych.

W latach od 2017 do 2020 r. organizacjom pozarządowym z budżetu Gminy Muszyna na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej oraz na realizację zadania w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania i przekazano łącznie: 753 tys. 100 zł z tego kwota: 100 tys. zł –na upowszechnianie kultury fizycznej, a na wspieranie nauki - 653 tys. 100 zł.

Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy przedstawiono w poniższych dwóch tabelach.

Tabela 43 Wykaz organizacji, które realizowały zadanie publiczne MiGU M-na w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w latach 2017-2020.

L.p.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1.	Stowarzyszenie Brydża Sportowego „ALF”	nauka gry w brydża sportowego oraz organizacja turniejów brydża sportowego
2.	Uczniowski Klub Sportowy „Góral”	<i>Sport to moja pasja</i> <i>Ćwiczmy razem</i> <i>Siatkówka to moja pasja</i> <i>Ze sportem za pan brat</i>
3.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Opiekunów „Sposób na Życie”	<i>Sprawni - Niepełnosprawni</i>
4.	Uczniowski Klub Modelarski „ORION”	<i>Modelarska Pasja</i>
5.	Uczniowski Klub Sportowy „Jastrząb” przy Szkole Podstawowej w Jastrzębiku	Organizacja biegów masowych Upowszechnianie sportu Organizacja festynu sportowego
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Arcus”	Upowszechnianie kultury fizycznej Łucznictwo sport dla każdego
7.	Miejski Klub Sportowy „Poprad”	Upowszechnianie piłki nożnej
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Miliku	<i>Ruch to zdrowie</i> - aktywne wakacje dla dzieci i młodzieży, organizacja nauki pływania
9.	MUKS MINERALNI	<i>Pierwszy krok w sportowe marzenia</i> Zajęcia sportowe
10.	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Poprad”	Organizacja imprez sportowych
11.	Stowarzyszenie Sport Dzieci i Młodzieży „Sokół”	<i>Przygoda ze sportem</i> Zajęcia sportowe
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Ruczaj” przy Szkole Podstawowej w Żęgiestowie	<i>W zdrowym ciele zdrowy duch</i> <i>Zdrowo- bo na sportowo</i> <i>Bądź zdrowy i wysportowany</i> <i>Sport i zdrowie na jednym poziomie</i>
13.	Ochotnicza Straż Pożarna w Złockiem	<i>Przez sport zdobywaj świat</i> <i>Miłość do sportu od małego</i>

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MUSZYNIE

14.	Stowarzyszenie Przyjaciół <i>Almanachu Muszyny</i>	<i>Kameralny Polsko – Słowacki Rajd Rowerowy</i> <i>Pętla Popradu</i>
15.	Stowarzyszenie Sportowo-Historyczne „ <i>Dragon</i> ” w Muszynie	Organizacja zajęć sportowych Aktywizacja ruchowa dzieci i młodzieży
16.	Uczniowski Klub Sportowy „ <i>Gladiator</i> ” w Binczarowej,	Szkolenie sekcji pływackiej
17.	Fundacja Klub Kolarski Agnieszka Skalniak	Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej <i>Rozwój na sportowo</i> <i>Puchar Doliny Popradu</i>
18.	Fundacja Rodzice Dzieciom	<i>Żyję zdrowo - na sportowo</i> <i>Aktywny przedszkolak</i>
19.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „ <i>Nowosądeczanin</i> ” w Powroźniku	<i>Podnoszenie ciężarów- sport, który nie zmieni przeszłość, ale może ukształtować przyszłość i zadba o Twoje zdrowie</i> <i>Dwubój olimpijski – gwarancja pięknej sylwetki, trening siły umysłu</i>
20.	Uczniowski Klub Sportowy „ <i>Strzała</i> ”	Organizacja festynu sportowego Upowszechnianie sportu
21.	Uczniowski Klub Sportowy „ <i>Muszyna</i> ”	Zajęcia treningowe, zawody sportowe
22.	Klub Sportowy „ <i>Olimpik</i> ” Powroźnik	<i>Olimpik - Powroźnik Orlik 9-11 lat</i>

Źródło: dane MiGU Muszyna

Tabela 44 Wykaz organizacji, które realizowały zadania publiczne MiGU M-na w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania w latach 2017-2020

L. p	Nazwa organizacji	Nazwa zadania
1.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Opiekunów „Sposób na Życie”	<i>Rejs Rzeką Historii</i> <i>Odkrywamy Zakopane</i> <i>Sandomierz Miasto siedmiu wzgórz</i> <i>Szczyrbskie Jezioro</i>
2.	Fundacja Inicjatyw Oświatowych w Żegiestowie	<i>Pokazać – przekazać, czyli rozwijanie kompetencji obywatelskich dzieci</i> <i>Akademia małego inżyniera</i> <i>Wakacje z historią</i> <i>Podróże z historią</i>
3.	Ochotnicza Straż Pożarna w Żegiestowie	<i>Wioska internetowa- kształcenie na odległość na terenach wiejskich w Żegiestowie.</i>
4.	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Poprad”	<i>Szkołka szachowa</i>
5.	Ochotnicza Straż Pożarna, Złockie	<i>Historia najlepszą nauką dla dzieci i młodzieży</i> <i>Poprzez teatr do serc dzieci</i> <i>Baśniowe legendy mikołajkowe</i>
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Miliku	<i>Nauka również może być przyjemna</i>
7.	Stowarzyszenie Sportowo-Historyczne „Dragon” w Muszynie	<i>Gry planszowe jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego</i>
8.	Fundacja Rodzice Dzieciom	<i>W cieniu Golgoty</i> <i>Popradem płynie bajka</i> <i>Snuj się, snuj bajeczko</i> <i>Tradycja sercem malowana</i>
9.	Stowarzyszenie Zespół Regionalny „Żegiestowska Bukowina”	<i>W Żegiestowskiej Bukowinie śpiew nie zaginie</i>
10.	Towarzystwo Przyjaciół Żegiestowa	<i>Żegiestowskie koło szachowe</i> <i>Zrozumieć smog – edukacja proekologiczna</i>

11.	Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Rozwoju Doliny Popradu	<i>Sentymentalna podróż po ziemi ojców</i> <i>Spotkanie ze sztuką</i>
12.	Koło Gospodyń Wiejskich w Złockiem	<i>Dzień seniora</i>
13.	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jakuba mł. Apostoła w Powroźniku	<i>Warsztaty chóralne z uwzględnieniem muzyki liturgicznej i cerkiewnej</i>
14.	Stowarzyszenie Klucz Muszyński	<i>Klub Samopomocy – AKADEMIA SENIORA</i>

Źródło: dane MiGU Muszyna

11. WYNIKI BADAŃ ANKIETOWYCH „PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM”

Badania ankietowe zostały przeprowadzone w Mieście i Gminie Uzdrawiskowej Muszyna i posłużyły identyfikacji, określeniu przyczyn i prowadzone w ramach diagnozy sytuacji skali występujących na jej terenie problemów społecznych oraz wskazaniu działań, jakie należałoby podjąć w celu zmniejszenia ich natężenia oraz zminimalizowania ich skutków.

Badania zostały przeprowadzone przy pomocy kwestionariusza ankiety dostępnej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Muszynie, do badania zostali zaproszeni również przedstawiciele instytucji funkcjonujących na terenie Miasta i Gminy, radni, sołtysi, pracownicy Urzędu Miasta i Gminy, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawiciele jednostek organizacyjnych gminy, m.in. placówek oświatowych, kulturalnych, i pomocy społecznej, a także przedstawiciele jednostek służby zdrowia, Policji.

W formie papierowej ankieta dostępna była w siedzibie tut. Ośrodka Pomocy Społecznej.

W sumie analizy dokonano na podstawie 124 wypełnionych anonimowo ankiet.

Grupa respondentów była zróżnicowana pod względem wieku oraz wykształcenia i statusu zawodowego, co pozwoliło uzyskać pogląd szerokiej grupy mieszkańców Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna.

W ankiecie wzięło udział 66,1 % kobiet i 33,9% mężczyzn. Największa liczba respondentów, bo aż 50,8% była w przedziale wiekowym 26-45 lat, 30,6 % to osoby w wieku 46-60, kolejno 9,7% to osoby powyżej 61 lat, najmniejszą grupę bo 8,9% stanowiły osoby z najmłodszej grupy wiekowej tj. 18-25 lat.

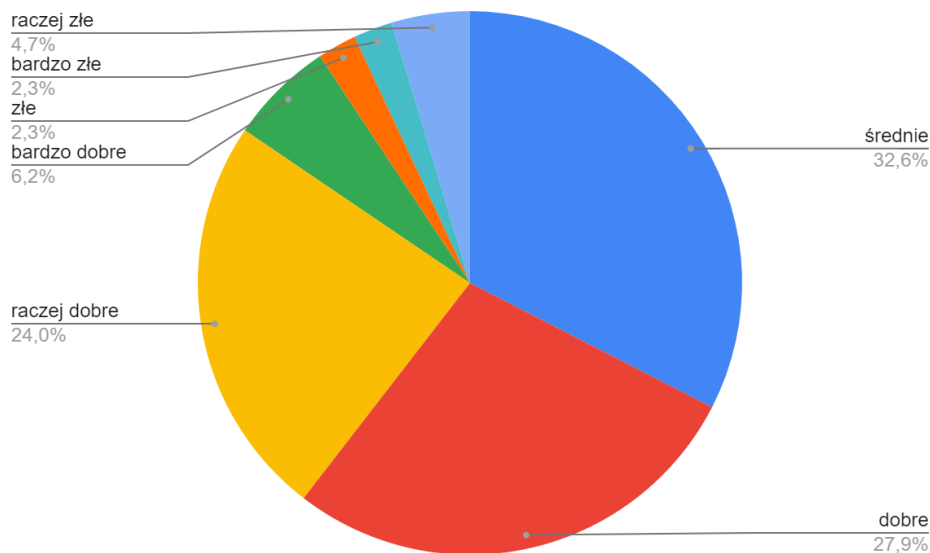

Wśród ankietowanych najliczniejszą grupą stanowiły osoby z wyższym wykształceniem (50,8%) i o statusie zawodowym - pracownik umysłowy (58,9%). Ze względu na miejsce zamieszkania 58,1% ankietowanych osób wskazała miejsce zamieszkania miasto, natomiast niewiele mniej bo 41,9% deklaruowała zamieszkiwanie na wsi.

W pierwszym pytaniu poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o ocenę warunków życia w Gminie. Najwięcej respondentów uznaje warunki za średnie (32,6 %), za dobre uznaje 27,9% osób a 24,0% uważa że raczej dobre. Pozostałe odpowiedzi to bardzo dobre (6,2%), raczej złe (4,7%), złe (2,3%) i bardzo złe(2,3%).

Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3 Ocena warunków życia w Gminie

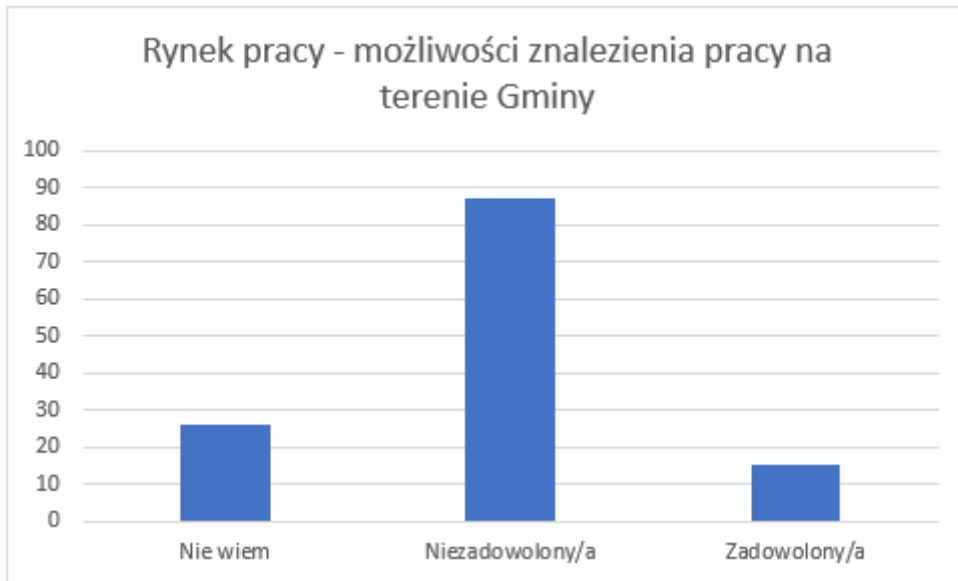
Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Analizując warunki życia w gminie, przedstawiciele środowiska lokalnego ocenili, iż zadowoleni są z dostęp do oferty kulturalnej (66,9%), dostęp do szkół i przedszkoli (65,3%), dostęp do instytucji publicznych (55,6%), Negatywnie ankietowani ocenili rynek pracy tj. niezadowoleni byli z możliwości znalezienia pracy na terenie Gminy (66,9%), Dostęp do poradnictwa specjalistycznego - psycholog, prawnik, terapeuty profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży, dorosłych (54,8%) oraz warunki mieszkaniowe – możliwość wynajmu mieszkań, dostęp do mieszkań socjalnych czy komunalnych (54,8%).

Szczegółowo poziom zadowolenia przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4 Poziom zadowolenia - Rynek pracy

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

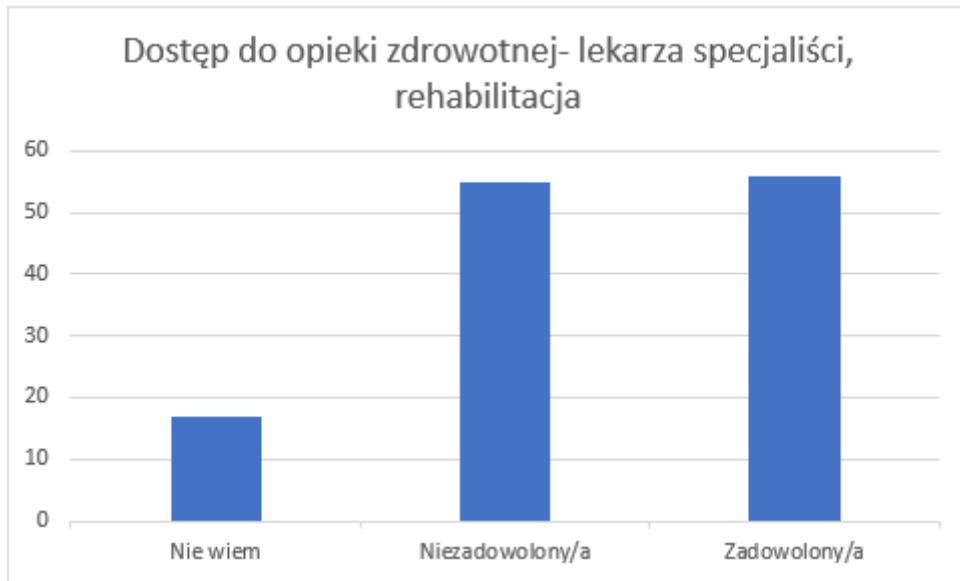
Wykres 5 Poziom zadowolenia - Dostęp do szkół/ przedszkoli

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

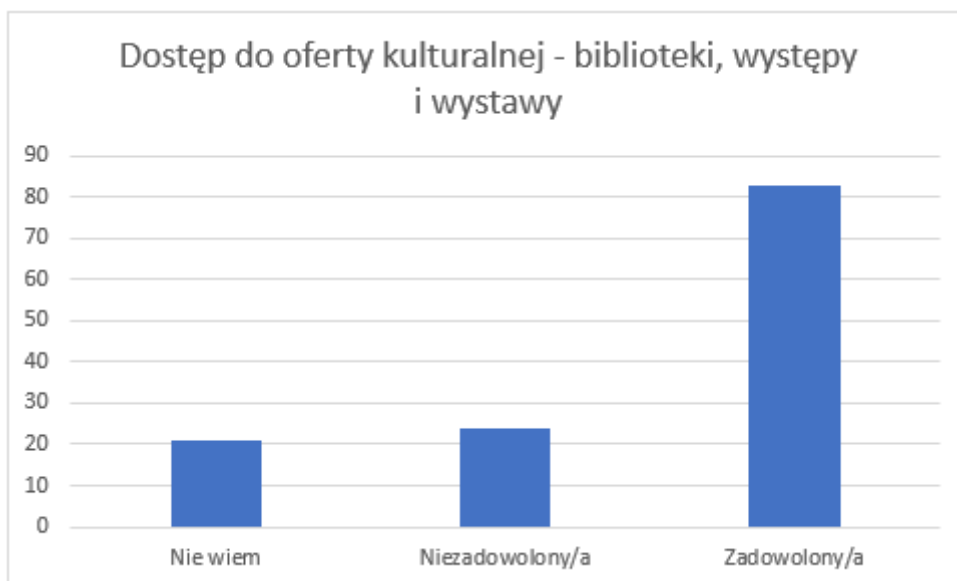

Wykres 6 Poziom zadowolenia - opieka zdrowotna

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 7 Poziom zadowolenia - oferta kulturalna

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

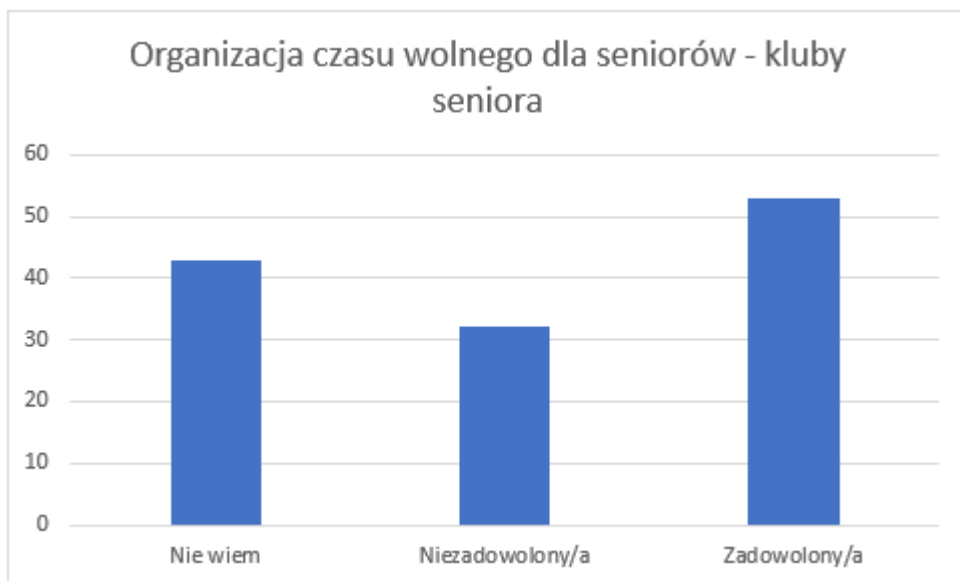

Wykres 8 Poziom zadowolenia - organizacja czasu wolnego dzieci

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

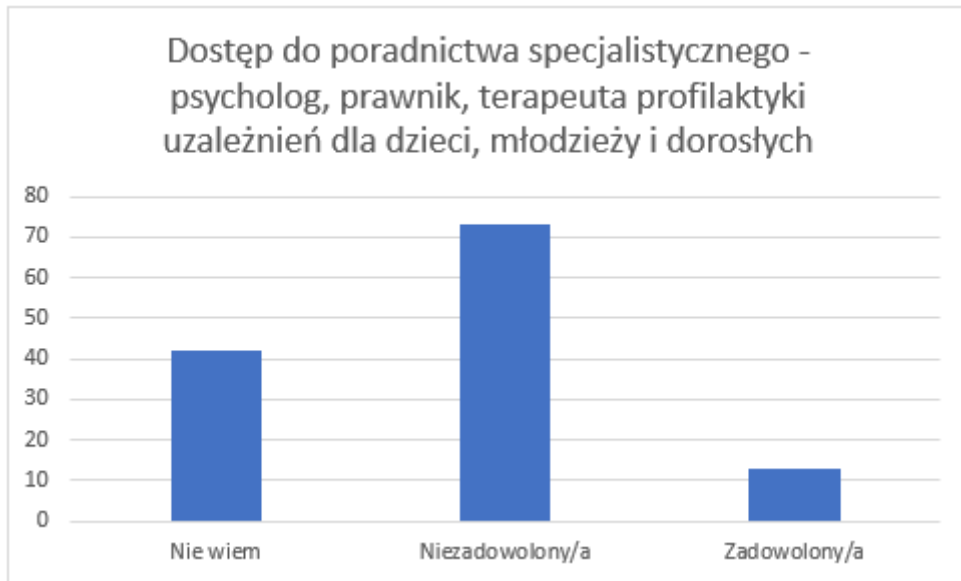
Wykres 9 Poziom zadowolenia i organizacja czasu wolnego dla seniorów

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

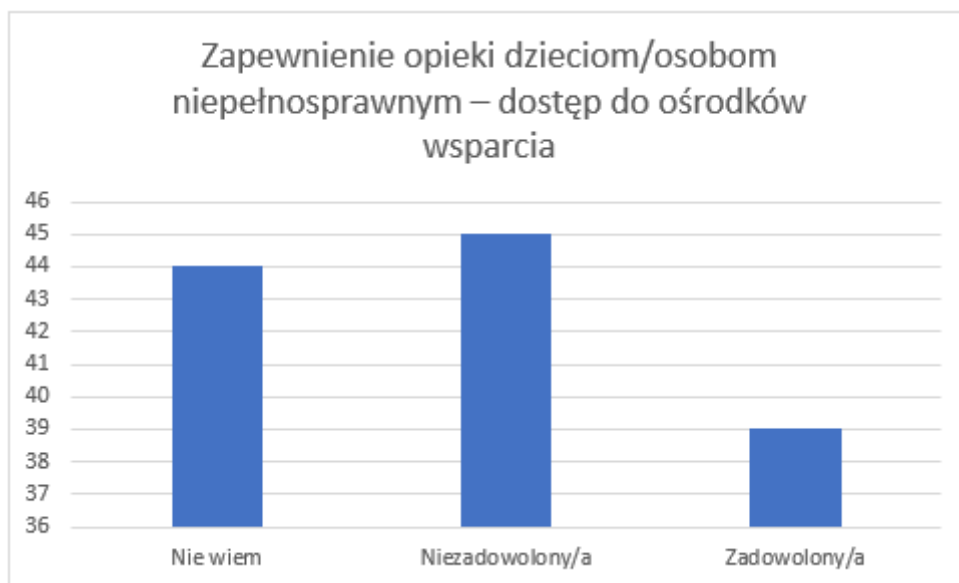

Wykres 10 Poziom zadowolenia - dostęp do poradnictwa specjalistycznego.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 11 Poziom zadowolenia - zapewnienie opieki dzieciom/ osobom niepełnosprawnym.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

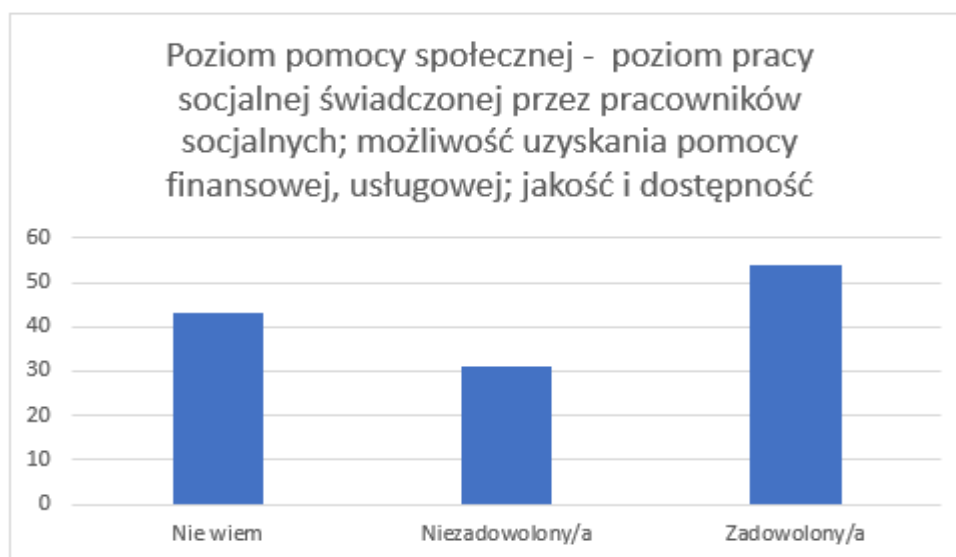

Wykres 12 Poziom zadowolenia- warunki mieszkaniowe.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

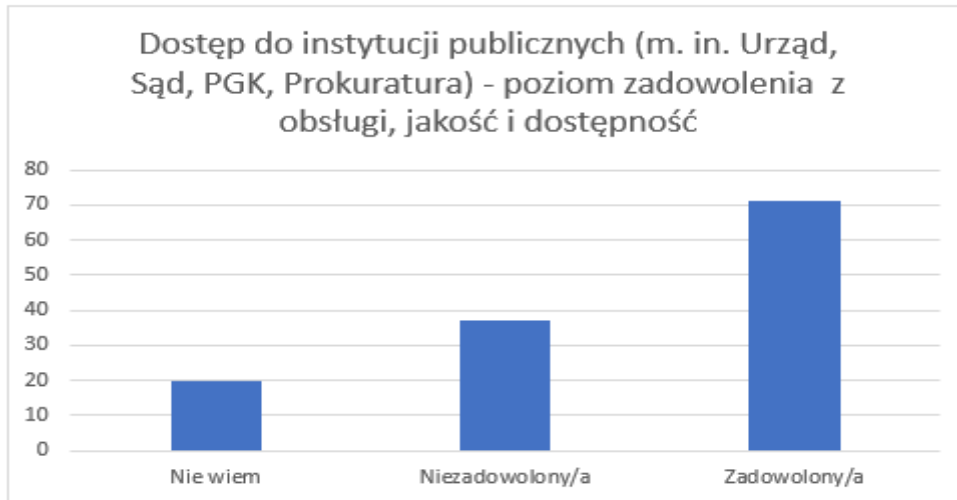
Wykres 13 Poziom zadowolenia- pomoc społeczna.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 14 Poziom zadowolenia - instytucje publiczne.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W kolejnym pytaniu zapytano o problemy, które najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy. Szczegółowo przedstawia je wykres poniżej.

Wykres 15 Problemy występujące na terenie MiGU M-na.

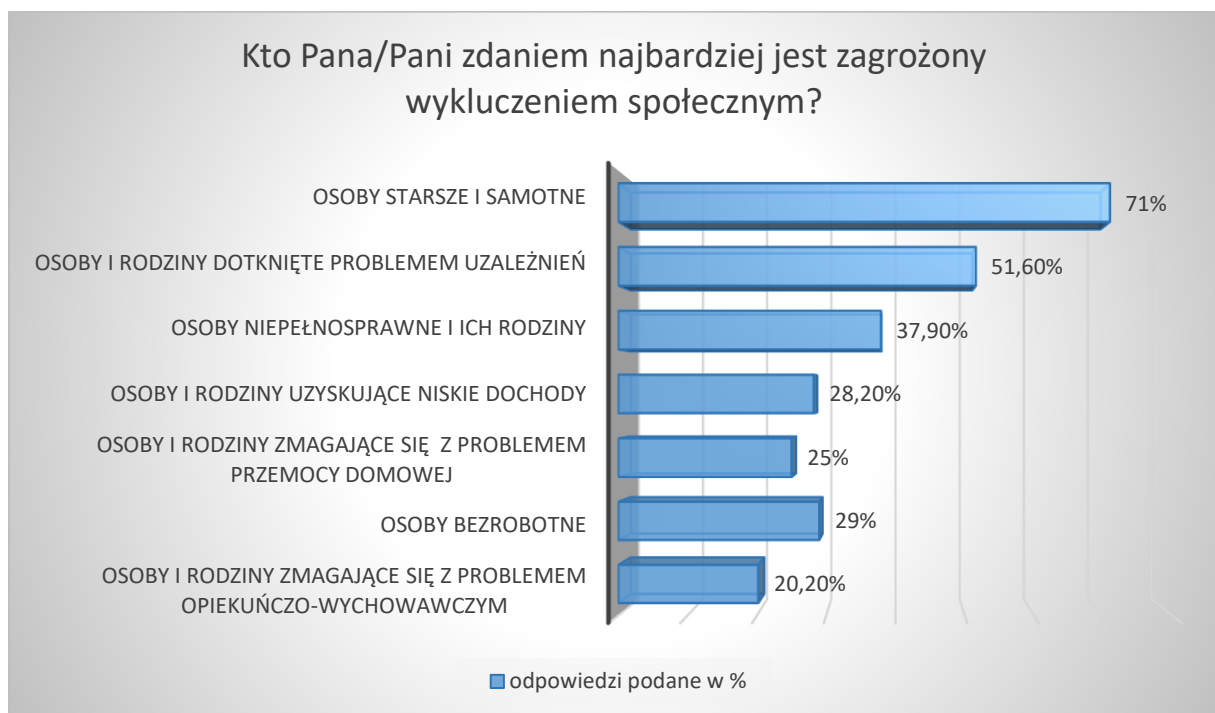
Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Za problemy, który najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy, respondenci uznali bezrobocie (62,9%), uzależnienia (42,7%) i problemy wieku podeszłego/ izolacja osób starszych (37,9%). Do ważnych problemów badani zaliczyli ubóstwo, niewydolność materialna rodzin (29%) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego (25,8%), złe warunki mieszkaniowe (16,1%), niepełnosprawność (15,3%) długotrwała choroba (14,5%) i przemoc w rodzinie (11,3%) jak również brak poczucia bezpieczeństwa (przestępczość) (3,2%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowali identyfikowali grupy zagrożone wykluczeniem społecznym w Gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16 Grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

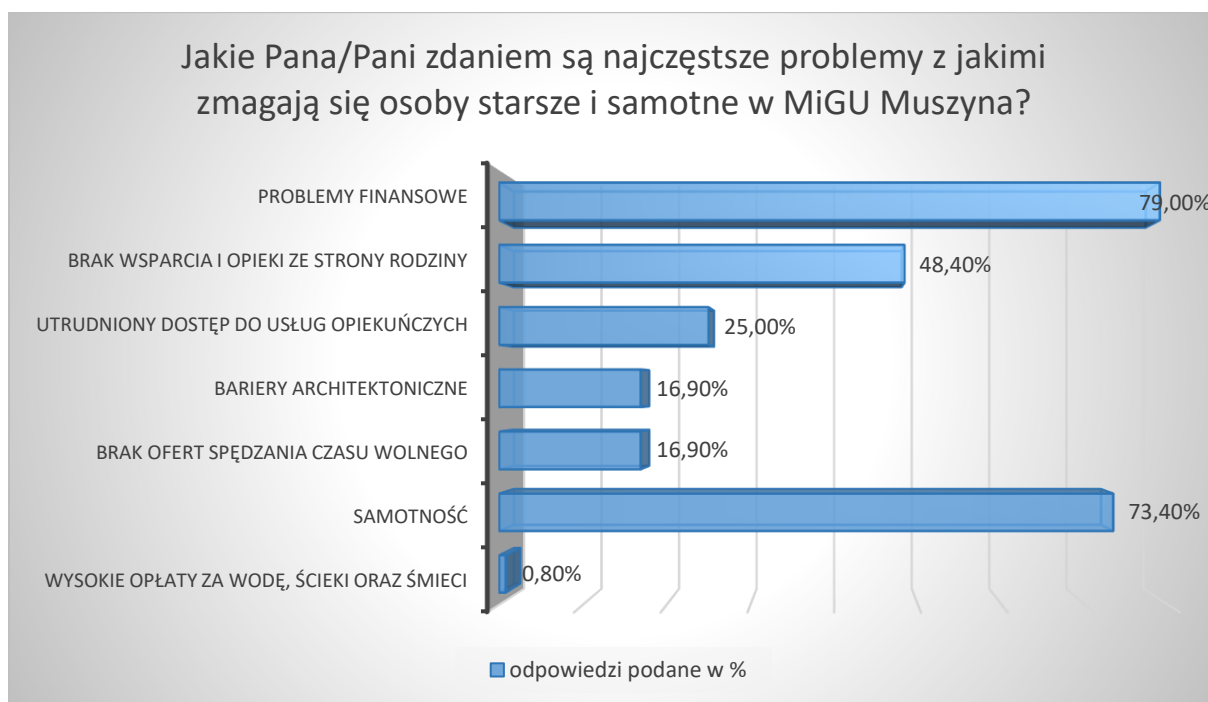
Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Najwięcej badanych stwierdziło, że najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym są osoby starsze i samotne (71%) rodziny i osoby dotknięte problemami uzależnień (51,6%), osoby niepełnosprawne i ich rodziny (37,9%), osoby bezrobotne (29%) osoby i rodziny uzyskujące niskie dochody (28,2%) oraz osoby i rodziny zmagające się z problemem przemocy domowej (25%) i osoby i rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (20,2%).

Kolejna kwestia poruszona w ankiecie dotyczyła problemów, z jakimi najczęściej zmagają się osoby starsze w gminie, oraz działań, których wdrożenie przyczyniłoby się do poprawy ich sytuacji. Udzielone przez badanych odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

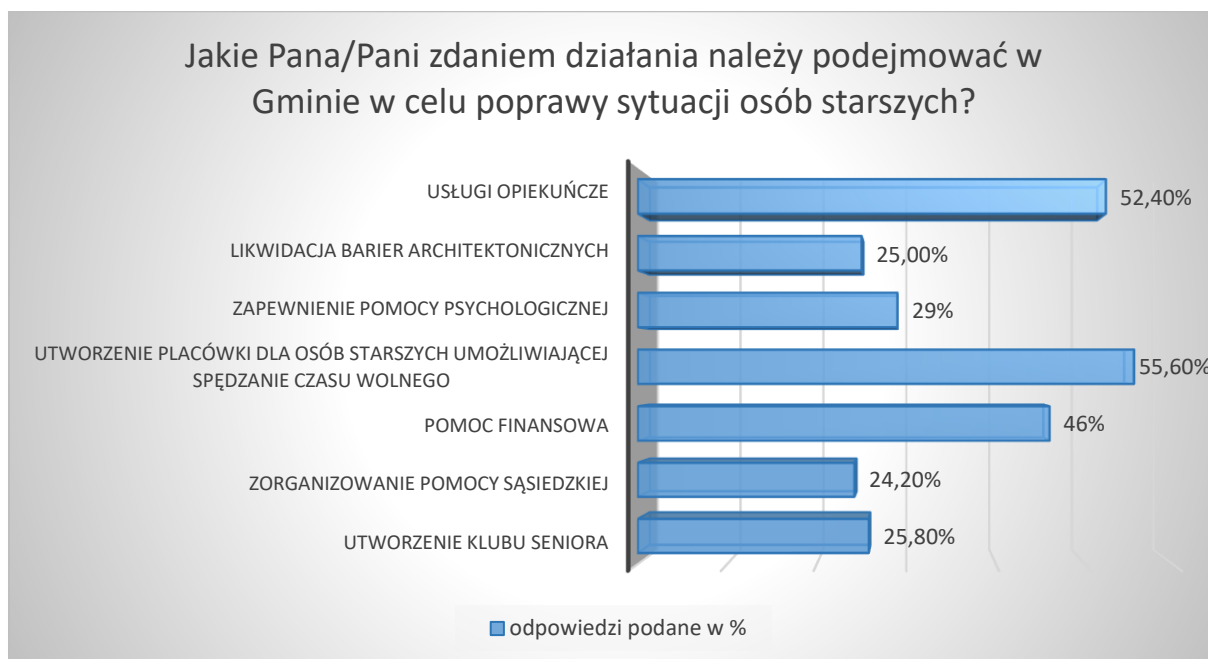
Wykres 17 Problemy najczęściej dotykające osoby starsze i samotne w Gminie.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 18 Działania na rzecz poprawy sytuacji osób starszych.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

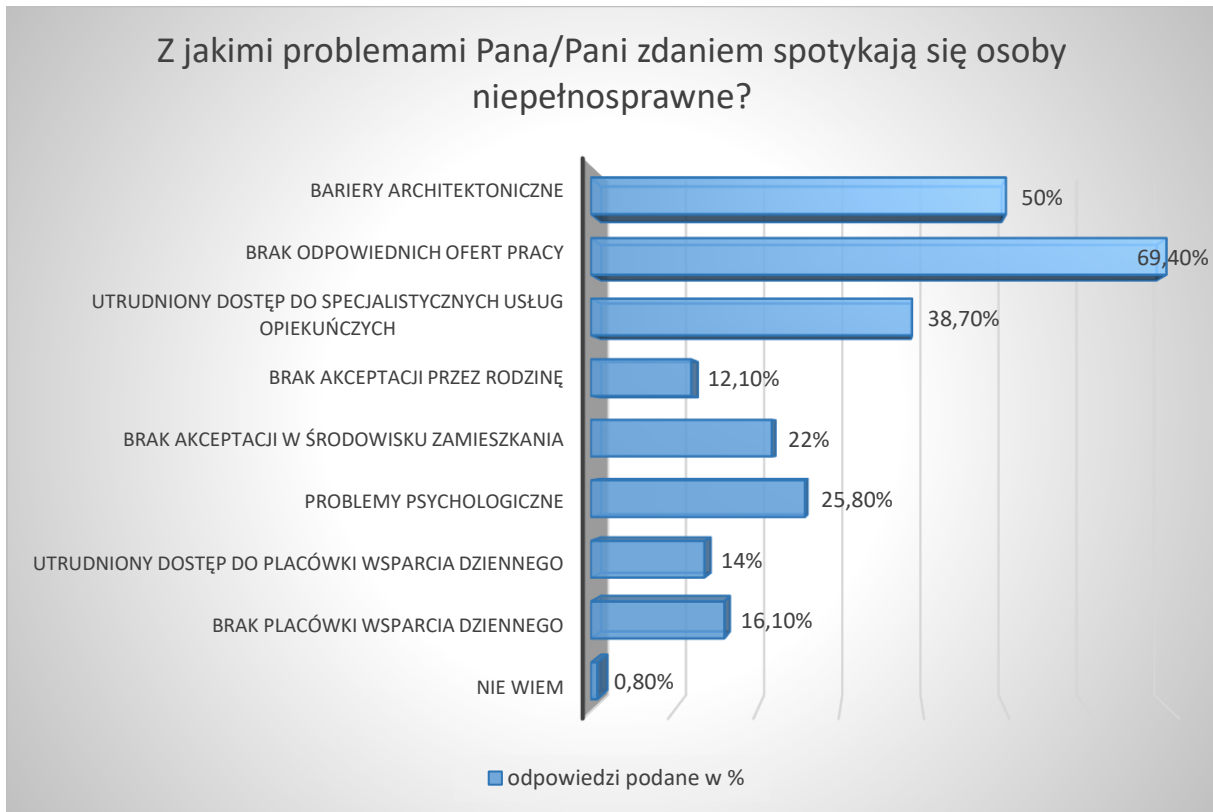
W opinii osób ankietowanych, problemami, które najczęściej dotyczą seniorów w Gminie, są problemy finansowe (79%), samotność (73,4%) oraz brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (48,4%). Ponadto respondenci jako inne problemy podali: wysokie opłaty za wodę i śmieci (0,8%). Do działań, których realizacja mogłaby się przyczynić do poprawy sytuacji seniorów w Gminie, respondenci najczęściej zaliczali: utworzenie placówki dla osób starszych umożliwiającej spędzanie czasu wolnego (55,6%), usługi opiekuńcze (52,4%) oraz zapewnienie pomocy finansowej (46%).

W odpowiedzi na kolejne pytania ankietowani identyfikowali problemy, których najczęściej doświadczają osoby niepełnosprawne w Gminie, oraz wskazywali działania, których podjęcie pozwoliłoby na pełniejszy ich udział w życiu społecznym.

Szczegóły w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

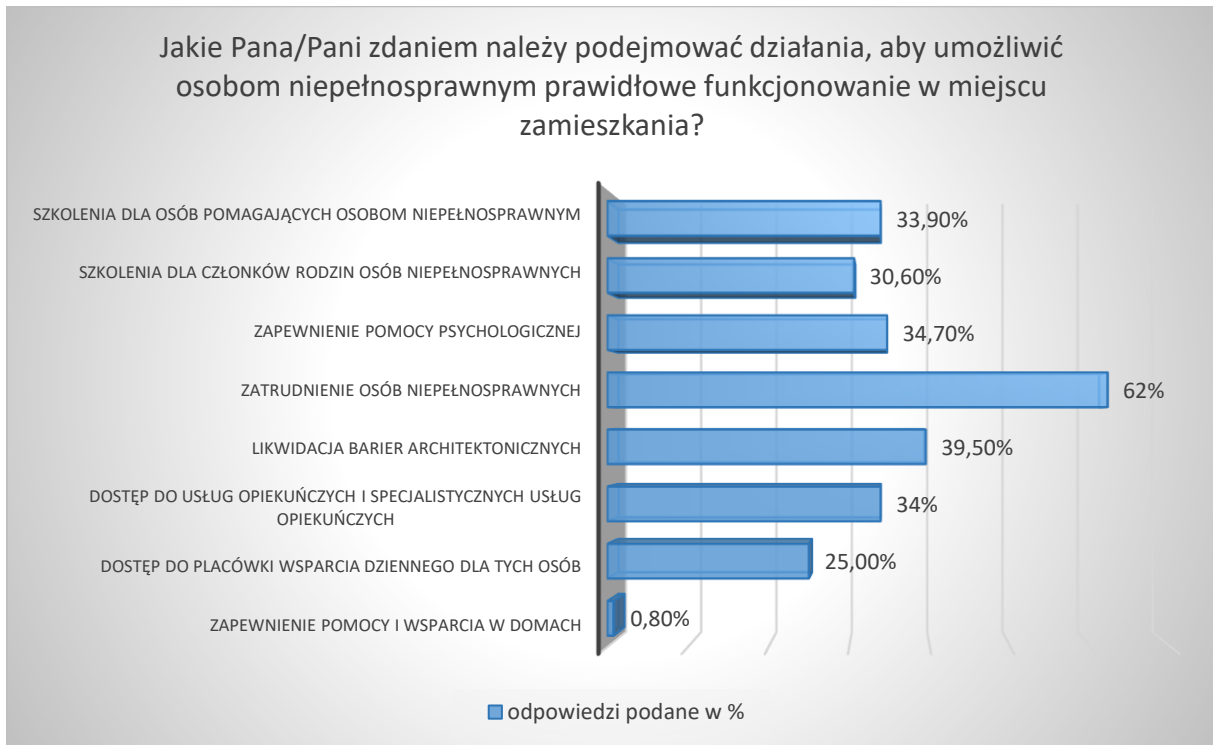
Wykres 19 Problemy osób niepełnosprawnych.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wykres 20 Działania które mogą poprawić funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

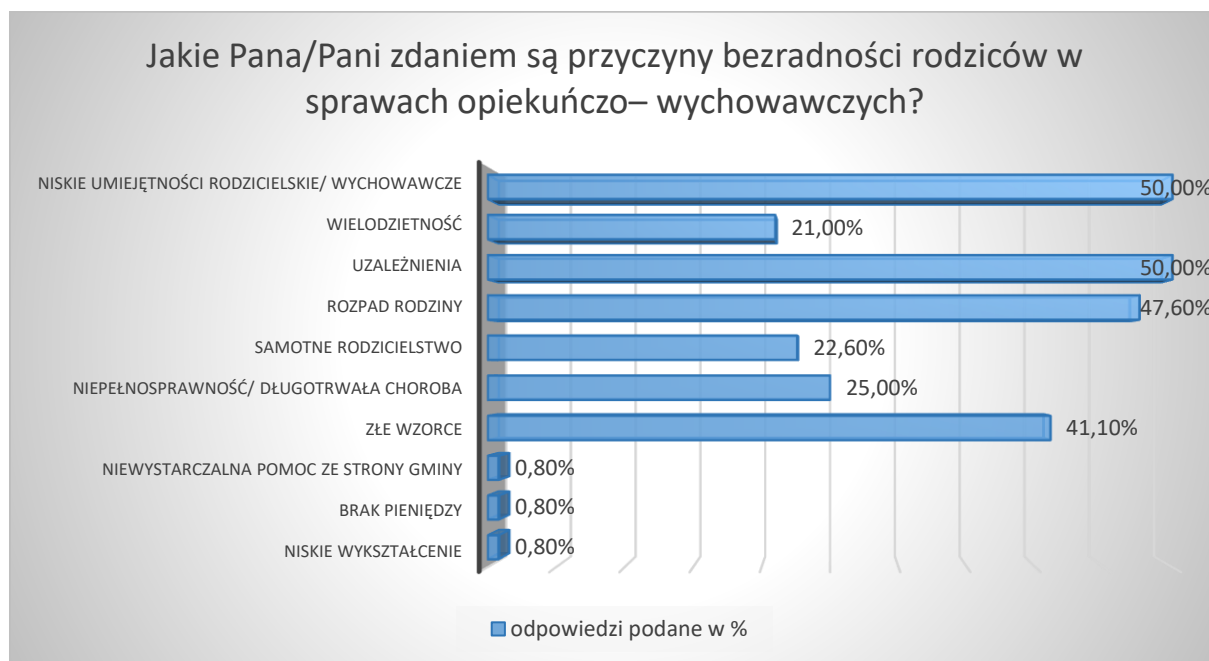
Według badanych problemami, z którymi najczęściej zmagają się osoby dotknięte niepełnosprawnością z Gminy są: brak odpowiednich ofert pracy (69,4%) i bariery architektoniczne (50%). Ponadto respondenci jako inne problemy podali: ze względu na ilość niepełnosprawnych (upośledzenia ruchu lub umysłu) dzieci w naszej gminie powinien od dawna być ośrodek opiekuńczy utworzony - obecnie takie dzieci wysyła się do ośrodków do Nowego Sącza lub Grybowa - co nie wpływa dobrze na stan ich zdrowia, brak dostępu do systemu szkolnictwa specjalnego w miejscu zamieszkania, późna diagnostyka niepełnosprawności lub jej brak, brak wsparcia przez pracowników socjalnych w środowisku domowym. W opinii ankietowanych, działania, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym, powinny skupiać się na zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (62,1%) i likwidowaniu barier architektonicznych (39,5%), szkoleniu osób pomagających osobom niepełnosprawnym (33,9%) oraz zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (33,9%)

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające poznać opinie respondentów na temat przyczyn bezradności opiekuńczo-wychowawczej.

Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 21 Przyczyny bezradności rodziców w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

W opinii badanych na równym poziomie - 50 % głównymi przyczynami bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w Gminie jest niski poziom umiejętności opiekuńczo - wychowawczych oraz występujące w rodzinie uzależnienia.

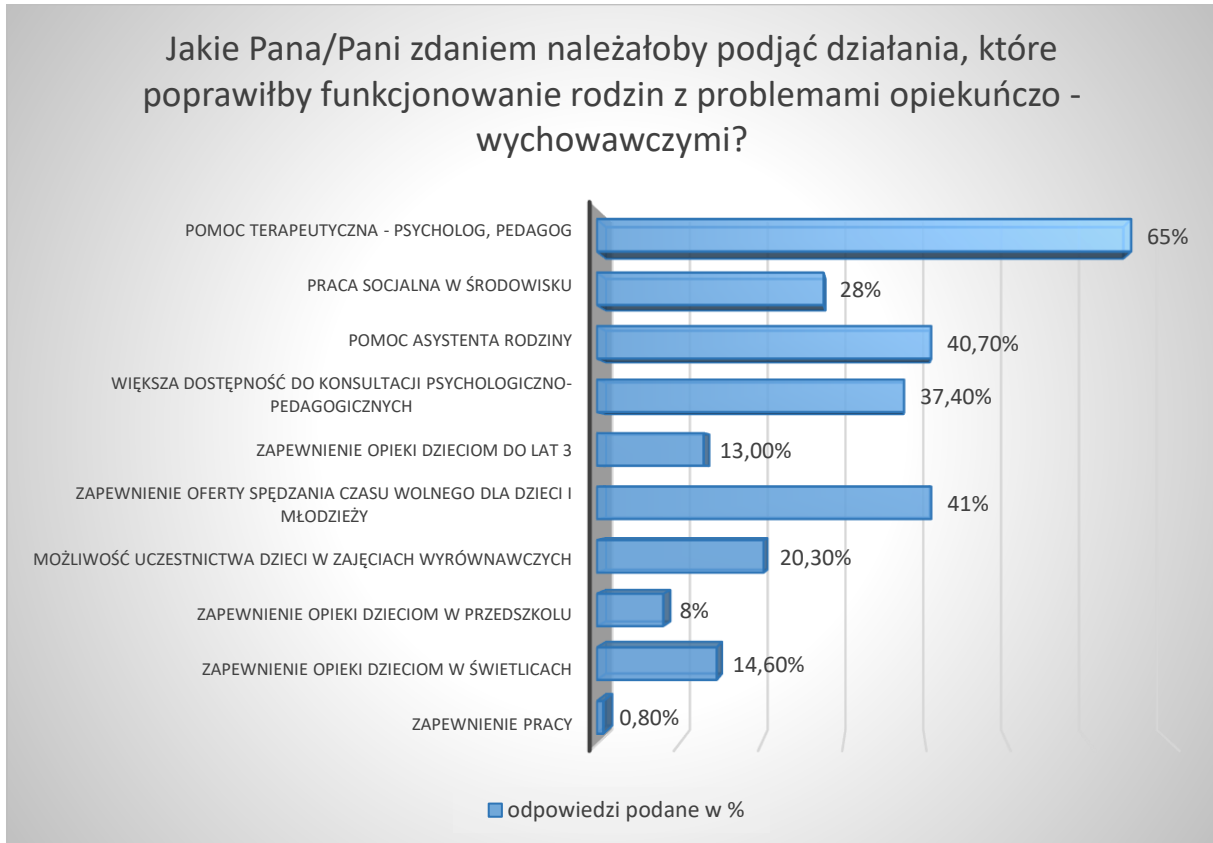
Na kolejnym miejscu zdaniem badanych przyczyną bezradności jest rozpad rodziny - 47,6 %, a dla pozostałej grupy to złe wzorce wychowawcze - 41,1 %. Ponadto respondenci jako inne przyczyny podali: brak pieniędzy (0,8 %), oraz niewystarczająca pomoc ze strony Gminy (0,80%).

Wśród działań, których podjęcie mogłoby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo, ankietowani najczęściej wskazywali na pomoc terapeutyczną - 65 % na drugim miejscu zaznaczono możliwość udzielenia pomocy asystenta rodziny - 40,7 % , natomiast na trzecim miejscu wymieniono zapewnienie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. Jako inne problemy podano: zapewnienie pracy (0,80%).

Wymienione działania w tym zakresie obrazuje poniższy wykres.

Wykres 22 Działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

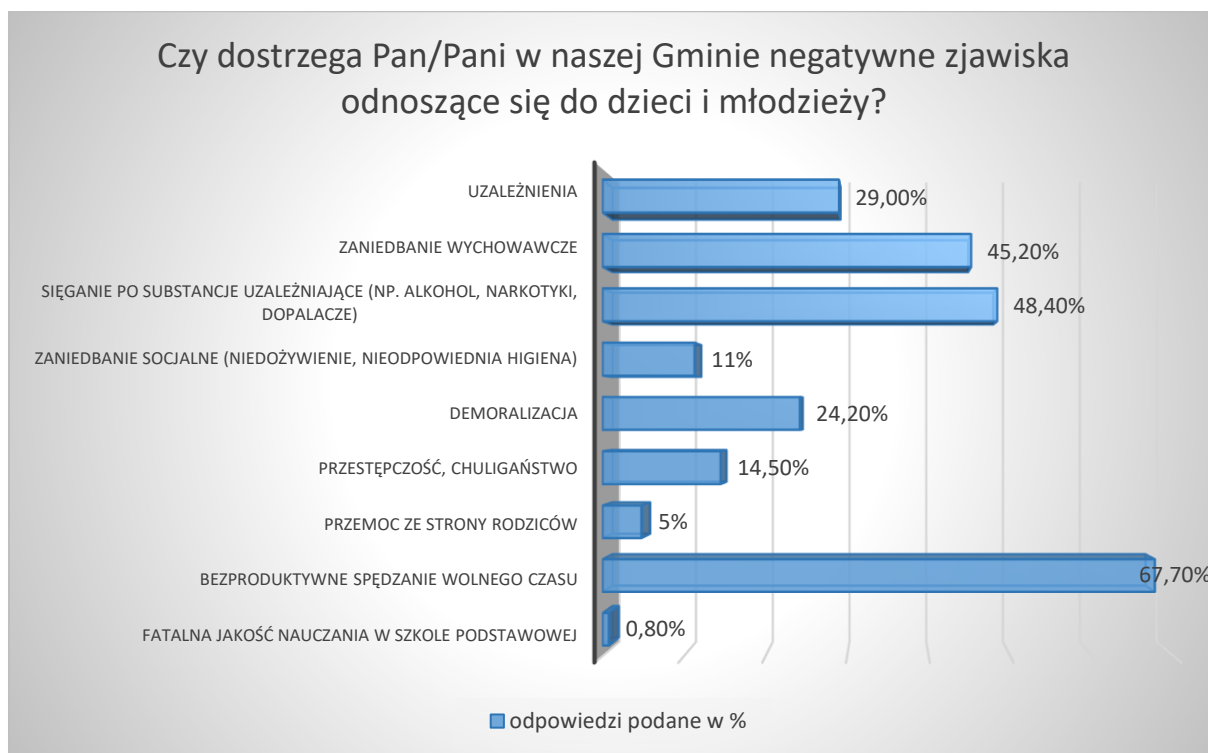
Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W uzupełnieniu odpowiedzi na poprzednie pytanie ankietowani wskazali negatywne zjawiska, na jakie najbardziej narażone są dzieci i młodzież z Gminy.

Szczegóły odpowiedzi na to pytanie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 23 Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

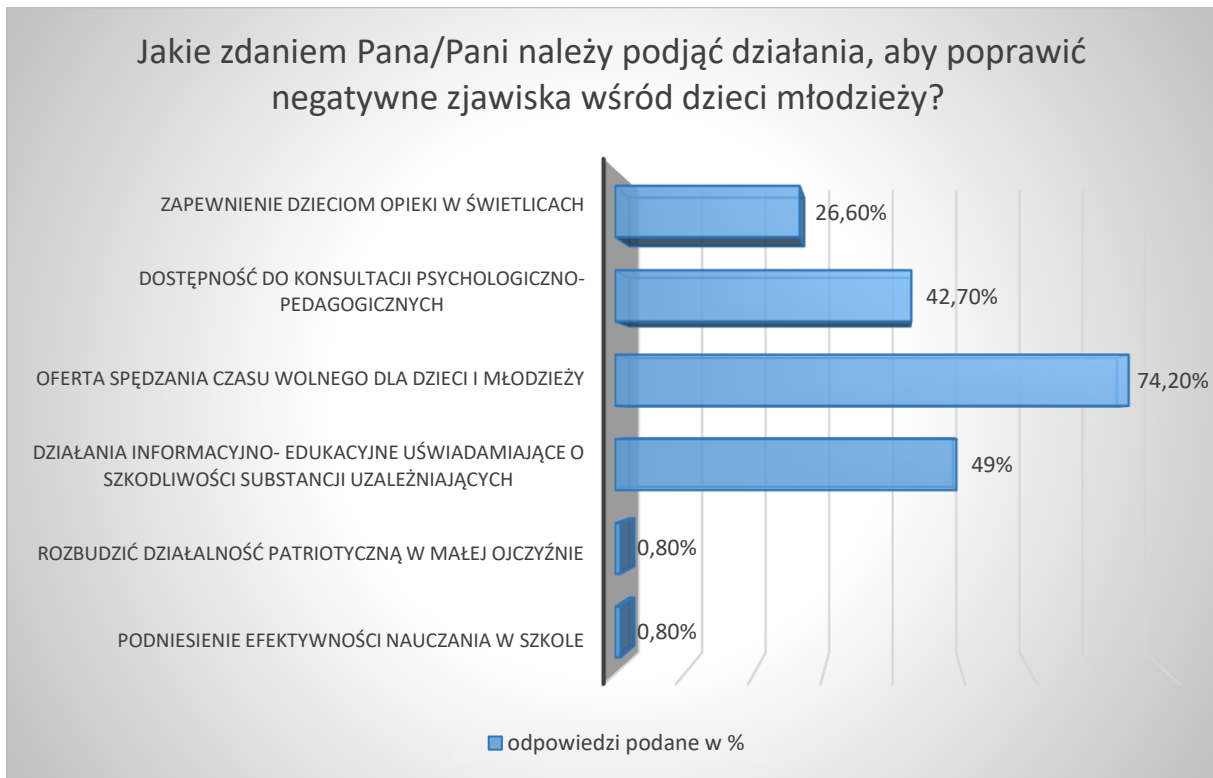
Zdaniem ankietowanych, do negatywnych zjawisk społecznych, na które najbardziej narażone są dzieci i młodzież z Gminy należą: bezproduktywne spędzanie wolnego czasu - wskazało 67,7 % ankietowanych, natomiast 48,4 % wymieniło sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, narkotyki, dopalacze). Znaczna część ankietowanych - 45,2 % za negatywne zjawisko wśród dzieci i młodzieży uznała zaniedbania wychowawcze.

W pytaniu kolejnym ankietowani mieli wybrać działania, które mogłyby poprawić negatywne zjawiska wśród dzieci i młodzieży.

Prawie 75 % respondentów - 74,2 wśród tych działań wymieniało ofertę spędzania wolnego czasu, a 49,2 % osób badanych zaznaczyło działania informacyjno-edukacyjne uświadamiające o szkodliwości substancji uzależniających.

Wykres 24 Działania na rzecz poprawy negatywnych zjawisk wśród dzieci i młodzieży.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

Trzynaste pytanie ankiety dotyczyło zjawiska przemocy. Respondentów zapytano o występowanie przemocy w ich miejscu zamieszkania. Analizując odpowiedzi do zadanego pytania można stwierdzić, iż 16,1 % osób zna takie przypadki, a 9,7 % osób nie zna takich osób i w ich miejscu zamieszkania nie występuje przemoc.

Wykres 25 Występowanie przemocy.

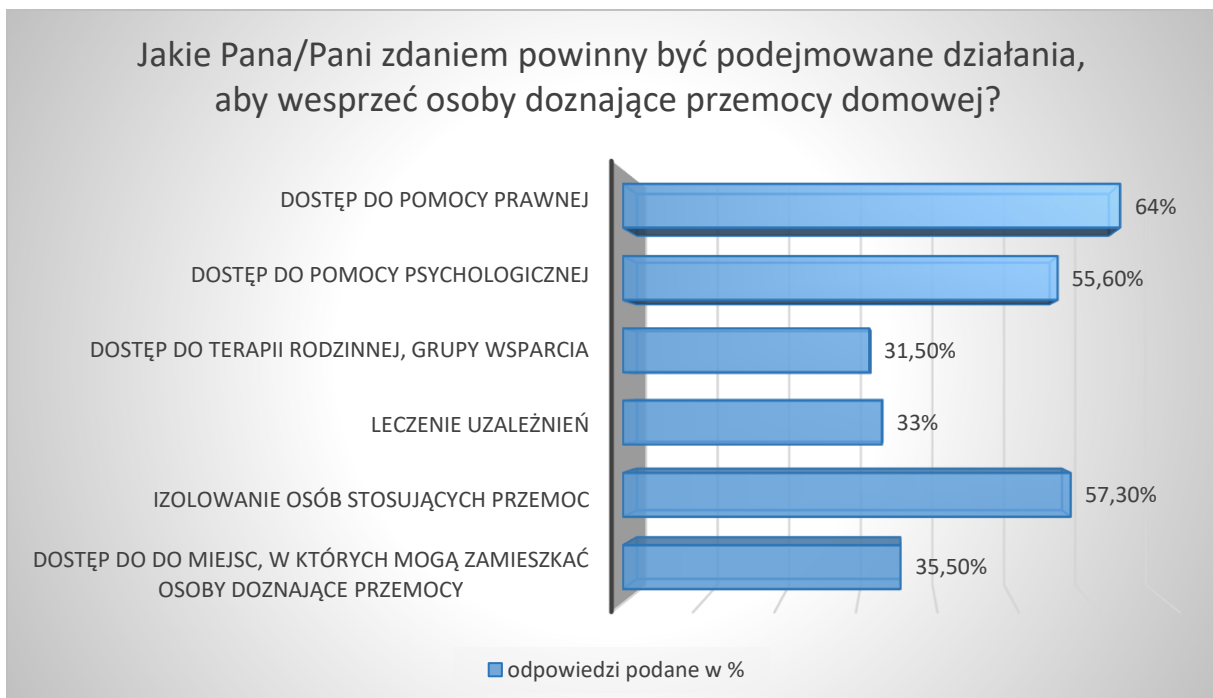

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Pytanie 14 było kontynuacją poprzedniego pytania i dotyczyło również zjawiska przemocy. Zapytano w nim badanych o działania jakie należy podejmować, aby wesprzeć osoby doznające przemocy domowej.

Wyniki odpowiedzi na to pytanie zawiera poniższy wykres.

Wykres 26 Działania na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Dla znacznej części ankietowanych - 63,7 % działaniem wspierającym osoby doznające przemocy domowej jest dostęp do pomocy prawnej, dla 57,3 % takim działaniem jest izolacja osób stosujących przemoc, a dla 55,6 % osób to dostęp do pomocy psychologicznej.

W pytaniu 15 i 16 podjęto temat stanu bezpieczeństwa w Gminie – poczucia bezpieczeństwa, oraz działań, które wpłynęłyby na jego zwiększenie.

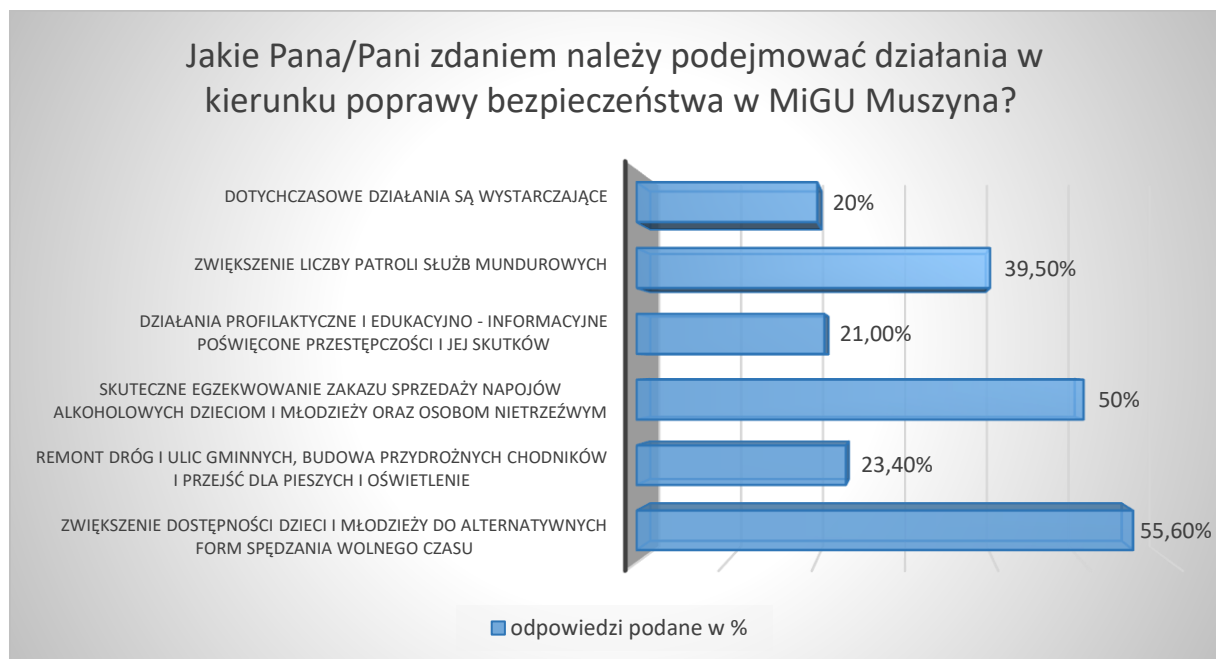
Szczegóły w tym zakresie prezentują poniższe wykresy.

Wykres 27 Poziom bezpieczeństwa w MiGU Muszyna.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wykres 28 Działania poprawiające bezpieczeństwo w Gminie.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

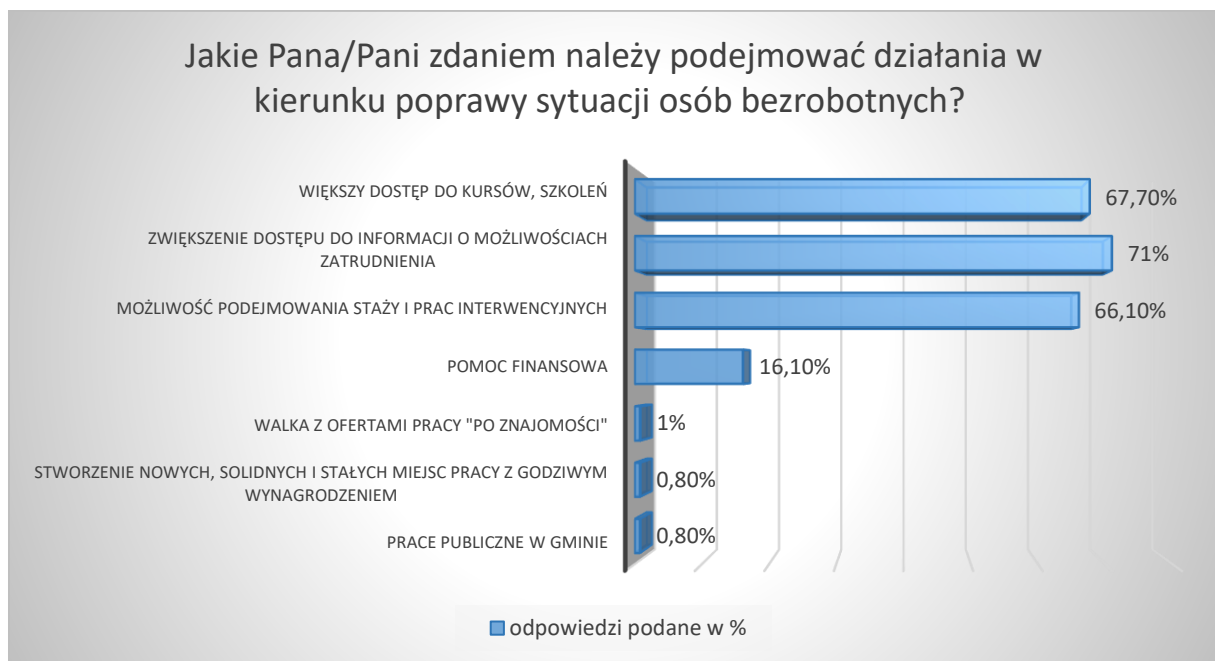
Zdecydowana część ankietowanych - 61,3 % odpowiedziała, iż w Mieście i Gminie jest normalnie, tylko 25 % uznała, iż jest niebezpiecznie.

Zdaniem ankietowanych na poprawę bezpieczeństwa publicznego w Gminie w największym stopniu wpłynęłyby takie działania, jak: zwiększenie dostępności dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania wolnego czasu - 55,6 %, skuteczniejsze egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych dzieciom, młodzieży i osobom nietrzeźwym - 50,00 %.

W kolejnym pytaniu - tj. 17 poproszono badanych o opinię na temat działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych.

Uzyskane odpowiedzi na to pytanie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 29 Działania poprawiające sytuację osób bezrobotnych.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Zdaniem ankietowanych wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób pozostających bez pracy, respondenci najczęściej wymieniali: zwiększenie dostępu do informacji o możliwościach zatrudnienia - 71 %, następnie 67,7 % osób uznała, że powinien być większy dostęp do kursów i szkoleń. Wśród wysoko wymienianych działań znalazło się również działanie dotyczące większego dostępu do kursów i szkoleń - 66,1 %.

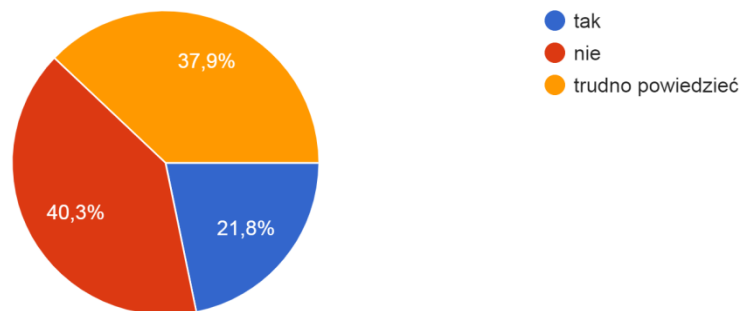

Ankietowani - 16,1 % osób wskazali również, że takim działaniem jest udzielanie pomocy finansowej.

W następnym pytaniu - 18 i 19 została podjęta kwestia bezdomności. Poproszono badanych o opinię na temat skali tego problemu w Gminie oraz wskazanie działań, które przyniosłyby największą skuteczność w jego zapobieganiu i rozwiązywaniu.

Uzyskane odpowiedzi prezentują poniższe wykresy.

Wykres 30 Problem bezdomności.

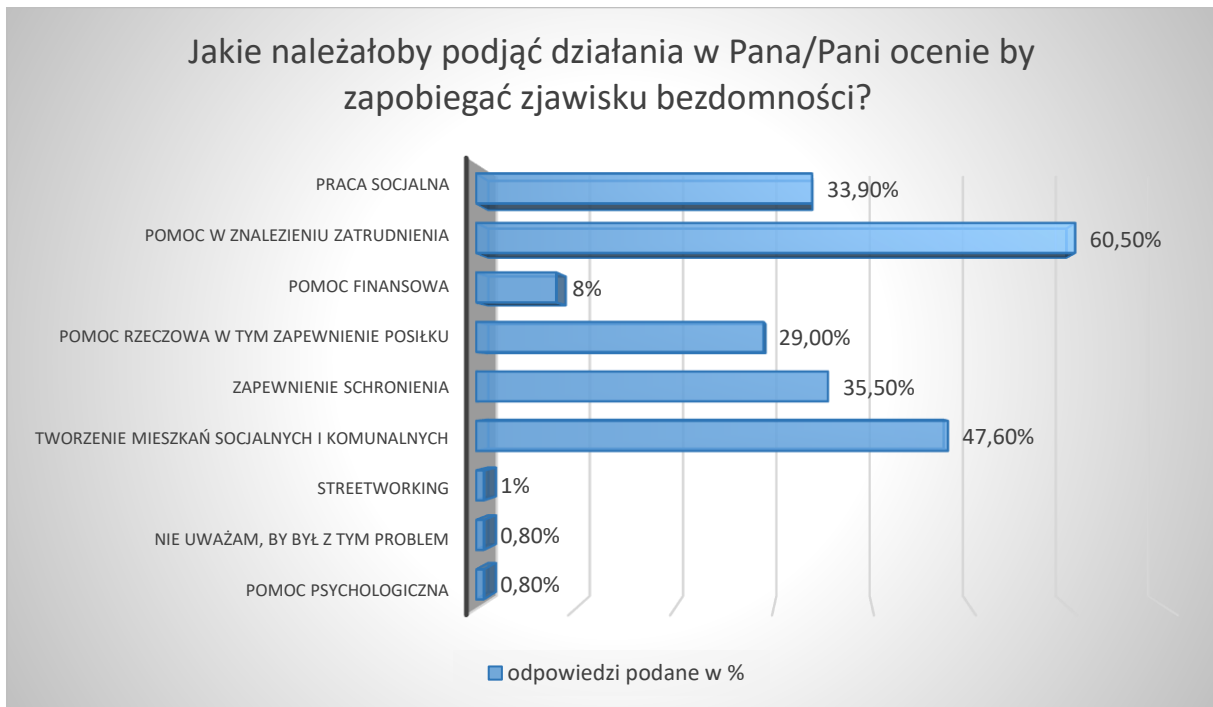

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Najwięcej respondentów - 40,3% stwierdziło, że skala bezdomności w Gminie jest niska i nie dostrzegają osób bezdomnych w Gminie. Jednocześnie 21,8% ankietowanych uznało, że nie widzi tego problemu w miejscu zamieszkania, natomiast 37,9 % osób to osoby niezdecydowane, którym trudno było się odnieść do tego pytania.

Wykres 31 Działania na rzecz zapobiegania bezdomności.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

W opinii ankietowanych największe efekty w zapobieganiu i rozwiązywaniu problemu bezdomności może przynieść pomoc w znalezieniu pracy - 60,5 %, tworzenie mieszkań komunalnych i socjalnych - 47,6 %, zapewnienie schronienia - 35,5 %, oraz praca socjalna - 33,9 %.

Ostatnie pytanie ankiety - pytanie 20 - miało na celu ustalenie wśród respondentów działań, które przyczyniłyby się do rozwiązywania problemów społecznych.

Wyniki podanych odpowiedzi wśród badanych prezentuje poniższy wykres.

Wykres 32 Działania przyczyniające się do rozwiązywania problemów społecznych.

Źródło: dane własne Ośrodka Pomocy Społecznej

Wśród 21 wymienionych działań zdaniem osób badanych najwięcej odpowiedzi uzyskało działanie dotyczące pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym w formie usług opiekuńczych - tak wybrało 38,7 % osób.

Ważnym działaniem, który uplasował się w drugiej kolejności jest możliwość podejmowania staży i prac interwencyjnych - tak wskazało 35,5 % osób.

Równie istotnym działaniem zdaniem 33,1 % badanych jest zwiększenie dostępu do informacji o możliwościach zatrudnienia.

Dla 31,5 % osób ankietowanych niezbędnym działaniem jest budowa mieszkań komunalnych lub socjalnych, a dla 21 % to zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów.

W tym pytaniu ankietowani wskazywali również na inne działania tj. zwiększenie pomocy bezpośredniej osobom najuboższym - 19,4 %, poprawę dostępności do opieki medycznej - 16,1 %, wsparcie asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

12. ANALIZA SZANS, ZAGROŻEŃ, MOCNYCH ORAZ SŁABYCH STRON MIASTA I GMINY UZDROWISKOWEJ MUSZYNA

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT.

Stanowi ona efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych stron podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu.

Analiza SWOT oparta jest na następujących czynnikach:

- mocne strony - wewnętrzne czynniki pozytywne - dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji
- słabe strony - wewnętrzne czynniki negatywne, aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji
- szanse - zewnętrzne czynniki pozytywne - wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje i mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty

- zagrożenia - zewnętrzne czynniki negatywne - bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

Analizę SWOT przeprowadzoną na potrzeby niniejszego dokumentu odnosi się do szeroko rozumianych kwestii społecznych przedstawiono poniżej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">– walory środowiska przyrodniczego i zasoby naturalne sprzyjające warunki do rozwoju turystyki rozwój nierolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich - agroturystyka– pozyskiwanie środków zewnętrznych z funduszy unijnych i ministerialnych– prowadzenie działań socjalnych z rodziną zapewnianie wsparcia przez asystenta rodziny.– dobrze rozwinięta sieć przedszkolna– dostępność do szkół podstawowych,– funkcjonowanie placówek kulturalnych i świetlic wiejskich– stałe środki na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych– prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.– funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego do Spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy– w Rodzinie, zapewniającego wsparcie psychospołeczne i prawne– działający Zespół Interdyscyplinarny– organizowanie usług opiekuńczych– organizowanie wydarzeń integrujących społecznie osoby starsze.– funkcjonowanie w Gminie Ośrodka Wsparcia i Domu Pomocy Społecznej.	<ul style="list-style-type: none">– nieodpowiednie zasoby mieszkań komunalnych, w tym socjalnych– niewystarczający dostęp rodzin do poradnictwa specjalistycznego.– brak działań inicjujących powstawanie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci z trudnościami wychowawczym.– nieodpowiedni dostęp do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie– niewystarczające działania profilaktyczne, informacyjne, edukacyjne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie– brak zabezpieczenia lokalowego dla osób doznających przemocy– brak grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar przemocy w rodzinie.– brak mieszkania chronionego– ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki lekarskiej– brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.– nieodpowiednio rozwinięty system wsparcia dla osób niepełnosprawnych.– wysoki poziom bezrobocia powodujący ubożenie społeczeństwa.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">- możliwość pozyskania środków- z funduszy Unii Europejskiej- rozwój wolontariatu.- wzrost liczby organizacji pozarządowych działających z zakresie pomocy społecznej- programy państwowe i ministerialne	<ul style="list-style-type: none">- niewydolny system wspierania osób starszych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.- migracja zwłaszcza młodych wykształconych osób- niskie dochody ludności i wzrastająca liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.- kryzys funkcji rodziny i jej roli w życiu społecznym.- wzrost poziomu informatyzacji zakłócającej tradycyjne życie rodzinne.- zwiększająca się liczba osób starszych narastający problem braku opieki nad osobami starszymi ze strony rodziny.- pogłębiający się proces marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

12. WNIOSKI Z DIAGNOZY

Przeprowadzona w kilkunastu obszarach diagnoza sytuacji społecznej w Gminie Muszynia pozwoliła na zidentyfikowanie najważniejszych problemów oraz wyzwań, przed którymi w najbliższych latach stanie samorząd lokalny.

Zaliczono do nich:

- zwiastujący proces starzenia się społeczności lokalnej i zwiększający ryzyko chorób i niepełnosprawności stały wzrost liczby osób starszych, któremu towarzyszy spadek liczby dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym
- rozwijanie systemu pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej
- dalsze wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji zawodowej oraz kontynuowanie działań na rzecz tworzenia w Gminie nowych miejsc pracy

- wspieranie rodzin wymagających ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- zaspokajanie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia, w tym zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz kontynuowanie działań prozdrowotnych
- utrzymanie poziomu bezpieczeństwa publicznego m.in. poprzez kontynuowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych poświęconych przestępczości.

III. MISJA, CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wyniki diagnozy posłużyły do sformułowania misji oraz wyznaczenia celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia w latach 2021-2026.

Wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych.

Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach.

1. Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych;
2. Wspieranie osób, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy;
3. Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju, pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im rozwoju;
4. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia;

WIZJA

Analizując problemy występujące w Mieście i Gminie Muszyna określono pożądany stopień rozwoju społecznego w perspektywie kolejnych 6 lat tj. wizję tego rozwoju.

Brzmi ona:

Zrównoważony dostęp do systemu wsparcia, realizacji polityki stwarzającej miejsca pracy i dostęp do zatrudnienia, rozwój i wzmocnienie potencjałów lokalnych zasobów i infrastruktury, w celu zapewnienia integracji społecznej i bezpieczeństwa społecznego mieszkańców.

Twórcy powyższej Wizji za niezwykle ważny uznali poziom życia mieszkańców oraz równy dla wszystkich dostęp do oferowanych dóbr i usług, co w konsekwencji przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności miasta.

Na zadowolenie mieszkańców w dużym stopniu wpływa dostęp do edukacji, instytucji i usług pomocowych, świadczeń zapewniających bezpieczeństwo i pomoc medyczną, dostępność infrastrukturalną i komunikacyjną.

Działania we wszystkich płaszczyznach życia społecznego będą skuteczne, gdy zaangażują się w nie wszyscy zainteresowani, również mieszkańcy, którzy poprzez swoją aktywność będą mieli znaczący wpływ na rozwój miasta.

MISJA

Misją samorządu Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 -2026 jest:

Zapewnienie pomocy potrzebującym i zagrożonym wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, wzmocnienie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych.

Zostały one przedstawione poniżej w formie kart strategicznych, w których uwzględniono również realizatorów poszczególnych zapisów, źródła ich finansowania.

CELE STRATEGICZNE

CEL STRATEGICZNY I

Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej

CEL STRATEGICZNY II

Wspieranie osób, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej, w tym pozostających bez pracy

STRATEGICZNY III

Wspieranie i pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wszechstronnego rozwoju

CEL STRATEGICZNY IV

Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia

CEL STRATEGICZNY I Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym odpowiedniej opieki oraz ich zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej	
CELE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none">1. Udzielanie osobom starszym i niepełnosprawnym wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej.2. Informowanie o przysługujących możliwościach wsparcia dla osób niepełnosprawnych czy starszych w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń emerytalno - rentowych, świadczeń rehabilitacyjnych, opieki zdrowotnej.2. Rozwijanie usług opiekuńczych.3. Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców Gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej.4. Podejmowanie działań prozdrowotnych wśród osób starszych i niepełnosprawnych.5. Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im odpowiedniego dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych.6. Wspieranie inicjatyw służących zwiększeniu aktywności osób starszych i niepełnosprawnych oraz wykorzystujących ich potencjał.7. Zapewnienie miejsca pobytu i zamieszkania osobom starszym, niepełnosprawnym.8. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy oraz Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy: likwidacji barier, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zapewnieniu i utrzymaniu odpowiedniego zatrudnienia.9. Podejmowanie i rozszerzanie współpracy z instytucjami organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, organizacjami pozarządowymi, a także z Kościołem.10. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu.
CZAS REALIZACJI	lata 2021-2026
PARTNERZY	Urząd Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Muszynie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu, SPZPOZ w Muszynie, Kościół, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe

CEL STRATEGICZNY II	
Wspieranie osób, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej, w tym pozostających bez pracy	
CELE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none">1. Zapewnienie wsparcia socjalnego mieszkańcom gminy nie posiadających wystarczających środków do prawidłowego funkcjonowania.2. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach dla osób bezrobotnych;3. Kontynuowanie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, obejmującej m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów oraz zawieranie z nimi kontraktów socjalnych4. Podejmowanie działań na rzecz osób bezrobotnych m.in. prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego, wsparcia z zakresu świadczeń rodzinnych oraz w dostępie do opieki zdrowotnej, podejmowanie współpracy w tym zakresie z placówkami spoza gminy.5. Poszerzenie w Gminie zasobów mieszkań komunalnych, w tym tworzenie nowych mieszkań socjalnych.
CZAS REALIZACJI	lata 2021-2026
PARTNERZY	Urząd Miasta i Gminy Uzdrowskiej Muszyna, Powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu, Kościół, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe.

CEL STRATEGICZNY III	
Wspieranie i pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wszechstronnego rozwoju	
CELE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none">1. Rozwijanie aktywności kulturalnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców Gminy z wykorzystaniem komunalnych obiektów kultury.2. Utrzymanie, a w razie konieczności, zwiększenie liczby asystentów rodziny.3. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży, m.in. poprzez rozwijanie służącej temu infrastruktury oraz zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, organizowanie wypoczynku4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce (np. przez wolontariuszy), przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych.5. Praca socjalna, pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawczego, rodzicielskiego.
CZAS REALIZACJI	lata 2021-2026
PARTNERZY	Urząd Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, MGOK Muszyna, Muzeum Państwa Muszyńskiego, Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy, Caritas, społeczność lokalna, organizacje pozarządowe.

CEL STRATEGICZNY IV	
Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia	
CELE OPERACYJNE	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie2. Wzmocnienie i integracja współpracy podmiotów w zakresie udzielania profesjonalnego wsparcia osobom krzywdzonym (m.in. w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty),3. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości form działań na rzecz osób w rodzinach dotkniętych przemocą.4. Intensyfikowanie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie, alkoholizmu i narkomanii skierowanych do dzieci i młodzieży.5. Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, propagowanie troski o swoją sprawność i kondycję fizyczną, upowszechnianie znajomości zasad udzielania pierwszej pomocy - propagowanie zasad racjonalnego stylu odżywiania się.6. Upowszechnianie wiedzy w zakresie profilaktyki zdrowotnej.7. Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie – działalności grup wsparcia AA i Al-Anon oraz działań mających na celu utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.8. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.9. Zintensyfikowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.10. W razie potrzeby tworzenie w Gminie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie, zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; nawiązywanie współpracy w tym zakresie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu.
CZAS REALIZACJI	lata 2021-2026 Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii
PARTNERZY	Urząd Miasta i Gminy Uzdrawiskowej Muszyna, SOiK Nowy Sącz, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu, SPZPOZ w Muszynie, ZI, społeczność lokalna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Muszynie, Poradnia Terapii Uzależnień w Krynicy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH STRATEGII

Jednym z warunków umożliwiających realizację celów zawartych w strategii jest zapewnienie jej finansowania. Przewiduje się, że realizacja powyższych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania: środki własne pochodzące z budżetu Gminy Muszyna, środki przekazane Gminie z budżetu państwa w formie dotacji – środki z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej przekazywane na realizację programów i projektów – środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

IV. WDROŻENIE, MONITOROWANIE I EWALUACJA STRATEGII

Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Uzdrawiskowej Muszyna na lata 2021-2026 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie.

Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany, w tym poszerzony o nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji zapisów strategicznych.

Cel strategiczny 1.: Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną
- liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną
- liczba osób objętych świadczeniami w ramach świadczeń rodzinnych
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi
- liczba osób z Gminy korzystających z klubu seniora
- liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi
- liczba nowo utworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- liczba osób z Gminy korzystających z ośrodków wsparcia
- liczba osób z Gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej
- liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne

- liczba osób objętych dofinansowaniem do sprzętu ortopedycznego
- liczba osób, którym udzielono pomocy finansowej, rzeczowej
- liczba osób objętych pracą socjalną
- liczba osób uczestniczących w imprezach okolicznościowych

Cel strategiczny 2.: Wspieranie osób, rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej, w tym pozostających bez pracy

- liczba osób bezrobotnych z terenu MiGU Muszyna
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego
- liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym i świadczeniem „Dobry Start”, zasiłkami rodzinnymi
- liczba rodzin objętych pomocą rzeczową
- liczba osób bezrobotnych w Gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia
- liczba osób, które podjęły prace społecznie - użyteczne, prace interwencyjne, roboty publiczne

Cel strategiczny 3.: Wspieranie i pomoc rodzinom w wypełnieniu jej funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wszechstronnego rozwoju

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem,
- liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób objętych w ich ramach opieką
- liczba świetlic środowiskowych
- liczba objętych dzieci zajęciami w świetlicach
- liczba i rodzaj zajęć pozalekcyjnych
- liczba organizacji organizująca zajęcia pozalekcyjne

- liczba opracowywanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Cel strategiczny 4: Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia

- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie
- liczba osób objętych pomocą w ramach Punktu Konsultacyjnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba założonych NK
- liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego,
- liczba osób skierowanych na leczenie alkoholowe
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i uzależnień
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi, opieką długoterminową
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych.

Monitoring i ewaluacja realizacji strategii służy sprawdzeniu czy planowane działania zostały zrealizowane. Postępy w realizacji będą na bieżąco monitorowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie. Długotrwały charakter planowania strategicznego wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, społecznych i ich uwzględniania w strategii. Ewaluacja ma na celu uzyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację celów strategii. Celem ewaluacji jest doskonalenie działań podejmowanych w ramach strategii.

Przedstawiona Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmuje teren Miasta i Gminy Muszyna. Będą w niej uczestniczyć mieszkańcy, instytucje i organizacje.

Cele i kierunki działań będą realizowane przy współpracy ze społecznością lokalną, jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta, organizacjami pozarządowymi itp.

Realizacja zadań odbywać się będzie w ciągu najbliższych lat, a ich powodzenie zależy od ścisłej współpracy tych podmiotów oraz środków finansowych, które zostaną przeznaczone na ich urzeczywistnienie. Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd, i pozyskanych z zewnątrz, środków finansowych.

Powyższy dokument przedstawia schemat działania wszystkich uczestników życia społecznego Gminy Muszyna, który pozwala postrzegać nasze miasto jako zintegrowaną społeczność lokalną. Tworzy on długofalową wizję rozwiązywania problemów społecznych, a osiągnięte cele będą promować nasze miasto. Przy konstruowaniu Strategii dokonano analizy społecznej różnych zjawisk, sytuacji, przesłanek, które mogą stać się przyczyną trudnej sytuacji, w jakiej mogą znaleźć się poszczególni mieszkańcy naszej Gminy.

W celu otrzymania zbliżonego rzeczywistego obrazu problemów społecznych poddano analizie dane liczbowe z 2015, 2016, 2017, 2018 i 2019 i pierwszej połowy 2020 roku.

Analiza ta pozwala uchwycić tendencje rosnące lub malejące w poszczególnych problemach społecznych. Większość problemów z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy uznawane są za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń organizacji życia zbiorowego. Tego przykładem jest głównie bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność, niezaradność życiowa, starość. Pomiędzy tymi problemami zachodzi często związek przyczynowy np.: bezrobocie powoduje utratę środków utrzymania, ale również pogłębienie i nawarstwienie innych problemów, takich jak: bezradność, izolacja społeczna, uzależnienia.

Aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie człowieka istnieje potrzeba zabezpieczenia jego podstawowych potrzeb życiowych takich jak: żywność, odzież, opał, leki.

Brak środków materialnych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do pomocy społecznej, aby w tym trudnym okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych. Celem wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji osób i rodzin oraz zapewnienie wsparcia umożliwiającego samodzielne poradzenie sobie z pojawiającymi się problemami i trudnościami.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażując sferę gospodarczą i społeczną.

Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania problemów społecznych (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne, itp.)

WYKAZ RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE MIGUM NA MAPIE POLSKI.....	11
RYSUNEK 2. PODZIAŁ TERYTORIALNY MIGUM.....	12
TABELA 1 LICZBA LUDNOŚCI 2015-2019.....	14
TABELA 2 ZASOBY MIESZKANIOWE 2015-2020	17
TABELA 3 DODATKI MIESZKANIOWE I ENERGETYCZNE 2015-2019.....	18
TABELA 4 LICZBA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NA TERENIE MIGUM.	18
TABELA 5 LICZBA UCZNIÓW W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH 2017-2019.	20
TABELA 6 LICZBA ŚWIADCZEŃ SPZOZ W MUSZYNIĘ LATA 2017-2019.....	28
TABELA 7 LICZBA ŚWIADCZEŃ NZOZ "ESCU LAP" W MUSZYNIĘ LATA 2017-2019.....	29
TABELA 8 ŁĄCZNA LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OŚRODKA OD 2017 DO II PÓŁROCZA 2020R.	35
TABELA 9 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU UBÓSTWA	36
TABELA 10 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU BEZDOMNOŚCI.	38
TABELA 11 LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W PUP NOWY SĄCZ Z TERENU MIGU M-NA W LATACH 2017 DO I PÓŁROCZA 2020 R.	39
TABELA 12 LICZBA OSÓB, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY Z POWODU BEZROBOCIA.....	40
TABELA 13 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ZASIĘK STAŁY Z TYT. NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.	42
TABELA 14 LICZBA OSÓB, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY Z POWODU BEZROBOCIA.....	43
TABELA 15 LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ Z POWODU DŁUGOTRWALEJ LUB CIĘŻKIEJ CHOROBY.....	44
TABELA 16 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU PRZEMOCY W RODZINIE.....	45
TABELA 17 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU BEZRADNOŚCI.	46
TABELA 18 LICZBA RODZIN Z KTÓRYMI WSPÓŁPRACOWAŁ ASYSTENT RODZINY W LATACH 2017 DO I PÓŁROCZA 2020R.....	48
TABELA 19 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU POTRZEBY OCHRONY MACIERZYŃSTWA LUB WIELODZIETNOŚCI OD 2017 R. DO I PÓŁROCZA 2020 R.	48
TABELA 20 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU ALKOHOLIZMU OD 2017 R. DO I PÓŁROCZA 2020	50
TABELA 21 LICZBA RODZINA OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZK W LATACH 2017 DO I PÓŁROCZA 2020 R.	51
TABELA 22 LICZBA RODZIN OBJĘTA POMOCĄ Z POWODU ZDARZENIA LOSOWEGO.....	52
TABELA 23 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ZASIĘK STAŁY Z TYTUŁU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.	54
TABELA 24 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ZASIĘK OKRESOWY.	55
TABELA 25 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO ZASIĘK CELOWY I CELOWY SPECJALNY.	56
TABELA 26 LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO WYNAGRODZENIE ZA SPRAWOWANIE OPIEKI OD 2017 DO 2020 R.....	57
TABELA 27 LICZBA RODZIN OBJĘTA PRACĄ SOCJALNĄ OD 2017 DO 2020 R.	60
TABELA 28 LICZBA OSÓB, OBJĘTA DOŻYWIANIEM.....	61
TABELA 29 LICZBA OSÓB, OBJĘTA USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI 2017-2020.....	63
TABELA 30 WYBRANE ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE 2017-2020.....	66
TABELA 31 ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNA 2017- 2020.....	67
TABELA 32 ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNA 2017-2020.	68
TABELA 33 TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W 2017R.....	68
TABELA 34 TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W 2018 R.....	69
TABELA 35 TYPY RODZIN OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W 2019 R.....	70
TABELA 36 LICZBA OSÓB, OBJĘTA PROGRAMEM POPŻ	71
TABELA 37 LICZBA DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ 2017-2020.....	72
TABELA 38 RODZAJ I LICZBA ŚWIADCZEŃ W LATACH 2017- 2020.	78
TABELA 39 LICZBA ZŁOŻONYCH I PROWADZONYCH PROCEDUR "NIEBIESKIEJ KARTY" 2017- 2020.....	83
TABELA 40 LICZBA ZAŁOŻONYCH PROCEDUR "NIEBIESKIEJ KARTY" W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE SOŁECTWA ORAZ MIASTO MUSZYNA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH.	84
TABELA 41 PODMIOTY MOGĄCE WSPIERAĆ MIESZKAŃCÓW GMINY DOTKNIĘTYCH PROBLEMAMI UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCĄ W RODZINIE.	85
TABELA 42 INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE WSPARCIA W GMINIE I POZA GMINĄ.....	86
TABELA 43 WYKAZ ORGANIZACJI, KTÓRE REALIZOWAŁY ZADANIE PUBLICZNE MIGU M-NA W ZAKRESIE WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIA KULTURY FIZYCZNEJ W LATACH 2017-2020.....	90
TABELA 44 WYKAZ ORGANIZACJI, KTÓRE REALIZOWAŁY ZADANIA PUBLICZNE MIGU M-NA W ZAKRESIE NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO, EDUKACJI, OŚWIATY I WYCHOWANIA W LATACH 2017-2020.....	92

WYKRES 1 MIESZKAŃCY MIGU M-NA Z PODZIAŁEM NA PŁEĆ W LATACH 2015-2019.....	15
WYKRES 2 MIESZKAŃCY MIGU M-NA Z PODZIAŁEM NA GRUPY WIEKOWE W LATACH 2015-2019.....	16
WYKRES 3 OCENA WARUNKÓW ŻYCIA W GMINIE	94
WYKRES 4 POZIOM ZADOWOLENIA - RYNEK PRACY	95
WYKRES 5 POZIOM ZADOWOLENIA - DOSTĘP DO SZKÓŁ/ PRZEDSZKOLI	95
WYKRES 6 POZIOM ZADOWOLENIA - OPIEKA ZDROWOTNA	96
WYKRES 7 POZIOM ZADOWOLENIA - OFERTA KULTURALNA	96
WYKRES 8 POZIOM ZADOWOLENIA - ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO DZIECI.....	97
WYKRES 9 POZIOM ZADOWOLENIA I ORGANIZACJA CZASU WOLNEGO DLA SENIORÓW.....	97
WYKRES 10 POZIOM ZADOWOLENIA - DOSTĘP DO PORADNICTWA SPECJALISTYCZNEGO.	98
WYKRES 11 POZIOM ZADOWOLENIA - ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM/ OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.	98
WYKRES 12 POZIOM ZADOWOLENIA- WARUNKI MIESZKANIOWE.	99
WYKRES 13 POZIOM ZADOWOLENIA- POMOC SPOŁECZNA.	99
WYKRES 14 POZIOM ZADOWOLENIA - INSTYTUCJE PUBLICZNE.	100
WYKRES 15 PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE MIGU M-NA.	100
WYKRES 16 GRUPY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM.....	101
WYKRES 17 PROBLEMY NAJCZĘŚCIEJ DOTYKAJĄCE OSOBY STARSZE I SAMOTNE W GMINIE.....	102
WYKRES 18 DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY SYTUACJI OSÓB STARSZYCH.....	103
WYKRES 19 PROBLEMY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	104
WYKRES 20 DZIAŁANIA KTÓRE MOGĄ POPRAWIĆ FUNKCJONOWANIE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM.	105
WYKRES 21 PRZYCZYNY BEZRADNOŚCI RODZICÓW W SPRAWACH OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZYCH.	106
WYKRES 22 DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY FUNKCJONOWANIA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYMI.....	107
WYKRES 23 NEGATYWNE ZJAWISKA ODNOSZĄCE SIĘ DO DZIECI I MŁODZIEŻY.	108
WYKRES 24 DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY NEGATYWNYCH ZJAWISK WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY.	109
WYKRES 25 WYSTĘPOWANIE PRZEMOCY.....	110
WYKRES 26 DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ.	110
WYKRES 27 POZIOM BEZPIECZEŃSTWA W MIGU MUSZYNA.	111
WYKRES 28 DZIAŁANIA POPRAWIAJĄCE BEZPIECZEŃSTWO W GMINIE.	111
WYKRES 29 DZIAŁANIA POPRAWIAJĄCE SYTUACJE OSÓB BEZROBOTNYCH.....	112
WYKRES 30 PROBLEM BEZDOMNOŚCI.....	113
WYKRES 31 DZIAŁANIA NA RZECZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI.	114
WYKRES 32 DZIAŁANIA PRZYCZYNIAJĄCE SIĘ DO ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.	115